รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียน ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

ปีการศึกษา 2561

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียน
ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
ปีการศึกษา 2561

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561

ISBN	978-616-564-016-9
พิมพ์ครั้งที่ 1	พ.ศ. 2562
จำนวนพิมพ์	3,000 เล่ม
จัดพิมพ์โดย	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
พิมพ์ที่	ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์อักษรไทย (น.ส.พ. ฟ้าเมืองไทย) เลขที่ 85, 87, 89, 91 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 40 ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร 10700 โทร. 0-2424-4557, 0-2424-0694 โทรสาร 0-2433-2858

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัย จึงจัดให้มีการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2549 และดำเนินการประเมินพัฒนาการอย่างต่อเนื่องในทุกสองปีการศึกษาจนถึงปีการศึกษา 2561 เพื่อเป็นการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนว่าบรรลุตามจุดหมายและมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 หรือไม่อย่างไร ซึ่งในปีการศึกษา 2561 ได้ดำเนินการประเมินพัฒนาการและจัดเขียนเป็นรายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ฉบับนี้ขึ้น ภายในเอกสารเป็นการรายงานคุณภาพพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในระดับประเทศ เขตตรวจราชการ จังหวัด และเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะนำผลไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องสำหรับใช้ในการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขอขอบคุณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทุกแห่ง ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานการจัดการศึกษาปฐมวัย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนทุกท่าน ที่ช่วยดำเนินโครงการประเมินพัฒนาการนักเรียนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิ ครูผู้สอน และนักวิชาการศึกษาทุกท่านที่ร่วมกันคิด เขียน ตลอดจนบรรณาธิการ จนเป็นเอกสารที่สมบูรณ์ สามารถเผยแพร่ เพื่อให้ทุกหน่วยงานนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า

(นายสุเทพ ชิตยวงศ์)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ 1
วัตถุประสงค์ 2
ความสำคัญของการประเมิน 2
ขอบเขตการประเมิน 2
นิยามศัพท์เฉพาะ 3
ประโยชน์ที่ได้รับ 6

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 7
พัฒนาการของเด็กปฐมวัย 18
การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย 22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 30

บทที่ 3 วิธีดำเนินการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 35
ขอบเขตการประเมิน 37
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 41
การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ 41
การเก็บรวบรวมข้อมูล 45
การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 46

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ระดับประเทศ 48
ตอนที่ 2 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 จำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และประเภทโรงเรียน 50
ตอนที่ 3 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 จำแนกตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 56

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการประเมินพัฒนาการ 81

ผลการประเมินพัฒนาการ ระดับประเทศ 81

ผลการประเมินพัฒนาการ จำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และประเภทโรงเรียน 82

ผลการประเมินพัฒนาการ จำแนกตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 83

อภิปรายผล 89

ข้อเสนอแนะ 93

บรรณานุกรม 95

ภาคผนวก 97

ภาคผนวก ก ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ระดับเขตตรวจราชการ ระดับจังหวัด และระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 99

ภาคผนวก ข รายชื่อโรงเรียนทดลองเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 116

ภาคผนวก ค คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 117

ภาคผนวก ง ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 164

ภาคผนวก จ การเปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย และมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 207

ภาคผนวก ฉ การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 209

รายชื่อคณะทำงาน 211

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทโรงเรียนและเพศ 37
ตาราง 2 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพพัฒนาการในภาพรวมทุกด้าน ระดับประเทศ 48
ตาราง 3 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ ระดับประเทศ 48
ตาราง 4 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามเพศ 50
ตาราง 5 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน 51
ตาราง 6 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามประเภทโรงเรียน 53
ตาราง 7 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 56
ตาราง 8 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย รายตัวบ่งชี้ 57
ตาราง 9 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายตัวบ่งชี้ 58
ตาราง 10 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสังคม รายตัวบ่งชี้ 59
ตาราง 11 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสติปัญญา รายตัวบ่งชี้ 60
ตาราง 12 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จำแนกตามประเภทโรงเรียน 61
ตาราง 13 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย รายตัวบ่งชี้และ สภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน 64
ตาราง 14 ร้อยละนักเรียนด้านน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ (น้ำหนักเทียบอายุ ส่วนสูงเทียบน้ำหนัก และน้ำหนักเทียบส่วนสูง) จำแนกตามประเภทโรงเรียน 67
ตาราง 15 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายตัวบ่งชี้และ สภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน 68
ตาราง 16 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสังคม รายตัวบ่งชี้และ สภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน 72
ตาราง 17 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสติปัญญา รายตัวบ่งชี้และ สภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน 75
ตาราง 18 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จำแนกตามเขตตรวจราชการ 99
ตาราง 19 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จำแนกตามจังหวัด 102
ตาราง 20 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 106

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดงร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ ระดับประเทศ..... 49

ภาพ 2 แสดงร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามเพศ 50

ภาพ 3 แสดงร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน 52

ภาพ 4 แสดงร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามประเภทโรงเรียน 54

บทที่ 1
บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

การศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาเพื่อวางรากฐานชีวิตของเด็กไทย ให้เจริญเติบโตและมีพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุล กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เพื่อให้สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กทุกสังกัดนำไปใช้ให้เหมาะสมกับเด็กและสภาพท้องถิ่น โดยกำหนดปรัชญาการศึกษาปฐมวัยไว้ว่า “การศึกษาปฐมวัย เป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ” (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560 : 2)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จัดประสบการณ์โดยเน้นการจัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน 12 ข้อ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ของเด็กอายุ 3 - 6 ปี อันเป็นเป้าหมายในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ที่ผู้สอนต้องนำไปจัดประสบการณ์ในชั้นเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินพัฒนาการ เป็นการสะท้อนคุณภาพของเด็กปฐมวัยที่แสดงให้เห็นพฤติกรรมและความสามารถของเด็กด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการประเมินพัฒนาการนำมาใช้ในการปรับปรุงวิธีการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับความสนใจและความต้องการของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่อง นำเสนอผลการพัฒนาให้ผู้ปกครองทราบความก้าวหน้า พร้อมทั้งให้ความรู้แนวทางการพัฒนาเด็ก เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560 : 41 - 43)

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตระหนักในความสำคัญของการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมาอย่างต่อเนื่อง ในปีการศึกษา 2561 จึงได้ดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนให้ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ซึ่งดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ และโรงเรียนทั่วไปที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย

ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ในภาพรวมระดับประเทศ เขตตรวจราชการ จังหวัด และเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำหรับนำผลไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อรายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561

3. ความสำคัญของการประเมิน

การประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 เป็นการประเมินเพื่อติดตาม ตรวจสอบคุณภาพของนักเรียนตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และนำผลการประเมินพัฒนาการมาเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องสำหรับใช้ในการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยต่อไป

4. ขอบเขตการประเมิน

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ในครั้งนี้ ได้กำหนดกรอบเนื้อหาในการประเมิน ประกอบด้วยพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กปฐมวัย ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการด้านสติปัญญา ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

4.2 ขอบเขตด้านประชากร

1) ประชากร ได้แก่ นักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 465,915 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2,395 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 14,852 คน โดยมีวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) แยกตามประเภทโรงเรียนและขนาดของโรงเรียน ดังนี้

2.1) โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 81 โรงเรียนๆ ละ 2 ห้องๆ ละ 6 คน รวม 972 คน

2.2) โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 183 โรงเรียนๆ ละ 1 ห้องๆ ละ 6 คน รวม 1,098 คน

2.3) โรงรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ (ที่ไม่ได้เป็นโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด และโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา) จำนวน 734 โรงเรียนๆ ละ 1 ห้องๆ ละ 6 คน รวม 4,404 คน

2.4) โรงเรียนทั่วไปที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย จำนวน 1,397 โรงเรียนๆ ละ 1 ห้องๆ ละ 6 คน รวม 8,378 คน โดยแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุ่มโรงเรียนตามขนาดของโรงเรียน

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หมายถึง หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นเอกสารที่ประกาศใช้ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. 1223/2560 เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ลงวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2560

นักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 หมายถึง นักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2561

โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด หมายถึง โรงเรียนมาตรฐานสากลและโรงเรียนต้นแบบในการจัดการเรียนการสอนระดับอนุบาลที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกาศให้เป็นโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 81 โรงเรียน ณ วันที่ 13 กันยายน 2555

โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง โรงเรียนต้นแบบและแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยที่มีศักยภาพ สามารถเป็นพี่เลี้ยงในการชี้แนะ ดำเนินการวิจัย และช่วยเหลือพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยให้แก่สถานศึกษาอื่นๆ ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพขึ้น ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกาศให้เป็นโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 183 โรงเรียน ณ วันที่ 13 กันยายน 2555

โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยได้อย่างมีคุณภาพ มุ่งสนับสนุนเด็กทุกประเภท และเน้นการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้และศูนย์ประสานงานให้บริการทางวิชาการ เป็นแหล่งศึกษา วิจัย ทดลอง และพัฒนาการศึกษาปฐมวัยให้เป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ ศธ 04006/3041 ลงวันที่ 16 ธันวาคม 2547 จำนวน 943 โรงเรียน

โรงเรียนทั่วไปที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 1 - 3 (อายุ 3 - 5 ปี) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ไม่ได้เป็นโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ

ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียน หมายถึง ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 แบ่งเป็นพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ดังนี้

1. พัฒนาการด้านร่างกาย หมายถึง นักเรียนมีร่างกายเจริญเติบโตตามวัย มีสุขนิสัยที่ดี กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน โดยพิจารณาจาก

1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง ของนักเรียนเปรียบเทียบกับเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กไทย ปี พ.ศ. 2542 ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี ประกอบด้วย

สุขภาพอนามัย ได้แก่ ความสะอาดของอวัยวะต่างๆ และส่วนที่เกี่ยวข้องกับร่างกาย จำนวน 9 รายการ ได้แก่ ผมและศีรษะ หูและใบหู มือและเล็บมือ เท้าและเล็บเท้า ปาก ลิ้น และฟัน จมูก ตา ผิวหนังและใบหน้า และเสื้อผ้า

สุขนิสัยที่ดี ได้แก่ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง และล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ได้แก่ เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

1.4 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้ ได้แก่ เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว และรับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้

1.5 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน ได้แก่ ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ และเขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน

2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ หมายถึง นักเรียนมีสุขภาพจิตดีและมีความสุข ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม โดยพิจารณาจาก

2.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม ได้แก่ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

2.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ได้แก่ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ และแสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

2.3 สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว ได้แก่ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี และสนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี

2.4 ซื่อสัตย์สุจริต ได้แก่ ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง

2.5 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน ได้แก่ ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

2.6 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ได้แก่ แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์

2.7 มีความรับผิดชอบ ได้แก่ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

3. พัฒนาการด้านสังคม หมายถึง นักเรียนมีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยพิจารณาจาก

3.1 ช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน ได้แก่ รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

3.2 มีวินัยในตนเอง ได้แก่ เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง และเข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง

3.3 ประหยัดและพอเพียง ได้แก่ ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

3.4 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ทิ้งขยะได้ถูกที่

3.5 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย ได้แก่ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ และกล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง

3.6 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ได้แก่ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน

3.7 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ได้แก่ เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย

3.8 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ได้แก่ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา หมายถึง นักเรียนใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย โดยพิจารณาจาก

4.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ได้แก่ ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง และเล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

4.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้ ได้แก่ อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ และเขียนชื่อของตนเองตามแบบ

4.3 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ได้แก่ บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์ และเรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ

4.4 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล ได้แก่ อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง และคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล

4.5 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ ได้แก่ ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น และระบุปัญหาสร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา

4.6 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น

4.7 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ได้แก่ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลาย และแปลกใหม่

4.8 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ได้แก่ กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

4.9 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ ได้แก่ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 เป็นสารสนเทศในการวางแผนพัฒนาการศึกษาปฐมวัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง สำหรับใช้ในการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
2. พัฒนาการของเด็กปฐมวัย
3. การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จัดทำขึ้นโดยยึดปรัชญาการศึกษาปฐมวัย วิสัยทัศน์ หลักการบนพื้นฐานแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยสากล และความเป็นไทย ครอบคลุมการอบรมเลี้ยงดูและการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม และการประเมินพัฒนาการเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เต็มตามศักยภาพ

เอกสารนี้จึงขอเสนอสาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ซึ่งมีสาระโดยสังเขป ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560 : 26 - 48)

1.1 หลักการ

หลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มีสาระสำคัญคือ

1) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน

2) ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็ก ตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย

3) ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมายและมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนเพียงพอ

4) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข

5) สร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

1.2 จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

1) ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี

2) สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม

3) มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4) มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

1.3 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน 12 มาตรฐาน ประกอบด้วย

1) พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย 2 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

2) พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

3) พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

4) พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในกาแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

1.4 สภาพที่พึงประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์ เป็นพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็กเกิด บนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุ เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดสาระการเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์และประเมินพัฒนาการเด็ก ซึ่งในเอกสารนี้จะกล่าวถึงเฉพาะสภาพที่พึงประสงค์ในช่วงอายุ 5 - 6 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยมีรายละเอียดของมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง
	1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
	1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา
	1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา
1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้	2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน
	2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว
	2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว
	2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้
2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน	2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้
	2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน
	2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรได้

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
	3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ
	4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี
	4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
5.1 ซื่อสัตย์สุจริต	5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง
5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน	5.2.1 แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง
	5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง
5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์
5.4 มีความรับผิดชอบ	5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	6.1.1 แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว
	6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี
	6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
6.2 มีวินัยในตนเอง	6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง
	6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง
6.3 ประหยัดและพอเพียง	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	7.1.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง
	7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่
7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย	7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ
	7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง
	7.2.3 ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน
8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย
	8.2.2 ยิ้ม ทักทาย หรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	8.3.1 มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง
	8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์
	8.3.3 ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
	9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้
9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้	9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ
	9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด	10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง หรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส
	10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป
	10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างโดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์
	10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ
10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง
	10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา	10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น
	10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิม และมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น
11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	12.1.1 สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง
	12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ
12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง
	12.2.2 ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ

1.5 การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น ด้วยการให้เด็กลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าเพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา การจัดประสบการณ์จะต้องไม่จัดเป็นรายวิชา และครอบคลุมประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ ทั้งนี้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 41) กำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์และการจัดกิจกรรมประจำวัน ไว้ดังนี้

1.5.1 แนวทางการจัดประสบการณ์

1) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมองที่เหมาะกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

2) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

3) จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้

4) จัดประสบการณ์ให้เด็กได้คิดริเริ่ม วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำ และนำเสนอความคิด โดยผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

5) จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่น มีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่างๆ กัน

6) จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก สอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก

7) จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และการมีวินัย ให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

8) จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

9) จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

10)จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วม ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อ แหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

1.5.2 การจัดกิจกรรมประจำวัน

การจัดกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี สามารถนำมาจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ กิจกรรมประจำวันเป็นการช่วยให้ผู้สอนทราบว่า ในแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงคือ ควรจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการและขอบข่ายของกิจกรรม ดังนี้

1) หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

การจัดกิจกรรมประจำวันจะต้องคำนึงถึง อายุ และความสนใจของเด็กแต่ละช่วงวัย ดังนี้

(1) กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน แต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น เด็กวัย 5 - 6 ปี มีความสนใจประมาณ 15 - 20 นาที

(2) กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที

(3) กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นอย่างเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักการเลือก ตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์ อาจใช้เวลาประมาณ 40 - 60 นาที เช่น กิจกรรมการเล่นตามมุม กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

(4) กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอนเป็นผู้ริเริ่ม กิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

2) ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวัน สามารถจัดได้หลายรูปแบบ สิ่งที่สำคัญคือต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังต่อไปนี้

(1) การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว การยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะต่างๆ การประสานสัมพันธ์ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่ายเล่นอย่างอิสระ และเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

(2) การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ - นิ้วมือ และการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาได้อย่างคล่องแคล่ว โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับช้อนส้อม และใช้อุปกรณ์ต่างๆ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว

(3) การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลูกฝังให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาท และปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ โดยจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

(4) การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น รวมทั้งระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้า ให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกา ข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ

(5) การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา คิดรวบยอด และคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สังเกต จำแนกเปรียบเทียบ สืบเสาะหาความรู้ สนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ศึกษานอกสถานที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบและสร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่

(6) การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาในการสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึก นึกคิด ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

(7) การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่างๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำเล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นก่อสร้าง

3) การจัดตารางประจำวัน

การจัดตารางประจำวันนั้นควรจัดให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา กิจกรรมที่จัดให้เด็กในแต่ละวันอาจมีชื่อเรียกกิจกรรมแตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงาน ดังตัวอย่างต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2561 : 67 - 81)

(1) กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ และอุปกรณ์อื่นๆ มาประกอบการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้เด็กพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

(2) กิจกรรมเสริมประสบการณ์/กิจกรรมในวงกลม เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ มีทักษะการฟัง การพูด การสังเกต การคิดแก้ปัญหา การใช้เหตุผล โดยการฝึกปฏิบัติร่วมกันและการทำงานเป็นกลุ่ม ทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้เรียนรู้

(3) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ การรับรู้เกี่ยวกับความงาม และส่งเสริมกระตุ้นให้เด็กแสดงออกทางอารมณ์ตามความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ โดยใช้กิจกรรมศิลปะ เช่น การวาดภาพ ระบายสี การปั้น การพิมพ์ภาพ

(4) กิจกรรมการเล่นตามมุม เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นกับสื่อและเครื่องเล่นอย่างอิสระตามมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ ซึ่งพื้นที่หรือมุมต่างๆ เหล่านี้ เด็กมีโอกาสเลือกเล่นได้อย่างเสรีตามความสนใจและความต้องการของเด็ก หรือเด็กอาจจะเลือกทำกิจกรรมที่ครูจัดเสริมขึ้น เช่น เกมการศึกษา เครื่องเล่นสัมผัส

(5) กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้ออกไปนอกห้องเรียน เพื่อเคลื่อนไหวร่างกาย ออกกำลัง และแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคน เป็นหลัก เช่น เกมการละเล่นของไทย เกมการละเล่นของท้องถิ่น

(6) เกมการศึกษา เป็นเกมการเล่นที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา ช่วยส่งเสริมให้เด็ก เกิดการเรียนรู้เป็นพื้นฐานการศึกษา มีกฎเกณฑ์กติกาง่ายๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ ช่วยให้เด็กรู้จักสังเกต คิดหาเหตุผลและเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภท และความสัมพันธ์ เกี่ยวกับพื้นที่ ระยะ

1.6 การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ 3 - 6 ปี เป็นการประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็ก ในแต่ละวัน ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการเด็ก ต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์ หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสาร อย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคลที่สามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับ ว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ทั้งนี้ ให้นำข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็กมาพิจารณาปรับปรุง วางแผนการจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การประเมินพัฒนาการควรยึดหลัก ดังนี้

1.6.1 วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ

1.6.2 ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน

1.6.3 ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องตลอดปี

1.6.4 ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน ด้วยเครื่องมือและวิธีการ ที่หลากหลายไม่ควรใช้แบบทดสอบ

1.6.5 สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก

สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ

สรุปได้ว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นกรอบแนวทางหรือทิศทางของการจัดการ ศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาการ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้กำหนด จุดหมายและมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับเด็กเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย เพื่อให้ สถานศึกษาใช้เป็นจุดหมายในการพัฒนาและการประเมินเด็กให้บรรลุคุณภาพ

2. พัฒนาการของเด็กปฐมวัย

พัฒนาการเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อเนื่องในตัวมนุษย์ เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิไปจนตลอดชีวิต ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ พัฒนาการของเด็กจะมีลำดับขั้นตอนในลักษณะเดียวกันตามวัยของเด็ก แต่อัตราการเจริญเติบโต และระยะเวลาในการผ่านขั้นตอนต่างๆ ของเด็กแต่ละคนอาจแตกต่างกันได้ โดยในขั้นตอนแรกๆ จะเป็นพื้นฐานสำหรับพัฒนาการขั้นต่อไป พัฒนาการประกอบด้วย ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งพัฒนาการแต่ละด้านมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กัน รวมทั้งส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน

พัฒนาการแต่ละด้านมีทฤษฎีเฉพาะอธิบายไว้และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาเด็กในแต่ละด้าน อาทิ ทฤษฎีพัฒนาการด้านร่างกาย อธิบายว่า การเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็ก มีลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้น เด็กจะพัฒนาถึงขั้นใดจะต้องเกิดวุฒิภาวะของความสามารถขั้นนั้นก่อน ทฤษฎีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ระบุว่า การอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็กส่งผลต่อบุคลิกภาพของเด็กเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ความรักและความอบอุ่นเป็นพื้นฐานสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก ซึ่งจะทำให้เด็กมีความไว้วางใจในผู้อื่น เห็นคุณค่าของตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี เคารพผู้อื่น ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของความเป็นประชาธิปไตย และทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญา อธิบายว่า เด็กเกิดมาพร้อมวุฒิภาวะและความสามารถในการเรียนรู้ ซึ่งจะพัฒนาขึ้นตามอายุ ประสบการณ์ รวมทั้งค่านิยมทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เด็กได้รับ

แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กจึงเป็นเสมือนหนึ่งแนวทางให้ผู้สอนหรือผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจเด็ก สามารถอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริม เฝ้าระวัง และช่วยแก้ไขปัญหาให้เด็กได้พัฒนาจนบรรลุผลตามเป้าหมายที่ต้องการได้ชัดเจนขึ้น

2.1 ความหมายของพัฒนาการ

นักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ความหมายของ “พัฒนาการ” ไว้ดังนี้

มาสโซเกลีย (Messoglia. 1977 : 96) (อ้างถึงใน เยาวพา เดชะคุปต์. 2542 : 24 - 25) กล่าวว่า “พัฒนาการของเด็ก” (Child Development) หมายถึง กระบวนการหรือลำดับขั้นตอนซึ่งเกิดขึ้นในตัวเด็กตลอดระยะเวลาที่เด็กมีการเปลี่ยนแปลงจากเด็กทารกที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ส่วนคำว่า “การเจริญเติบโต” (Growth) หมายถึง การเพิ่มสัดส่วนในด้านปริมาณ เช่น ความสูง ขนาดของศีรษะ หรือส่วนอื่นๆ ในร่างกาย เป็นการพัฒนาทางด้านปริมาณ ตัวอย่างเช่น ร่างกายของเด็กเมื่ออายุ 3 ปี จะเติบโตกว่าเมื่อเด็กอายุ 3 เดือน หรือเมื่อแรกเกิด

นิตยา คชภักดี (2543 : 1) ได้ให้ความหมายว่า “พัฒนาการ”หมายถึง การเปลี่ยนแปลงด้านการทำหน้าที่ (function) และวุฒิภาวะ (maturity) ของอวัยวะระบบต่างๆ รวมทั้งตัวบุคคล ทำให้สามารถทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ทำสิ่งที่ยากสลับซับซ้อนมากขึ้น ตลอดจนการเพิ่มทักษะใหม่ๆ และความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมหรือสภาวะใหม่ในบริบทของครอบครัวและสังคม

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2553 : 27) ได้ให้ความหมายว่า พัฒนาการ (Development) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงในตัวมนุษย์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ด้านการทำหน้าที่ (Function) และวุฒิภาวะ (Maturity) ของอวัยวะระบบต่างๆ ในด้านโครงสร้าง การจัดระเบียบส่วนต่างๆ ของร่างกาย รวมทั้งพฤติกรรมที่แสดงออก มีลักษณะและทิศทางที่แน่นอนสัมพันธ์กับเวลา ทำให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างดีมีประสิทธิภาพ ทำสิ่งที่ยากสลับซับซ้อนมากขึ้น ตลอดจนการเพิ่มทักษะใหม่ๆ จึงเป็นการเปลี่ยนแปลง ความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อม ผสมผสานก้าวหน้าเป็นลำดับขั้นต่อเนื่องกันไป โดยพัฒนาการครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยา (Physiological Development) ของระบบอวัยวะ เป็นการเปลี่ยนแปลงด้านปริมาณ (Quantitative Change) ได้แก่ การเพิ่มจำนวนเซลล์ประสาทในสมอง ขนาดของรูปร่างสูงขึ้น การขยายส่วนต่างๆ ของร่างกาย และการเกิด/เปลี่ยนแปลงการพัฒนาการของมนุษย์ (Human Development) เป็นความสามารถในการทำหน้าที่ด้านต่างๆ ดูจากพฤติกรรมและผลงานสิ่งใหม่ๆ ทางด้านคุณภาพ (Qualitative Change)

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า “พัฒนาการ” หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ด้านการทำหน้าที่และวุฒิภาวะของบุคคลทั้งโครงสร้างอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องไปในทางที่ดีขึ้นตลอดเวลา

2.2 หลักพัฒนาการ

นิตยา คชภักดี (2543 : 5) ได้กล่าวถึงหลักพัฒนาการของมนุษย์ สรุปได้ดังนี้

2.2.1 เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่ต่อเนื่องตั้งแต่ปฏิสนธิ (Conception) จนเป็นผู้ใหญ่มีวุฒิภาวะ (maturity) และต่อไปตลอดชีวิต

2.2.2 ลำดับขั้นตอน (Sequence) ของพัฒนาการของแต่ละบุคคลจะมีลักษณะเดียวกัน แต่อัตรา (rate) และระยะเวลาในการผ่านขั้นตอนต่างๆ อาจต่างกันได้ ซึ่งพัฒนาการของเด็กจะดำเนินการไปอย่างต่อเนื่องไปตามลำดับพัฒนาการแต่ละขั้นตอน

2.2.3 พัฒนาการมีมิติสัมพันธ์ระหว่างกันหลายด้าน (Several inter - related dimensions) พัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา แต่ละส่วนส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน เมื่อด้านหนึ่งก้าวหน้าอีกด้านหนึ่งจะก้าวหน้าตามด้วย

2.2.4 การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพันธุกรรมกับปัจจัยด้านสภาวะแวดล้อมในแต่ละช่วงชีวิต

2.2.5 พฤติกรรมพัฒนาการของเด็กขึ้นอยู่กับระดับวุฒิภาวะของสมองและระบบประสาทโดยตรง กล่าวคือ ระบบประสาทที่ควบคุมอวัยวะหรือระบบต่างๆ จะต้องพัฒนาอย่างเต็มที่ก่อนที่ระบบหรืออวัยวะนั้นจะทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์

2.2.6 ทิศทางของพัฒนาการเริ่มจากศีรษะไปเท้า ส่วนการควบคุมการทำงานของแขนขาจะมีทิศทางจากส่วนใกล้ตัวไปส่วนปลาย

2.2.7 พัฒนาการทางการเคลื่อนไหวจะเปลี่ยนจากปฏิกิริยาสะท้อน (Reflex) มาเป็นการเคลื่อนไหวที่ควบคุมได้ (Voluntary movement)

2.2.8 พัฒนาการทางพฤติกรรมเริ่มจากการแสดงแบบรวมๆ ก่อนที่จะเปลี่ยนไปเป็นพฤติกรรมที่เจาะจง

2.2.9 พัฒนาการของเด็กจะก้าวหน้าตามลำดับได้เมื่อเด็กมีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเองจากประสาทสัมผัสต่างๆ จากการคิด พูด และลงมือทำ

จากหลักพัฒนาการดังกล่าว สรุปได้ว่า พัฒนาการของมนุษย์จะดำเนินการไปอย่างมีขั้นตอนและต่อเนื่องตั้งแต่ปฏิสนธิไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ เป็นไปอย่างมีแบบแผนเฉพาะ โดยเริ่มจากส่วนใหญ่ไปสู่ส่วนย่อย จากรูปธรรมไปสู่นามธรรม และอัตราความเร็วในพัฒนาการของแต่ละคนจะแตกต่างกันในแต่ละด้าน ตลอดจนพัฒนาการแต่ละด้านจะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน พัฒนาการจะก้าวหน้าตามลำดับได้เมื่อเด็กมีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเองจากประสาทสัมผัสต่างๆ จากการคิด พูด และการลงมือทำ

2.3 พัฒนาการของเด็กปฐมวัย

พัฒนาการของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย พัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา พัฒนาการแต่ละด้านมีความหมายและรายละเอียดแตกต่างกัน อธิบายตามลำดับได้ดังนี้

2.3.1 พัฒนาการด้านร่างกาย

พัฒนาการด้านร่างกาย หมายถึง ความสามารถของร่างกายในการทรงตัวในอิริยาบถต่างๆ การเคลื่อนไหว การเคลื่อนที่ไปโดยการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ เช่น การนั่ง ยืน เดิน วิ่ง กระโดด การใช้ประสาทสัมผัสรับรู้และการใช้ตาและมือประสานกันในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การหยิบ การจับของ การขีดเขียน การปั้น การประดิษฐ์ เป็นต้น (นิตยา คชภักดี. 2543 : 2)

กล่าวได้ว่า พัฒนาการด้านร่างกายเป็นพัฒนาการที่เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นของร่างกายในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านโครงสร้างของร่างกาย ด้านความสามารถในการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย และด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี รวมถึงการใช้สัมผัสรับรู้และการใช้ตาและมือประสานกันในการทำกิจกรรมต่างๆ พัฒนาการด้านร่างกายเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงสุขภาพร่างกายของเด็ก ถ้าร่างกายมีการเจริญเติบโตที่เหมาะสมกับวัยก็จะทำให้เด็กสามารถพัฒนาจากวัยหนึ่งไปสู่อีกวัยหนึ่งได้อย่างเหมาะสม การเจริญเติบโตที่ดีถือเป็นรากฐานสำคัญของการมีสุขภาพดีตลอดชีวิต เนื่องจากการเจริญเติบโตมีทั้งด้านสมองและร่างกาย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 : 142 - 143) ได้เสนอแนวทางการเฝ้าระวังติดตามการเจริญเติบโตของนักเรียนปฐมวัยเป็นรายบุคคลตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (ก.พ.ป.) ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 2 มกราคม 2562 ว่า ควรมีการติดตามและบันทึกผลการเจริญเติบโตนักเรียนรายบุคคลทุก 3 เดือน โดยจุดลงบนกราฟน้ำหนักและส่วนสูงตามอายุ และแปลผลภาวะโภชนาการและแนวโน้มการเจริญเติบโต แจ้งผลการเจริญเติบโต การประเมินพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนเป็นรายบุคคล และให้คำแนะนำความรู้ด้านโภชนาการที่สอดคล้องกับภาวะโภชนาการของนักเรียนแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ดูแลนักเรียน นำผลการเจริญเติบโตมาปรับการจัดอาหารให้เหมาะสมกับนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยมีแผนการดำเนินการตามมาตรฐานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่าการดูแลเด็กปฐมวัยให้มีการเจริญเติบโตสมวัยและมีสุขภาพอนามัยที่ดีถือเป็นสิ่งสำคัญ

นอกจากนี้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560 : 35) ได้กำหนดประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทในการทำกิจวัตรประจำวันหรือทำกิจกรรมต่างๆ และสนับสนุนให้เด็กรู้จักดูแลสุขภาพและสุขอนามัยส่วนตน การรักษาความปลอดภัยและการตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง

2.3.2 พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ หมายถึง ความสามารถในการรู้สึกและแสดงความรู้สึก เช่น ดีใจ เสียใจ พอใจ ไม่พอใจ รัก ชอบ โกรธ เกลียด กลัว และเป็นสุข ความสามารถในการแยกแยะและควบคุมการแสดงออกของอารมณ์อย่างเหมาะสม เมื่อเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ตลอดจนการสร้างความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง (Self - Esteem) และผู้อื่น

กล่าวได้ว่า ความรักและความอบอุ่นของครอบครัวตลอดจนการได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสมเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง ไว้วางใจในผู้อื่น เห็นคุณค่าของตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงามสมวัย รวมถึงควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2560 : 36) ได้กำหนดประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย ตระหนักถึงลักษณะพิเศษที่เป็นอัตลักษณ์ มีความสุข ร่าเริงแจ่มใส เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ได้พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สุนทรียภาพ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การฟังเพลง การร้องเพลง การเล่นบทบาทสมมติ และการทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ การเล่น การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง เป็นต้น

2.3.3 พัฒนาการด้านสังคม

พัฒนาการด้านสังคม หมายถึง ความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น มีทักษะการปรับตัวในสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 165) เป็นพัฒนาการของความสามารถแสดงพฤติกรรมต่อบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องกับแบบแผนที่สังคมยอมรับได้ พฤติกรรมแสดงออกจะบ่งบอกให้เห็นถึงเจตคติและค่านิยมเฉพาะตนของบุคคลนั้น (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2546 : 127) พัฒนาการทางสังคมเป็นการเรียนรู้ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อน รวมถึงความสามารถในการตอบสนองทางสังคมต่างๆ (นภเนตร ธรรมบวร. 2549 : 97) เด็กที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมอย่างเหมาะสม จะสามารถทำหน้าที่ตามบทบาทของตน ร่วมมือกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบ มีความเป็นตัวของตัวเอง และรู้กาลเทศะ มีมารยาทในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เลือกใช้คำพูดที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ เข้าใจในสถานการณ์ อารมณ์ และความรู้สึกของผู้อื่น ตลอดจนมีความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆ และบทบาททางสังคม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 : 3 - 22) ได้แนะนำวิธีการส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมของเด็กวัย 3 - 5 ปี ไว้ว่า ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้อยู่ร่วมกับผู้ใหญ่ทุกวัน และให้เด็กมีส่วนร่วมในฐานะ

สมาชิกคนหนึ่งของโรงเรียน บ้าน และชุมชน ให้เด็กเรียนรู้วิธีการเข้าสังคม รวมถึงเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน และการใช้คำพูดที่เหมาะสม และสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540 : 8 - 9) ได้เสนอแนะกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย เช่น กิจกรรมรับเด็กเป็นรายบุคคล ซึ่งครูสามารถพูดคุย ซักถามสั้นๆ และปลูกฝังความเป็นไทย วัฒนธรรมการไหว้ และการกล่าวคำทักทายอย่างสุภาพ ทั้งนี้ ไม่ควรบังคับ อาจใช้วิธีการจูงใจและฝึกฝนการทำกิจกรรมนี้วันละเล็กน้อยจนเด็กซึมซับและทำได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการนำประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมของเด็กอายุ 3 - 6 ปี ที่กระทรวงศึกษาธิการ (2560 : 37) ได้กำหนดด้วยการให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่างๆ รอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย

2.3.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา

พัฒนาการด้านสติปัญญา หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆ กับตนเอง การรับรู้ การสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จดจำ วิเคราะห์ การรู้คิด รู้เหตุผล และความสามารถในการแก้ปัญหา ตลอดจนการสังเคราะห์ ซึ่งเป็นความสามารถเชิงสติปัญญาในระดับสูง ที่แสดงออกด้วยการใช้ภาษาสื่อความหมาย และการกระทำ (นิตยา คชภักดี . 2543 : 2 - 3) สอดคล้องกับสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 : 17) ที่ได้ให้ความหมายไว้ว่า พัฒนาการทางสติปัญญาเป็นความสามารถทางสมองของเด็กที่เกิดขึ้นจากการส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้การสังเกต การจำแนก และทักษะต่างๆ โดยการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ที่เหมาะสมกับความสามารถตามวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560 : 38) กล่าวว่า การสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคล และสื่อต่างๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การคิดเชิงเหตุผล การคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัว และมีความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ เป็นการจัดประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กวัย 3 - 6 ปี และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 : 42) ได้กำหนดสมรรถนะที่เด็กจะมีพฤติกรรมบ่งชี้ (Indicators) ในด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการด้านสติปัญญา เช่น การฟังนิทาน การฟังคนอ่านหนังสือ การพูดถึงบางตอนของนิทานที่ชอบเป็นพิเศษ การสนทนาต่อเนื่องด้วยคำถามหรือคำบอกเล่า การเล่าเหตุการณ์ที่ตนมีประสบการณ์ให้ผู้อื่นฟัง

3. การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

3.1 ความหมายของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

McAfee, Leong & Bodrova (2004, as cited in McAfee & Leong, 2007 : 2) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประเมิน (Assessment) หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเด็กจากหลักฐานการประเมินที่หลากหลายแล้วจึงจัดการเรียบเรียงและตีความข้อมูลนั้น

นภเนตร ธรรมบวร (2549 : 3) กล่าวว่า การประเมินผลพัฒนาการเด็ก หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของผู้สอนที่มีต่อพัฒนาการการเรียนรู้ ความสนใจ ความต้องการของเด็กแต่ละคน

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2553 : 2) กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการวัดและประเมินผลตัวเด็ก เน้นการใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการวัดที่มีระบบและจุดมุ่งหมายในการมองความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์เด็ก การประเมินเป็นการรวบรวมข้อมูล ทั้งที่เป็นตัวเลขปริมาณ (Quantitative) และค่าทางคุณลักษณะ (Qualitative) เพื่อใช้สารสนเทศที่ได้จากการประเมินเป็นข้อมูลย้อนกลับไปยังเด็กเกี่ยวกับความก้าวหน้า จุดเด่นและจุดด้อยของเด็ก

ดังนั้น สรุปได้ว่า การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ใช้ในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการทุกด้านและการเรียนรู้ของเด็ก โดยใช้วิธีการที่เหมาะสม และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติในแต่ละวัน และนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็กได้อย่างเต็มศักยภาพ

3.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

นลินี ณ นคร (2557 : 19 - 21) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย มีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 การประเมินพัฒนาการเพื่อศึกษาความก้าวหน้าของพัฒนาการเด็กปฐมวัย สามารถดำเนินการได้ 2 แนวทาง คือ

1) การประเมินความก้าวหน้าของพัฒนาการโดยใช้วุฒิภาวะ คุณลักษณะตามวัยเป็นตัวเทียบเคียง เป็นการประเมินการเปลี่ยนแปลงของคุณลักษณะทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยนำผลที่ได้จากการวัดคือพฤติกรรมต่างๆ ของเด็กปฐมวัยไปเทียบเคียงกับวุฒิภาวะ คุณลักษณะตามวัยตามที่กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขกำหนดไว้ แล้วพิจารณาว่าเด็กมีพัฒนาการเป็นไปตามวัย ช้ากว่าปกติ เร็วกว่าหรือสูงกว่าปกติมากน้อยเพียงใด

2) การประเมินความก้าวหน้าของพัฒนาการโดยเทียบเคียงกับสิ่งที่มีมาก่อน เป็นการประเมินที่บอกความแตกต่างของสิ่งที่วัดได้ในครั้งหลังกับสิ่งที่วัดได้ในครั้งก่อนว่า คงที่ เพิ่มขึ้น หรือถดถอยไปจากเดิม สิ่งที่วัดได้ในที่นี้หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นคุณลักษณะทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยนำผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาเปรียบเทียบกัน แล้วประเมินว่าพฤติกรรมนั้นเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างไร ทิศทางใดหรือมากน้อยเพียงใด

3.2.2 การประเมินพัฒนาการเพื่อวินิจฉัย เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวกับการแสดงออกหรือการกระทำของเด็กปฐมวัยที่ครอบคลุมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อหาจุดเด่น จุดบกพร่องและปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงพัฒนาการให้เป็นไปตามวัย โดยมีระยะการประเมินดังนี้ การประเมินเมื่อเด็กเริ่มเข้ามาในสถานพัฒนาเด็กหรือสถานศึกษาเพื่อค้นหาความพร้อมการเจริญเติบโต ความสามารถในการเรียนรู้ว่าเป็นไปตามวัยมากน้อยเพียงใด มีพัฒนาการเป็นไปตามวัยหรือไม่ ซึ่งข้อมูลจะเป็นประโยชน์ในการนำมาเป็นแนวทางในการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กแต่ละคน การประเมินขณะอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก เป็นการประเมิน

เพื่อให้เห็นความก้าวหน้าของพัฒนาการว่าเป็นไปในทิศทางใด หากไม่เป็นไปตามวัย ผู้สอนต้องทำการวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุ หาทางแก้ไข ออกแบบวิธีการจัดประสบการณ์ และการอบรมเลี้ยงดู เพื่อบำบัด ฟื้นฟู หรือส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรมหรือพัฒนาการเป็นไปตามวัย

3.2.3 การประเมินเพื่อการเรียนรู้ (assessment for learning) เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในระหว่างการเรียนการสอน เพื่อให้ได้ข้อมูลป้อนกลับสำหรับปรับปรุงเด็กให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน โดยผู้ดูแลอบรมเลี้ยงดูและผู้สอนจะทำการประเมินพฤติกรรมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กในแต่ละด้านไปพร้อมๆ กับการอบรมเลี้ยงดูหรือการจัดประสบการณ์ ทำให้เห็นความก้าวหน้าของพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กและสามารถช่วยปรับพฤติกรรมได้ในทันทีทันใด การนำการประเมินเพื่อการเรียนรู้ไปใช้ในการอบรมเลี้ยงดูหรือจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีคุณภาพ และประสบความสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับกุญแจสำคัญ 5 ประการ ประกอบด้วย

1) วัตถุประสงค์ในการจัดประสบการณ์ชัดเจน (clear purpose)
2) เป้าหมายการเรียนรู้ชัดเจน (clear targets)
3) ออกแบบการประเมินที่ดี (sound assessment design)
4) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (effective communication)
5) ให้เด็กมีส่วนร่วม (student involvement)

McAfee และ Leong (2007 : 34) ได้สรุปถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินพัฒนาการเด็กระดับอนุบาลไว้ดังนี้

1) เพื่อสังเกตพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
2) เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนในการตัดสินใจและการจัดการเรียนรู้
3) เพื่อแยกแยะเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ
4) เพื่อรายงานและสื่อสารกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก

ดังนั้น สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยควรเป็นไปเพื่อการศึกษาความก้าวหน้าของพัฒนาการเด็กปฐมวัย เพื่อวินิจฉัยและเพื่อการเรียนรู้ เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน และใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการรายงานและสื่อสารกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก

3.3 หลักการของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

กระทรวงศึกษาธิการ (2560 : 44) ได้เสนอหลักการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ดังนี้

1) วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ
2) ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน
3) ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องตลอดปี
4) ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน ด้วยเครื่องมือและวิธีที่หลากหลาย ไม่ควรใช้แบบทดสอบ

5) สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการเมินไปใช้พัฒนาเด็ก

นลินี ณ นคร (2557 : 22 - 23) ได้อธิบายว่าการประเมินพฤติกรรมเด็กปฐมวัยยึดหลักการสำคัญตามรายละเอียดดังนี้

1) ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ไม่ควรแยกประเมินเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง เนื่องจากพัฒนาการทุกด้านมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องประกอบกันขึ้นเป็นความพร้อมซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการพัฒนาในขั้นต่อไป

2) เป็นรายบุคคล การประเมินพฤติกรรมเด็กปฐมวัยต้องประเมินเป็นรายบุคคล เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาคุณลักษณะของเด็กให้เป็นไปตามวัย ซึ่งเด็กแต่ละคนจะมีพัฒนาการที่แตกต่างกัน

3) วิธีการหลากหลาย การประเมินพฤติกรรมเด็กปฐมวัยต้องประเมินหลายๆ ครั้ง หลายๆ วิธีเพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างรอบด้านก่อนที่จะทำการสรุปผล

4) ดำเนินการอย่างเป็นระบบ การประเมินพฤติกรรมเด็กปฐมวัยต้องทำอย่างเป็นระบบมีการกำหนดเป้าหมายของการประเมิน มีการวางแผนการดำเนินการ เลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมืออย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะ ถูกต้องตรงตามมาตรฐานตัวบ่งชี้ และสอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษาปฐมวัยที่สำคัญต้องมีการจดบันทึกข้อมูลไว้เป็นหลักฐานเพื่อให้เห็นร่องรอยของพัฒนาการอย่างเป็นระบบ ทุกระยะของการพัฒนาเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นร่องรอยของพฤติกรรมอย่างรอบด้าน และสามารถนำไปใช้เพื่อการพัฒนาเด็กในด้านต่างๆให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น ผู้ดูแลเด็กและครูควรตระหนักถึงความสำคัญของการออกแบบเก็บรวบรวมข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้อย่างเป็นระบบ

5) ความต่อเนื่อง การประเมินพฤติกรรมเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และต้องดำเนินการให้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่จัดประสบการณ์ให้แก่เด็กในแต่ละวัน ผู้สอนต้องพิจารณาอย่างรอบด้าน และดำเนินการประเมินเป็นระยะๆ ตลอดปี

นภเนตร ธรรมบวร (2549 : 29 - 30) กล่าวถึง หลักการประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัยไว้ ดังนี้

1) การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยต้องประเมินทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ไม่ควรแยกประเมินเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง

2) การประเมินผลถือเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ผู้สอนจำเป็นต้องทำการประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อทราบถึงพัฒนาการความก้าวหน้าของเด็ก นอกจากนั้นผู้สอนยังสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสนใจและความต้องการของเด็กได้ตลอดเวลา

3) ผลการประเมินเด็กแต่ละคน ควรเก็บเป็นความลับ ไม่ควรนำไปเปิดเผยแก่ผู้ไม่เกี่ยวข้อง

4) การเลือกวิธีการประเมินผล ต้องเลือกให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของเรื่องที่จะประเมิน

5) ในการเปรียบเทียบระดับพัฒนาการเด็กกับเกณฑ์ ต้องใช้เกณฑ์มาตรฐานซึ่งใช้กับเด็กวัยเดียวกันหรือใช้เครื่องมือที่มีความยาก - ง่าย ระดับเดียวกันกับเด็กวัยเดียวกัน

6) ในการประเมินพฤติกรรม ผู้สอนควรประเมินหลายๆ ครั้ง ก่อนที่จะสรุปผล

7) การเลือกพฤติกรรมที่จะประเมิน ควรพิจารณาวัตถุประสงค์ของการประเมินให้สอดคล้องกัน เช่น เมื่อสังเกตเห็นว่าเด็กมีปัญหาเกิดขึ้น คือ การติดผ้าห่ม การเฝ้าติดตามพฤติกรรมดังกล่าวไปสักระยะหนึ่ง โดยเน้นพฤติกรรมที่โดดเด่น ซึ่งสังเกตเห็นได้เพียงวิกฤตเดียว

สรุปได้ว่า หลักการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย เป็นการประเมินพัฒนาการของเด็กให้ครอบคลุมทุกด้าน ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี ใช้วิธีการหลากหลาย และดำเนินการอย่างเป็นระบบ เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติในแต่ละวันของเด็ก เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างรอบด้านก่อนที่จะทำการสรุปผลและนำผลมาพัฒนาเด็ก มีกระบวนการในการติดต่อสื่อสาร และแลกเปลี่ยนข้อมูลการพัฒนาระหว่างผู้สอน เด็ก และผู้ปกครอง

3.4 วิธีการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

การศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาเพื่อพัฒนาทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของเด็กแต่ละคน การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยต้องดำเนินการให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน โดยแบ่งประเภทเป็นการประเมินอย่างไม่เป็นทางการ และการประเมินอย่างเป็นทางการ ซึ่งมีรายละเอียดวิธีการประเมินดังนี้

วิธีการที่ใช้ในการประเมินอย่างไม่เป็นทางการ

วิธีการสำคัญในการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างไม่เป็นทางการ มีหลายวิธีที่สามารถนำไปใช้ในการประเมินพฤติกรรมของเด็กปฐมวัย (นลินี ณ นคร. 2557 : 29 - 33)

1) การสังเกต เป็นการเฝ้าดูพัฒนาการด้านต่างๆ ที่เด็กแสดงออกอย่างมีเป้าหมาย ผ่านการใช้ประสาทสัมผัสต่างๆ การสังเกตเป็นวิธีหนึ่งที่นำมาใช้การประเมินในสภาพจริง ซึ่งเป็นวิธีพื้นฐานของการได้มาซึ่งข้อมูลสำหรับการประเมิน การสังเกตต้องดำเนินการควบคู่ไปกับวิธีการเก็บข้อมูลและเครื่องมือชนิดอื่นๆ ประกอบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความตรง ความเชื่อถือได้ เช่น การสังเกตใช้ควบคู่ไปกับการบันทึกข้อมูลโดยใช้แบบบันทึก แบบสำรวจรายการ มาตรประมาณค่า เป็นต้น เมื่อพิจารณาถึงวิธีการเข้าถึงข้อมูล

การสังเกตสามารถดำเนินการได้หลายแนวทาง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการใช้ เช่น ถ้าอิงรูปแบบของการสังเกตก็สามารถใช้แนวทางการสังเกตแบบมีโครงสร้างกับแบบไม่มีโครงสร้าง ถ้าอิงการมีส่วนร่วมก็เลือกการสังเกตแบบมีส่วนร่วมกับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เทคนิควิธีการสังเกตแต่ละวิธีแตกต่างกัน มีข้อดีและข้อจำกัดที่ต่างกัน ทั้งนี้ การเลือกใช้ต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง ต้องคำนึงถึงความเป็นกันเอง พัฒนาการของเด็ก บริบทของสิ่งที่ต้องการสังเกต

2) การบันทึก เป็นวิธีการหนึ่งของการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งใช้เก็บข้อมูลในสภาพจริง สามารถใช้เก็บข้อมูลได้ทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล เมื่อกล่าวถึงการบันทึกข้อมูลเพื่อใช้ในการประเมินสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การบันทึกภาพ การบันทึกเสียง และการบันทึกโดยการจดหรือเขียน การบันทึกจะช่วยเก็บร่องรอยข้อมูล ที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ พูดคุย ข้อควรระวังสำหรับการใช้วิธีการบันทึก ผู้สอนต้องจดบันทึกตามสภาพข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น โดยไม่ใส่ความรู้สึกหรือความคิดเห็นลงไป บันทึกทั้งข้อมูลที่เป็นทางบวกและทางลบ บันทึกทันที และสิ่งที่บันทึกบางครั้งไม่สามารถรายงานทั่วไปได้

3) การสัมภาษณ์ เป็นวิธีพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคล ผู้สอนควรใช้ภาษาที่เหมาะสมและภาษานั้นต้องง่ายต่อการเข้าใจ การสัมภาษณ์เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการที่สามารถเก็บได้ในสถานการณ์จริงขณะจัดประสบการณ์และเป็นวิธีที่เกิดขึ้นได้โดยธรรมชาติ ซึ่งผู้สอนสามารถทำได้อย่างอัตโนมัติขณะจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก สิ่งสำคัญที่ผู้สอนควรพึงระวังในการสัมภาษณ์หรือพูดคุยคือต้องเป็นไปอย่างมีจุดหมาย

4) การสอบถาม เป็นวิธีการที่ให้เด็กแสดงความคิดเห็นและความรู้สึก ข้อคำถามที่ใช้เป็นได้ทั้งข้อคำถามปลายเปิดและปลายปิด การสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กสามารถถามได้ทั้งตัวเด็กและผู้ปกครอง ซึ่งมีลักษณะคล้ายๆ กับการสัมภาษณ์ ต่างกันตรงที่แบบสอบถาม ผู้ตอบเขียนลงไปในแบบที่สอบถาม สำหรับการสัมภาษณ์ผู้ตอบตอบผ่านคำพูด ผู้ถามเป็นผู้บันทึก กรณีเด็กปฐมวัยหรือผู้ปกครองที่มีข้อจำกัดในการอ่านและเขียน ผู้สอนใช้วิธีอ่านให้ฟังและบันทึกคำตอบให้

5) การทำสังคมมิติ เป็นวิธีการศึกษาคุณลักษณะทางจิตของกลุ่มคน ที่สามารถนำมาใช้ในการประเมินพัฒนาการทางอารมณ์ จิตใจ และสังคมของเด็กปฐมวัย วิธีนี้จะทำให้ผู้สอนทราบว่าเด็กมีพฤติกรรมอย่างไรเมื่ออยู่กับเพื่อน เพื่อนยอมรับหรือไม่ยอมรับ เพื่อนชอบหรือไม่ชอบ เมื่อนำวิธีนี้มาใช้กับเด็กปฐมวัย ผู้สอนต้องอาศัยการสัมภาษณ์พูดคุย แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวาดผังเส้นทางแสดงความสัมพันธ์ของเด็กและเพื่อนในกลุ่มการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีนี้ ผู้ดูแลเด็กและผู้สอนควรระมัดระวังในการใช้และการแปลผล เนื่องจากอารมณ์ของเด็กปฐมวัยเปลี่ยนแปลงง่าย ความไม่คงที่ของอารมณ์และการยึดเหตุผลตนเอง อาจทำให้การแปลผลทางอารมณ์ จิตใจ และสังคมคลาดเคลื่อนได้

6) การปฏิบัติ การประเมินจากการปฏิบัติ (performance - based assessment) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลของสิ่งที่ต้องการประเมินด้วยวิธีการให้ลงมือทำงาน ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองพัฒนาและปรับปรุงตัวเองภายใต้ประสบการณ์ที่ผู้สอนจัดให้ การประเมินจากการปฏิบัติในระดับปฐมวัย ผู้สอนต้องประเมินแบบองค์รวม (holistic assessment) และใช้วิธีการต่างๆ มาช่วยในการเก็บข้อมูลเพื่อให้การประเมินเป็นไปอย่างรอบคอบ ข้อควรระวังในการใช้วิธีการปฏิบัติ คือ สิ่งที่ให้เด็กปฏิบัติต้องไม่ยากเกินวัย ท้าทายความสามารถและที่สำคัญที่สุดคือ ต้องผ่านการวิเคราะห์แล้วว่างานนั้นเป็นตัวแทนที่สำคัญของสิ่งที่ต้องการวัดและมีความตรง

7) การเล่น การประเมินจากการเล่น (play - based assessment) เป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้เห็นพัฒนาการของเด็กในทุกด้าน ทั้งการเจริญเติบโตทางร่างกาย พัฒนาการในด้านพฤติกรรมและการเรียนรู้ขณะเดียวกันการเล่นก็สามารถสะท้อนผลของการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก เช่น ผู้สอนได้เห็นทักษะการสื่อสาร ความคล่องแคล่วทางกาย การตัดสินทางสังคม ความร่วมมือ เป็นต้น การเล่นอย่างเป็นระบบจะสัมพันธ์กับการพัฒนาและการเรียนรู้ การเล่นมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา ความเข้าใจ อารมณ์ จิตใจ สังคม และทักษะทางกาย ดังนั้น ขณะที่เด็กเล่น ผู้สอนสามารถทำการประเมินพฤติกรรม พัฒนาการ ศักยภาพ ตลอดจนความสามารถในการเรียนรู้อย่างรอบด้านและได้ตรงตามสภาพจริงมากที่สุด

วิธีการที่ใช้ในการประเมินอย่างเป็นทางการ

วิธีการที่ใช้ในการประเมินแบบเป็นทางการ สามารถดำเนินการได้ 2 วิธี คือ

1) การใช้เครื่องมือมาตรฐานเฉพาะทาง เป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้ได้ข้อมูลเพื่อใช้ในการประเมินพัฒนาการเด็ก เครื่องมือมาตรฐานเฉพาะทางนี้เป็นเครื่องมือทางกายภาพที่มีมาตรฐานใช้สำหรับวัดความเจริญเติบโตและพัฒนาการทางร่างกาย เช่น เครื่องชั่งน้ำหนัก ที่วัดส่วนสูง สายวัด เครื่องมือวัดความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ เครื่องมือวัดสายตา เป็นต้น

2) การทดสอบ เป็นวิธีการทางจิตวิทยาที่ใช้สำหรับวัดพัฒนาการ พฤติกรรม และการเรียนรู้ของเด็ก เครื่องมือประเมินประเภทนี้ไม่สามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัดทางตรงได้ ต้องวัดผ่านเครื่องมือซึ่งในที่นี้คือ แบบทดสอบ (test) แบบวัด (scale) หรือแบบสำรวจ (inventory) การทดสอบด้วยแบบทดสอบ แบบวัด หรือแบบสำรวจกับเด็กปฐมวัยนั้นมีข้อพึงระมัดระวังในการใช้คือ ถ้าผู้สอนขาดทักษะหรือไม่เข้าใจกระบวนการวัดหรือแม้กระทั่งไม่เข้าใจธรรมชาติของเด็กปฐมวัย อาจทำให้ผลการวัดคลาดเคลื่อนได้ จึงไม่ควรใช้แบบทดสอบในเด็กปฐมวัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561 : 119 - 124) กล่าวถึงการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยว่า ควรใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ซึ่งวิธีการที่นิยมใช้มีดังนี้

1) การสังเกตและการบันทึก แบ่งออกเป็น 2 แบบ ได้แก่ การสังเกตแบบเป็นทางการ คือ การสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตามแผนที่วางไว้ และการสังเกตแบบไม่เป็นทางการ คือ การสังเกตในขณะที่เด็กทำกิจกรรมประจำวันและเกิดพฤติกรรมที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้น ผู้สอนต้องจดบันทึกสิ่งที่รวบรวมได้จากการสังเกตอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ผู้สอนต้องทำอย่างชัดเจนและสม่ำเสมอ เนื่องจากเด็กเจริญเติบโตและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การสังเกตและบันทึกพัฒนาการเด็กปฐมวัยสามารถใช้แบบง่ายๆ ดังนี้

(1) แบบบันทึกพฤติกรรมแบบเป็นทางการ โดยกำหนดประเด็นหรือพัฒนาการที่ต้องการสังเกต ระบุชื่อ นามสกุลเด็ก วัน เดือน ปี เกิด ไว้ล่วงหน้า รวมทั้งชื่อผู้ทำการสังเกต ดำเนินการสังเกตโดยบรรยายพฤติกรรมเด็กที่สังเกตได้ตามประเด็น ผู้สังเกตต้องบันทึกวัน เดือน ปีที่ทำการสังเกตแต่ละครั้ง ข้อมูลการสังเกตที่บันทึกลงในแบบบันทึกพฤติกรรมนี้จะช่วยให้ผู้สอนเข้าใจพฤติกรรมเด็กได้ดีขึ้น และทราบว่าเด็กแต่ละคนมีจุดเด่น มีความต้องการ มีความสนใจ หรือต้องการความช่วยเหลือในเรื่องใดบ้าง

(2) แบบบันทึกพฤติกรรมแบบไม่เป็นทางการ เป็นการบันทึกพฤติกรรม เหตุการณ์ หรือจากการจัดประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนทุกวัน โดยระบุชื่อ นามสกุล วัน เดือน ปีเกิดเด็ก ผู้สังเกต วัน เดือน ปีที่บันทึก อาจบันทึกโดยใช้การบรรยาย ใคร ทำอะไร ที่ไหน ทำอย่างไร ซึ่งจะเน้นเฉพาะเด็กรายกรณีที่ต้องการศึกษา ควรมีรายละเอียดและข้อมูลที่ชัดเจน ผู้สังเกตควรบรรยายสิ่งที่เด็กทำได้มากกว่าสิ่งที่เด็กทำไม่ได้ และวิเคราะห์ประเด็นการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์อย่างเป็นระบบ ข้อมูลในการบันทึกต้องตรงตามความเป็นจริง ซึ่งข้อดีของการบันทึกรายวัน คือ การสังเกตนี้จะชี้ให้เห็นความสามารถเฉพาะอย่างของเด็ก จะช่วยให้พิจารณาปัญหาของเด็กเป็นรายบุคคล รวมทั้งช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญมีข้อมูลสำหรับวินิจฉัยเด็กได้ชัดเจนขึ้นว่าสมควรจะได้รับคำปรึกษาเพื่อลดปัญหาหรือส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างถูกต้อง และเป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้ดียิ่งขึ้น

(3) แบบสำรวจรายการ โดยกำหนดประเด็นหรือพัฒนาการที่ต้องการสำรวจ ระบุชื่อ นามสกุลเด็ก วัน เดือน ปี เกิด ไว้ล่วงหน้า มีการกำหนดรายการพฤติกรรมที่ต้องการสำรวจละเอียดขึ้น และกำหนดเกณฑ์ในการสำรวจพฤติกรรม เช่น ปฏิบัติ - ไม่ปฏิบัติ ทำได้ - ทำไม่ได้ เป็นต้น ช่วยให้ผู้สอนสามารถบันทึกได้สะดวกขึ้น ควรมีการสำรวจพฤติกรรมในเรื่องเดียวกันอย่างน้อย 3 ครั้ง เพื่อยืนยันว่าเด็กทำได้จริง

2) การบันทึกการสนทนา เป็นการบันทึกการสนทนาทั้งแบบเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลเพื่อประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและพัฒนาการด้านการใช้ภาษาของเด็ก ความสามารถในการคิดรวบยอด การแก้ปัญหา รวมถึงพัฒนาการด้านสังคม อารมณ์ จิตใจ และบันทึกผลการสนทนาลงในแบบบันทึกพฤติกรรมหรือบันทึกรายวัน โดยระบุ ชื่อ นามสกุล อายุเด็ก ภาคเรียนที่ และกิจกรรมที่ใช้สนทนา

3) การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคลและควรจัดในสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้เกิดความเครียดและวิตกกังวล ควรใช้คำถามที่เหมาะสมเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดและตอบอย่างอิสระ จะทำให้สามารถประเมินความสามารถทางสติปัญญาของเด็กและค้นพบศักยภาพในตัวเด็กได้

4) การจัดทำสารนิทัศน์ (Documentation) เป็นการจัดทำข้อมูลที่เป็นหลักฐานหรือแสดงให้เห็นร่องรอยของการเจริญเติบโต พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยจากการทำกิจกรรมทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม สารนิทัศน์ป็นการประมวลผลที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการจัดประสบการณ์ของผู้สอนและร่องรอยผลงานของเด็กจากการทำกิจกรรมที่สะท้อนถึงพัฒนาการในด้านต่างๆ การจัดทำสารนิทัศน์มีหลายรูปแบบ ได้แก่

(1) พอร์ตโฟลิโอสำหรับเด็กเป็นรายบุคคล เช่น การเก็บชิ้นงานหรือภาพถ่ายเด็กขณะทำกิจกรรม มีการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ในการบันทึกเสียง บันทึกภาพที่แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าในงานที่เด็กทำ เป็นต้น

(2) การบรรยายเกี่ยวกับเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับ เช่น การสอนแบบโครงการ (Project Approach) สามารถให้สารนิทัศน์เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กทุกด้าน ทั้งประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กและการสะท้อนตนเองของผู้สอน รูปแบบการบรรยายเรื่องราวจึงมีหลายรูปแบบ อาจได้จากการบันทึกการสนทนาระหว่างเด็กกับผู้สอน เด็กกับเด็ก การบันทึกของผู้สอน การบรรยายของพ่อแม่ผู้ปกครองในรูปแบบหนังสือหรือจดหมาย แม้กระทั่งการจัดแสดงบรรยายสรุปให้เห็นภาพการเรียนรู้ทั้งหมด

(3) การสังเกตและบันทึกพัฒนาการเด็ก เช่น ใช้แบบสังเกตพัฒนาการ การบันทึกสั้น

(4) การสะท้อนตนเองของเด็ก เป็นคำพูดหรือข้อความที่สะท้อนความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกจากการสนทนา การอภิปรายแสดงความคิดเห็นของเด็กขณะทำกิจกรรม ซึ่งอาจบันทึกด้วยเทคโนโลยีบันทึกเสียงหรือบันทึกภาพ

(5) ผลงานรายบุคคลและรายกลุ่ม ที่แสดงให้เห็นถึงการเรียนรู้ ความสามารถ ทักษะจิตนิสัยของเด็ก

5) การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก เป็นการประเมินการเจริญเติบโตด้านร่างกายของเด็ก ซึ่งการพิจารณาการเจริญเติบโตในเด็กที่ใช้ทั่วๆ ไปอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นรอบศีรษะ ฟัน และการเจริญเติบโตของกระดูก แนวทางประเมินการเจริญเติบโต มีดังนี้

(1) การประเมินการเจริญเติบโตโดยการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงเด็กแล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติ ในกราฟแสดงน้ำหนักตามเกณฑ์อายุของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งใช้สำหรับติดตามการเจริญเติบโตโดยรวม

(2) การตรวจสุขภาพอนามัย เป็นการตรวจสอบที่แสดงคุณภาพชีวิตของเด็ก โดยพิจารณาความสะอาด สิ่งผิดปกติของร่างกายที่จะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการเจริญเติบโตของเด็ก

สรุปได้ว่า การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ที่ดีต้องเป็นส่วนหนึ่งกับการจัดกิจกรรมประจำวัน การประเมินช่วยให้ผู้สอนทราบพัฒนาการของเด็ก เข้าใจเด็ก และรู้ว่าควรทำอย่างไรจึงจะสามารถส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างเต็มที่ ผู้สอนจึงควรศึกษาวิธีการ เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสมกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย วางแผนการประเมินให้เหมาะสม ใช้ผลการประเมินในการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การประเมินจึงถือเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือที่ช่วยทำให้ผู้สอนสามารถจัดประสบการณ์อย่างมีคุณภาพ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรมอนามัย, กระทรวงสาธารณสุข (2561 : 95 - 106) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2560 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสถานการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัยและเปรียบเทียบกับการศึกษาที่ผ่านมาระดับเขตสุขภาพและระดับประเทศ 2. ศึกษาพฤติกรรมของมารดาระยะตั้งครรภ์ คลอด หลังคลอด และการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยของครอบครัว 3. ศึกษาปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อการพยากรณ์โอกาสพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Logistic Regression) กลุ่มตัวอย่างได้แก่ บิดา มารดา หรือผู้เลี้ยงดูเด็กอย่างน้อย 6 เดือนอย่างต่อเนื่อง และเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 8 เดือน 16 วัน ถึงอายุ 5 ปี 11 เดือน 29 วัน จำนวน 10,053 คน สุ่มตัวอย่างแบบ Stratified Three - stage Sampling โดยศึกษาพัฒนาการ 4 ด้าน คือ กล้ามเนื้อมัดใหญ่ (Gross motor) กล้ามเนื้อมัดเล็ก (Fine motor adaptive) ภาษาและการใช้ภาษา (Language) และสังคมและการปรับตัว (Psycho - social)

ผลการศึกษา พบว่า เด็กปฐมวัย (0 - 5 ปี) มีพัฒนาการสมวัยรวมทุกด้าน ร้อยละ 67.50 ไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 85 เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ ร้อยละ 94.80 ด้านสังคมและการช่วยเหลือตนเอง ร้อยละ 92.10 ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก ร้อยละ 90.40 และด้านภาษาและการใช้ภาษา ร้อยละ 78.40 เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุ พบว่า เด็กกลุ่มอายุ 0 - 2 ปี มีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ 76.80 และลดลงเมื่อเด็กอายุ 3 - 5 ปี ร้อยละ 58.00 พัฒนาการสมวัยทั้งสองกลุ่มไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 85.00 เมื่อจำแนกพัฒนาการสมวัยรายด้าน เด็กอายุ 0 - 2 ปี มี พัฒนาการสมวัยด้านสังคมและการช่วยเหลือตนเอง ร้อยละ 93.20 ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก ร้อยละ 93.90 ด้านภาษาและการใช้ภาษา ร้อยละ 98.00 และด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ ร้อยละ 95.20 บรรลุตามเป้าหมาย 96 ที่กำหนดไว้ แต่มีข้อสังเกตว่าเด็ก อายุ 0 - 2 ปี พัฒนาการด้านภาษาและการใช้ภาษากลับสูงกว่าด้านอื่นๆ ส่วนเด็กอายุ 3 - 5 ปี ที่มีพัฒนาการสมวัยรวมทุกด้านเพียง ร้อยละ 58.00 เมื่อจำแนกพัฒนาการสมวัย

ตามรายด้าน เด็กอายุ 3 - 5 ปี มีพัฒนาการสมวัยด้านสังคมและการช่วยเหลือตนเอง ร้อยละ 91.00 ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก ร้อยละ 86.80 ด้านภาษาและการใช้ภาษา ร้อยละ 68.70 และด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ ร้อยละ 94.50 พัฒนาการด้านที่ไม่บรรลุตามเป้าหมายซึ่งมีค่าต่ำมาก คือ ด้านภาษาและการใช้ภาษา

เมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจพัฒนาการเด็กปฐมวัย 6 ครั้ง ปี พ.ศ. 2442, 2447, 2550, 2553, 2557 และ 2560 พบว่า สถานการณ์พัฒนาการสมวัยเด็กปฐมวัยยังคงที่และมีแนวโน้มลดลง ที่ร้อยละ 71.7, 72.0, 67.7, 73.4, 72.0 และ 67.5 ตามลำดับ ส่วนพัฒนาการสมวัยของเด็กปฐมวัยรายเขตสุขภาพ 12 เขต (ยกเว้นกรุงเทพฯ) พบว่า เขตสุขภาพที่บรรลุค่าเป้าหมายตามแผนบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัย มีเพียงเขตสุขภาพที่ 6 ชลบุรีเพียงเขตเดียว เมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจพัฒนาการเด็กปฐมวัย ปี พ.ศ. 2557 กับ ปี พ.ศ. 2560 พบว่า เขตสุขภาพที่มีพัฒนาการสมวัยเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้น มีเพียง 5 เขต คือ เขตสุขภาพที่ 2 พิษณุโลก เขตสุขภาพที่ 5 ราชบุรี เขตสุขภาพที่ 6 ชลบุรี และเขตสุขภาพที่ 10 อุบลราชธานี

ปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อการพยากรณ์โอกาสพัฒนาการสมวัยของเด็กปฐมวัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ p - value<0.005 พบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพยากรณ์โอกาสฯ ดังนี้ ด้านคุณลักษณะทางประชากรของมารดา ได้แก่ อายุของมารดาระยะตั้งครรภ์ การศึกษาและอาชีพ ด้านสุขภาพมารดาระยะตั้งครรภ์ ได้แก่ การได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก การไม่ดื่มแอลกอฮอล์ และการได้รับการตรวจอัลตร้าซาวด์ ด้านสุขภาพเด็ก ได้แก่ วิธีการคลอดปกติ คลอดครบกำหนด น้ำหนักทารกแรกคลอดมากกว่าหรือเท่ากับ 2,500 กรัม และการไม่มีปัญหาสุขภาพช่องปาก ด้านโภชนาการ ได้แก่ เด็กได้กินอาหารมื้อหลัก ด้านสภาพแวดล้อมและสังคมที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็ก ได้แก่ การศึกษา และอาชีพของบิดา อาชีพของผู้เลี้ยงดูเด็ก และสถานเลี้ยงดูเด็กช่วงกลางวัน ส่วนด้านพฤติกรรมการเลี้ยงดูเด็ก ได้แก่ การอ่านเล่านิทานคุณภาพ การเล่นกับเด็กคุณภาพ การใช้สื่ออิเลคทรอนิกส์เล่นกับเด็กอย่างมีคุณภาพ การไม่ดูทีวี แท็บเล็ต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560 : 117 - 122) ศึกษาผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ปีการศึกษา 2559 พบว่า ผลการประเมินพัฒนาการในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการทุกด้านอยู่ในระดับดี โดยมีพัฒนาการด้านสังคมสูงสุด รองลงมาคือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ พัฒนาการด้านสติปัญญา และพัฒนาการด้านร่างกาย ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า นักเรียนหญิงและนักเรียนชายส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนหญิงมีพัฒนาการสูงกว่านักเรียนชายทุกด้าน เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนทุกขนาดมีพัฒนาการอยู่ในระดับดี โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีร้อยละพัฒนาการระดับดีสูงกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กทุกด้าน และนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางมีร้อยละพัฒนาการระดับดีสูงกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก และนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมีร้อยละพัฒนาการระดับดีสูงกว่านักเรียนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกด้าน เมื่อจำแนกตามประเภทโรงเรียน นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบเครือข่าย โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนทั่วไปสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้านสอดคล้องกันกับในภาพรวม

เมื่อพิจารณาเป็นรายพัฒนาการพบว่า พัฒนาการด้านร่างกาย ในภาพรวมส่วนใหญ่นักเรียนมีร้อยละพัฒนาการระดับดีทุกด้าน โดยพัฒนาการในระดับดีสูงสุดคือ สุขนิสัยที่ดี ส่วนที่ต่ำที่สุดคือ ภาวะการเจริญเติบโต พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในภาพรวมส่วนใหญ่นักเรียนมีร้อยละพัฒนาการระดับดีทุกด้าน โดยพัฒนาการในระดับดีสูงสุด คือ มีวินัยและความรับผิดชอบในตนเอง ส่วนที่ต่ำที่สุดคือ มีความมั่นใจในตนเองและกล้าแสดงออก พัฒนาการด้านสังคม ในภาพรวมส่วนใหญ่นักเรียนมีร้อยละพัฒนาการระดับดีทุกด้าน โดยพัฒนาการในระดับดีสูงสุด คือ ปฏิบัติตนตามมารยาทและวัฒนธรรมไทย ส่วนที่ต่ำที่สุดคือ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พัฒนาการด้านสติปัญญา ในภาพรวมส่วนใหญ่นักเรียนมีร้อยละพัฒนาการระดับดีทุกด้าน โดยพัฒนาการในระดับดีสูงสุด คือใช้ภาษาสื่อสารเหมาะสมกับวัย ส่วนที่ต่ำที่สุดคือ มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาเหมาะสมกับวัย และเมื่อพิจารณามาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ในภาพรวมส่วนใหญ่นักเรียนมีร้อยละพัฒนาการระดับดีทุกด้าน โดยมาตรฐานที่ 6 ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมตามวัย สูงสุด ส่วนที่ต่ำที่สุดคือ มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาเหมาะสมกับวัย มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ และมาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

ผลการประเมินพัฒนาการระดับเขตตรวจราชการ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีร้อยละพัฒนาการระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนในเขตตรวจราชการส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร) มีพัฒนาการในระดับดีสูงสุดทุกด้าน และผลการประเมินพัฒนาการระดับจังหวัด พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีร้อยละพัฒนาการระดับดีทุกด้านในทุกจังหวัด และผลการประเมินพัฒนาการระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนอยู่ในระดับดี ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา มีจำนวน 20 เขตพื้นที่การศึกษา

อุไรวรรณ มาตมุงคุณ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะจากงานกระดาษ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะจากงานกระดาษในแต่ละช่วงสัปดาห์ และเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะจากงานกระดาษและระหว่างการจัดกิจกรรมในแต่ละช่วงสัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชายและหญิงอายุระหว่าง 4 - 5 ปี ซึ่งศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาล 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนศาลาริน สำนักงานเขตพื้นที่จอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้วิจัยคือ แผนการจัดกิจกรรมศิลปะจากงานกระดาษ มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และกฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.08 ทำการวิเคราะห์ โดยใช้ t - test แบบ Dependent ผลการวิจัยพบว่า พัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะจากงานกระดาษ มีการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นตลอดช่วง 8 สัปดาห์ และพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมและระหว่างการจัดกิจกรรมศิลปะจากงานกระดาษในแต่ละช่วงสัปดาห์ มีพัฒนาการด้านการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นงค์นุช พรรณฑูล (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นท่าฤาษีดัดตนเชิงประยุกต์เพื่อพัฒนาการทางร่างกายของเด็กปฐมวัย การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับและการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทางร่างกายโดยรวมและรายด้านของเด็กปฐมวัยที่เกิดจากการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นท่าฤาษีดัดตนเชิงประยุกต์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชายและหญิง อายุระหว่าง 4 - 5 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนหงสประภาสประสิทธิ์ ตำบลสิงหนาท อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง 1 ห้องเรียน จากนั้นทำการสังเกตและประเมินพัฒนาการทางร่างกายของเด็กปฐมวัย คัดเลือกเด็กที่มีคะแนนน้อย 15 อันดับสุดท้ายเป็นกลุ่มทดลอง 15 คน มาจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นท่าฤาษีดัดตนเชิงประยุกต์เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 40 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นท่าฤาษีดัดตนเชิงประยุกต์ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.67 - 1.00 และแบบประเมินพัฒนาการด้านร่างกายเชิงปฏิบัติการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร α ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับเท่ากับ .80 ซึ่งมีค่าสูงเพียงพอในการนำไปใช้ในการศึกษาวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One - Group Pretest - Posttest Design และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบวัดซ้ำ (Repeated ANOVA) และ Partial $\eta 2$

ผลการทดลองพบว่า ก่อนทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นท่าฤาษีดัดตนเชิงประยุกต์ เด็กปฐมวัยมีระดับคะแนนพัฒนาการด้านร่างกายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p<.01$ ทั้งโดยรวม และรายด้านคือ ทักษะการเดิน ทักษะการยืน ทักษะการวิ่ง ทักษะการกระโดด โดยการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นท่าฤาษีดัดตนเชิงประยุกต์ ส่งผลต่อพัฒนาการด้านร่างกายโดยรวม ร้อยละ 97 และส่งผลต่อพัฒนาการทักษะการเดินร้อยละ 88 ทักษะการยืน ร้อยละ 87 ทักษะการวิ่ง ร้อยละ 88 และทักษะการกระโดดร้อยละ 81 ตามลำดับ โดยพัฒนาการทางร่างกายรายด้านและโดยรวมมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากขึ้นจากก่อน ระหว่าง และหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p<.01$ แสดงว่าการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นท่าฤาษีดัดตนเชิงประยุกต์ช่วยให้พัฒนาการด้านร่างกายโดยรวมและรายด้าน เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

ผกากานต์ น้อยเนียม (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอายุ 4 - 5 ปี ที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยดิน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอายุ 4 - 5 ปี ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยดิน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ เด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนศรีสำโรง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยดิน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก

ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอายุ 4 - 5 ปี หลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยดินโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความคล่องแคล่วในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ด้านความยืดหยุ่นในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ด้านความสามารถในการควบคุมการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก และด้านการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาอยู่ในระดับดี เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนการจัดกิจกรรม พบว่าทั้งโดยรวมและรายด้านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สรุปว่า การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยดินส่งเสริมให้เด็กอายุ 4 - 5 ปี มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสูงขึ้น

พัชรมณฑ์ ศุภสุข (2556 : บทคัดย่อ) ศึกษาการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในเด็กปฐมวัย โดยการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิดแบบมีโครงสร้างควบคู่การเสริมแรงทางสังคม โดยมีจุดหมายเพื่อศึกษาผลของการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิดแบบมีโครงสร้างควบคู่การเสริมแรงทางสังคม กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชั้นอนุบาล 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนบ้านปงสนุก จังหวัดลำปาง จำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน 3 รูปแบบ คือ แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิดแบบมีโครงสร้าง แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิดแบบมีโครงสร้างควบคู่การเสริมแรงทางสังคม 2) แบบบันทึกพฤติกรรมการตอบคำถามของเด็ก และ 3) แบบทดสอบ TCT - DP วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ Two - Way ANOVA ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่ได้รับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่แตกต่างกัน มีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิดแบบมีโครงสร้างควบคู่การเสริมแรงทางสังคม มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าเด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานเพียงอย่างเดียว ในขณะที่เด็กเพศชายและเพศหญิงมีความคิดสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน และไม่พบสหสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่านิทานกับเพศ

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กปฐมวัย ตามขอบข่ายของพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการพัฒนา หรือนวัตกรรมในการพัฒนาที่หลากหลาย เพื่อที่จะพัฒนาให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ดี มีมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และเต็มตามศักยภาพของเด็ก

บทที่ 3
วิธีดำเนินการ

การประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 มีวิธีดำเนินการประเมินพัฒนาการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ขอบเขตการประเมิน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 465,915 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2,395 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 14,852 คน โดยมีวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) แยกตามประเภทโรงเรียนและขนาดของโรงเรียน ดังนี้

1.2.1 ประเภทของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

1) โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 81 โรงเรียนๆ ละ 2 ห้องๆ ละ 6 คน รวม 972 คน

2) โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 183 โรงเรียนๆ ละ 1 ห้องๆ ละ 6 คน รวม 1,098 คน

3) โรงรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ (ที่ไม่ได้เป็นโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด และโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา) จำนวน 734 โรงเรียนๆ ละ 1 ห้องๆ ละ 6 คน รวม 4,404 คน

4) โรงเรียนทั่วไปที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย จำนวน 1,397 โรงเรียนๆ ละ 1 ห้องๆ ละ 6 คน รวม 8,378 คน โดยแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุ่มโรงเรียนตามขนาดของโรงเรียน

1.2.2 ขนาดของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง กำหนดดังนี้

ขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนทั้งโรงเรียน 1 - 120 คน

ขนาดกลาง ได้แก่ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนทั้งโรงเรียนระหว่าง 121 - 499 คน

ขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนทั้งโรงเรียนตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป

1.2.3 จำนวนของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง กำหนดดังนี้

จำนวนโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา	จำนวนเขตพื้นที่การศึกษา	จำนวนของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง			
		โรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียน 500 คนขึ้นไป)	โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียน 121-499 คน)	โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียน 1-120 คน)	รวม
1 - 50	4	1	2	2	5
51 - 100	29	1	2	3	6
101 - 150	77	2	2	3	7
151 - 200	43	2	3	3	8
201 ขึ้นไป	30	3	3	4	10

1.2.4 การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการประเมินพัฒนาการมีจำนวนห้องเรียนละ 6 คน ให้แบ่งออกเป็นนักเรียนชาย 3 คน และนักเรียนหญิง 3 คน โดยคณะกรรมการประเมินพัฒนาการที่ไม่ใช่ครูประจำชั้นเป็นผู้สุ่มอย่างมีระบบจากบัญชีเรียกชื่อ เช่น ใช้ลำดับเลขคี่ หรือลำดับเลขคู่ ในบัญชีเรียกชื่อเป็นเกณฑ์ ฯลฯ หากสุ่มได้เด็กที่มีความต้องการพิเศษหรือเด็กพิเศษเรียนร่วมให้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างใหม่

หมายเหตุ

1. กรณีที่โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกประเภทมีจำนวนห้องเรียนชั้นอนุบาลที่จะดำเนินการประเมินตั้งแต่ 2 ห้องขึ้นไป ให้คณะกรรมการประเมินพัฒนาการเป็นผู้ดำเนินการสุ่มอย่างง่ายเพียง 1 ห้องเรียน
2. กรณีโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดให้คณะกรรมการประเมินพัฒนาการดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 2 ห้องเรียนๆ ละ 6 คน ในช่วงเวลาเดียวกัน
3. นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต้องได้รับการประเมินในทุกกิจกรรม หากนักเรียนป่วยหรือขาดการประเมินในบางกิจกรรม ให้คณะกรรมการประเมินพัฒนาการตัดรายชื่อนักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างนั้นออก
4. กรณีโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างมีนักเรียนไม่ถึง 6 คน ให้ประเมินพัฒนาการนักเรียนทุกคน

ตาราง 1 จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทโรงเรียนและเพศ

ที่	กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนโรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)			ร้อยละ
			ชาย	หญิง	รวม	
1	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	81	486	486	972	6.54
2	โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา	183	549	549	1,098	7.39
3	โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ	734	2,202	2,202	4,404	29.65
4	โรงเรียนทั่วไปที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย	1,397	4,182	4,196	8,378	56.42
	รวม	**2,395**	**7,419**	**7,433**	**14,852**	**100**

2. ขอบเขตการประเมิน

การประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการประเมินพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ประกอบด้วย

2.1 พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์

1.1.1 น้ำหนักตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

1.1.2 ส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี

สุขภาพอนามัย

ความสะอาดของอวัยวะต่างๆ และส่วนที่เกี่ยวข้องกับร่างกาย ได้แก่ ผมและศีรษะ หูและใบหู มือและเล็บมือ เท้าและเล็บเท้า ปาก ลิ้นและฟัน จมูก ตา ผิวหนังและใบหน้า เสื้อผ้า

สุขนิสัยที่ดี

1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง

1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน

2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้

2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน

2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว

2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว

2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้

2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน

2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้

2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน

2.2 พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์

3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ

4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี

4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

5.1 ซื่อสัตย์สุจริต

5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง

5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน

5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์

5.4 มีความรับผิดชอบ

5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

2.3 พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี

6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

6.2 มีวินัยในตนเอง

6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง

6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง

6.3 ประหยัดและพอเพียง

6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่

7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย

7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ

7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน

8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย

8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์

2.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง

9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้

9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ

9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด

10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส

10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป

10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์

10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ

10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล

10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง

10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล

10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น

10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น

11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้

12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ เครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ประกอบด้วย

3.1 คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561

3.2 ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561

3.3 คู่มือบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561

4. การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ

การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ประชุมปฏิบัติการพิจารณากรอบการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 กำหนดลักษณะกรอบโครงสร้าง วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ประเมิน การตรวจสอบคุณภาพและประสิทธิภาพของเครื่องมือการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561

4.2 ดำเนินการสร้างเครื่องมือการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ประกอบด้วย

4.2.1 คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 มีรายละเอียดการสร้างคู่มือ ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 คือ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการ พัฒนาการของเด็กปฐมวัย และการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

2) ยกร่างคู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 โดยมีโครงสร้างดังนี้

(1) ความเป็นมา

(2) วัตถุประสงค์

(3) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

(4) ขอบเขตของการประเมิน

(5) แนวทางการดำเนินงาน

(6) คู่มือ ชุดกิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการ

(7) วิธีการและขั้นตอนการประเมิน

(8) การเก็บรวบรวมข้อมูล

(9) ปฏิทินปฏิบัติงาน

(10) ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก

(11) โครงสร้างเครื่องมือตัวบ่งชี้พัฒนาการที่ทำการประเมิน

(12) เกณฑ์การประเมินในแต่ละสภาพที่พึงประสงค์

(13) ภาคผนวก

4.2.2 ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ประกอบด้วยกิจกรรม จำนวน 7 ชุด มีรายละเอียดการสร้างชุดกิจกรรม ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 คือ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการ พัฒนาการของเด็กปฐมวัย และการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

2) กำหนดกิจกรรมในการประเมินให้สอดคล้องกิจกรรมประจำวัน ประกอบด้วย 7 ชุดกิจกรรม คือ

ชุดที่ 1 การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

ชุดที่ 2 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

ชุดที่ 3 กิจกรรมเสริมประสบการณ์

ชุดที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ชุดที่ 5 กิจกรรมการเล่นตามมุม

ชุดที่ 6 กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

ชุดที่ 7 กิจกรรมเกมการศึกษา

3) ออกแบบกิจกรรมในการประเมิน แต่ละชุดกิจกรรมประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม แผนการจัดกิจกรรม ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ แบบบันทึกที่ใช้ และระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

4.2.3 คู่มือบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ดำเนินการสร้างโดยออกแบบคู่มือบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ที่สอดคล้องกับชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ประกอบด้วย

1) แบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ดังนี้

(1) แบบบันทึกผล 1/1 แบบบันทึกผลการประเมินภาวะการเจริญเติบโต สุขภาพอนามัยและสุขนิสัยที่ดี

(2) แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผลการประเมินการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

(3) แบบบันทึกผล 2 แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

(4) แบบบันทึกผล 3 แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมเสริมประสบการณ์

(5) แบบบันทึกผล 4 แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

(6) แบบบันทึกผล 5 แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมการเล่นตามมุม

(7) แบบบันทึกผล 6 แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

(8) แบบบันทึกผล 7 แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมเกมการศึกษา

2) รายละเอียดการบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561

3) ตารางบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ด้วยโปรแกรม Microsoft Excel

4.3 ประชุมวิพากษ์เครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face - Validity)

4.4 นำเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ไปทดลองใช้ครอบคลุมโรงเรียนทุกขนาด จำนวน 23 โรงเรียน กระจายครอบคลุมทุกภูมิภาค เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา/กิจกรรม เวลาในการจัดกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ ระดับคุณภาพของพฤติกรรมที่สังเกตตามเกณฑ์การประเมิน ซึ่งจากผลการทดลองใช้มีข้อเสนอแนะดังนี้

- ชุดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ให้เพิ่มสัญลักษณ์เพื่อแสดงกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน เพิ่มขั้นตอนการเก็บสื่ออุปกรณ์และปรับเกณฑ์ในการประเมินความคิดสร้างสรรค์ ปรับเวลาให้เหมาะสมกับกิจกรรมและเลือกใช้เพลงที่มีจังหวะช้าเร็วต่อเนื่องกัน

- ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ให้ปรับขนาดของกระดาษ และปรับขนาดรูปภาพให้เหมาะสมกับกิจกรรม

- ชุดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ให้เพิ่มคำถามให้เชื่อมโยงในแต่ละขั้นตอนของการจัดกิจกรรมให้มีความชัดเจน จัดอุปกรณ์ให้เพียงพอโดยไม่ต้องระบุจำนวน และปรับภาษาในการสื่อสารให้เข้าใจตรงกัน

- ชุดกิจกรรมกลางแจ้ง ให้ปรับขั้นตอนการเล่นให้เหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรมและเพิ่มระยะห่างของจุดที่วางอุปกรณ์สำหรับการวิ่งซิกแซก

- ชุดกิจกรรมเกมการศึกษา ให้ปรับรูปภาพเกมการศึกษาจากการเรียงลำดับสีของกล้วยเป็นการเจริญเติบโตของต้นไม้

4.5 ปรับปรุงเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ตามข้อเสนอแนะจากการทดลองใช้เครื่องมือ

4.6 นำเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ไปหาความเชื่อมั่นโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Rater Agreement Index : RAI) (สุรชัย มีชาญ 2547 : 115) จากการนำไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับปฐมวัยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน โดยกำหนดให้มีผู้ประเมิน 3 คน คือ ศึกษานิเทศก์จำนวน 1 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัยจำนวน 2 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 เท่ากับ .95 ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้

4.7 บรรณาธิการเอกสารเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ทั้ง 3 รายการ แล้วจัดทำเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ และจัดทำสำเนาซีดีคู่มือและเครื่องมือการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561

การกำหนดเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมินกำหนดดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. พัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา กำหนดระดับคุณภาพ ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

ระดับ 3 หมายถึง ดี

2. ด้านสุขภาพอนามัย ได้แก่ ผมและศีรษะ หูและใบหู มือและเล็บมือ เท้าและเล็บเท้า ปาก ลิ้นและฟัน จมูก ตา ผิวหนังและใบหน้า และเสื้อผ้า กำหนดระดับคุณภาพดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

ระดับ 3 หมายถึง สะอาด

3. ในการสรุปพัฒนาการในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา กำหนดเกณฑ์การพิจารณาระดับคุณภาพดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง มีพัฒนาการระดับปรับปรุง

ระดับ 2 หมายถึง มีพัฒนาการระดับพอใช้

ระดับ 3 หมายถึง มีพัฒนาการระดับดี

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ดำเนินการ ดังนี้

5.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานบันทึกวีดิทัศน์การชี้แจงเครื่องมือการประเมินพัฒนาการเพื่อใช้ในการชี้แจงการประเมินประเมินพัฒนานักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 เดือนธันวาคม 2561

5.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดประชุมชี้แจงการประเมินประเมินพัฒนานักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ให้กับศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบงานการศึกษาปฐมวัยทุกเขตพื้นที่ เดือนมกราคม 2562

5.3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดส่งคู่มือและเครื่องมือการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 พร้อมแผ่นซีดี และเผยแพร่เทปบันทึกการชี้แจงเครื่องมือการประเมินพัฒนาการผ่านช่องทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เดือนมกราคม 2562

5.4 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดสรรงบประมาณให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทุกแห่งดำเนินการประชุมชี้แจงแนวทางการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ตามจำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

5.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 เดือนกุมภาพันธ์ 2562

5.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชี้แจงแนวทางการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561ให้กับคณะกรรมการประเมินพัฒนาการ เดือนกุมภาพันธ์ 2562

5.7 คณะกรรมการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 จัดเตรียมสื่อ วัสดุ และเครื่องมือเพื่อใช้ในการประเมินพัฒนาการ เดือนกุมภาพันธ์ 2562

5.8 คณะกรรมการประเมินพัฒนาการดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 เดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2562

5.9 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบันทึกข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ส่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภายในเดือนพฤษภาคม 2562

5.10 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดประชุมวิเคราะห์ผลการประเมินพัฒนานักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 เดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2562

5.11 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดพิมพ์รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 เดือนสิงหาคม - กันยายน 2562

6. การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ดำเนินการ ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Rater Agreement Index : RAI) (สุรชัย มีชาญ 2547 : 115) โดยใช้สูตร

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{k=1}^{K}\sum_{n=1}^{N}\sum_{m=1}^{M}\left|R_{mnk} - \bar{R}_{nk}\right|}{KN(M-1)(I-1)}$$

RAI	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน
R_{mnk}	แทน	คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ m ของผู้รับการประเมินคนที่ n ในคุณลักษณะที่ k (m=1, 2, 3,...,M; n=1, 2, 3,...,N และ k=1, 2, 3,...,K)
$\bar{R}_{nk}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของผู้รับการประเมินคนที่ n ในคุณลักษณะที่ k ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$\bar{R}_{nk} = \frac{\sum_{m=1}^{M} R_{mnk}}{M}$$

K	แทน	จำนวนคุณลักษณะที่ประเมินทั้งหมด
N	แทน	จำนวนผู้ได้รับการประเมินทั้งหมด
M	แทน	จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด
I	แทน	จำนวนคะแนนที่เป็นไปได้ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมด

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561

6.2.1 รวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทั่วประเทศ

6.2.2 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561

6.2.3 วิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ตามประเด็นการประเมินโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ฐานนิยม (Mode) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ในครั้งนี้ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 14,852 คน จำนวน 2,395 โรงเรียน ทำการวิเคราะห์ผลการประเมินพัฒนาการ นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ระดับประเทศ

ตอนที่ 2 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 จำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และประเภทโรงเรียน

ตอนที่ 3 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 จำแนกตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

ตอนที่ 1 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ระดับประเทศ

ตาราง 2 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพพัฒนาการในภาพรวมทุกด้าน ระดับประเทศ

รายการ	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
พัฒนาการในภาพรวมทุกด้านของนักเรียน	87.00	13.00	0

จากตาราง 2 พบว่า พัฒนาการในภาพรวมทุกด้าน ระดับประเทศ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 87.00 ส่วนที่เหลืออยู่ในระดับพอใช้ ร้อยละ 13.00

ตาราง 3 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ ระดับประเทศ

พัฒนาการ	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
ร่างกาย	74.69	25.26	0.05
อารมณ์ จิตใจ	95.96	4.03	0.01
สังคม	95.80	4.19	0.01
สติปัญญา	76.12	23.64	0.24

ภาพ 1 แสดงร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ ระดับประเทศ

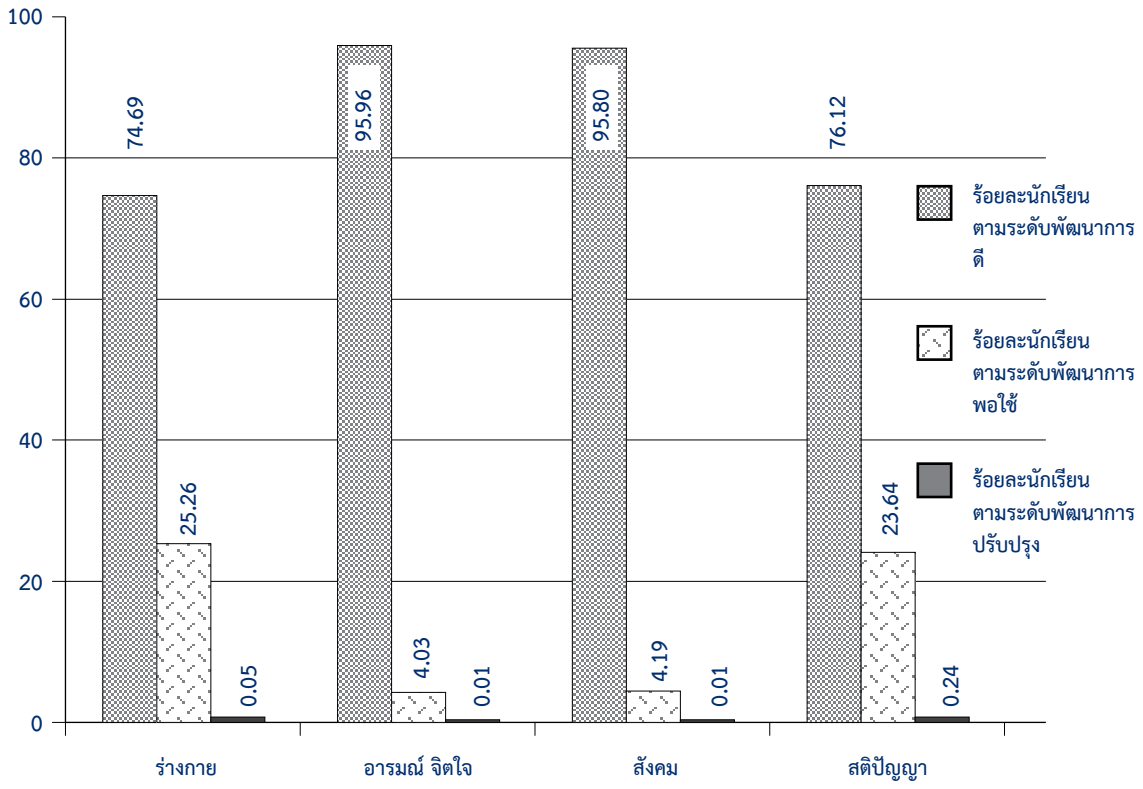

จากตาราง 3 และภาพ 1 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับคุณภาพรายพัฒนาการ ระดับประเทศ อยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ มีผลการประเมินระดับดีสูงสุด ร้อยละ 95.96 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 95.80 พัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 76.12 และพัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 74.69 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 จำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และประเภทโรงเรียน

ตาราง 4 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามเพศ

พัฒนาการ	เพศ	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง
ร่างกาย	ชาย	70.38	29.57	0.05
	หญิง	79.02	20.94	0.04
อารมณ์ จิตใจ	ชาย	94.40	5.60	0
	หญิง	97.50	2.50	0
สังคม	ชาย	94.20	5.80	0
	หญิง	97.40	2.60	0
สติปัญญา	ชาย	72.24	27.45	0.31
	หญิง	80.02	19.80	0.18

ภาพ 2 แสดงร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามเพศ

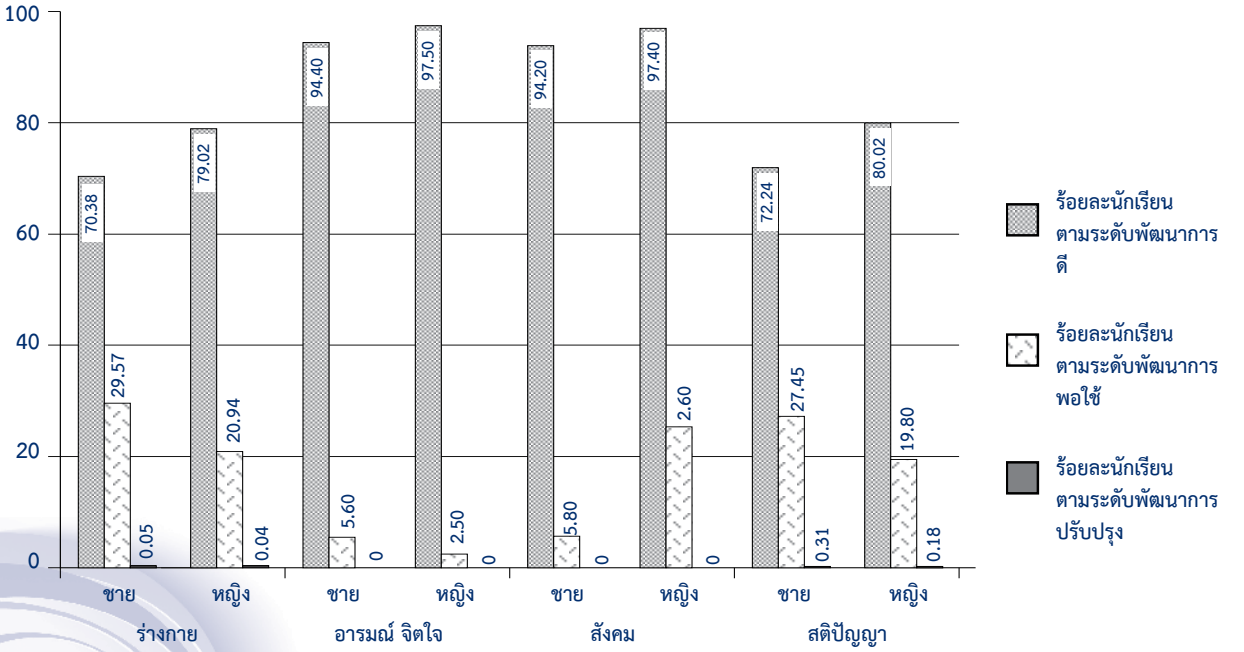

จากตาราง 4 และภาพ 2 พบว่า นักเรียนหญิงและนักเรียนชายส่วนใหญ่มีพัฒนาการในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนหญิงมีระดับคุณภาพรายพัฒนาการในระดับดีสูงกว่านักเรียนชายทุกด้าน

เมื่อพิจารณาจำแนกตามเพศ พบว่า

นักเรียนชาย มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 94.40 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 94.20 พัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 72.24 และพัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 70.38 ตามลำดับ

นักเรียนหญิง มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.50 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 97.40 พัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 80.02 และพัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 79.02 ตามลำดับ

ตาราง 5 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

พัฒนาการ	ขนาดโรงเรียน	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง
ด้านร่างกาย	เล็ก	69.16	30.78	0.06
	กลาง	74.60	25.35	0.05
	ใหญ่	78.73	21.23	0.04
ด้านอารมณ์ จิตใจ	เล็ก	94.55	5.45	0
	กลาง	96.31	3.69	0
	ใหญ่	96.53	3.47	0
ด้านสังคม	เล็ก	94.75	5.25	0
	กลาง	95.46	4.54	0
	ใหญ่	96.96	3.00	0.04
ด้านสติปัญญา	เล็ก	71.26	28.07	0.67
	กลาง	75.49	24.41	0.10
	ใหญ่	80.37	19.51	0.12

ภาพ 3 แสดงร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

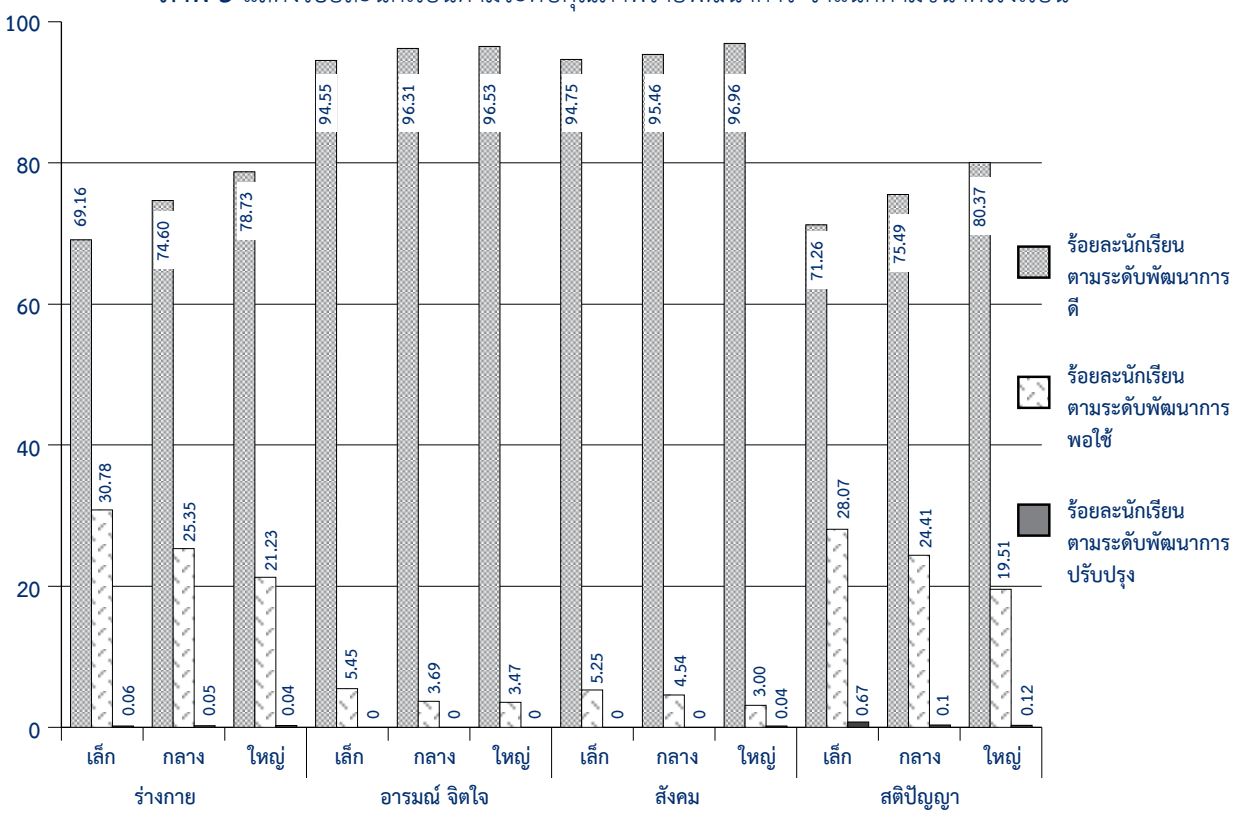

จากตาราง 5 และภาพ 3 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนทุกขนาดมีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็กมีร้อยละพัฒนาการระดับดีด้านสังคมสูงสุด รองลงมาคือ ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสติปัญญา และด้านร่างกาย ตามลำดับ ส่วนนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางมีร้อยละพัฒนาการระดับดีด้านอารมณ์ จิตใจ สูงสุด รองลงมาคือ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา และด้านร่างกาย ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า

นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีพัฒนาการด้านสังคมในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 94.75 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 94.55 พัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 71.26 และพัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 69.16 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 96.31 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 95.46 พัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 75.49 และพัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 74.60 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีพัฒนาการด้านสังคมในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 96.96 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 96.53 พัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 80.37 และพัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 78.73 ตามลำดับ

ตาราง 6 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

พัฒนาการด้าน	ประเภท	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง
ร่างกาย	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	80.30	19.70	0
	โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่	78.84	21.10	0.06
	โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ	75.21	24.77	0.02
	โรงเรียนทั่วไป	72.96	26.98	0.06
	รวม	**74.69**	**25.26**	**0.05**
อารมณ์ จิตใจ	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	97.79	2.21	0
	โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่	97.05	2.95	0
	โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ	96.53	3.47	0
	โรงเรียนทั่วไป	95.26	4.72	0.02
	รวม	**95.96**	**4.03**	**0.01**
สังคม	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	97.79	2.21	0
	โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่	97.68	2.32	0
	โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ	96.10	3.90	0
	โรงเรียนทั่วไป	95.05	4.93	0.02
	รวม	**95.80**	**4.19**	**0.01**
สติปัญญา	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	85.43	14.57	0
	โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่	83.24	16.76	0
	โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ	77.19	22.74	0.07
	โรงเรียนทั่วไป	73.12	26.48	0.40
	รวม	**76.12**	**23.64**	**0.24**

ภาพ 4 แสดงร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

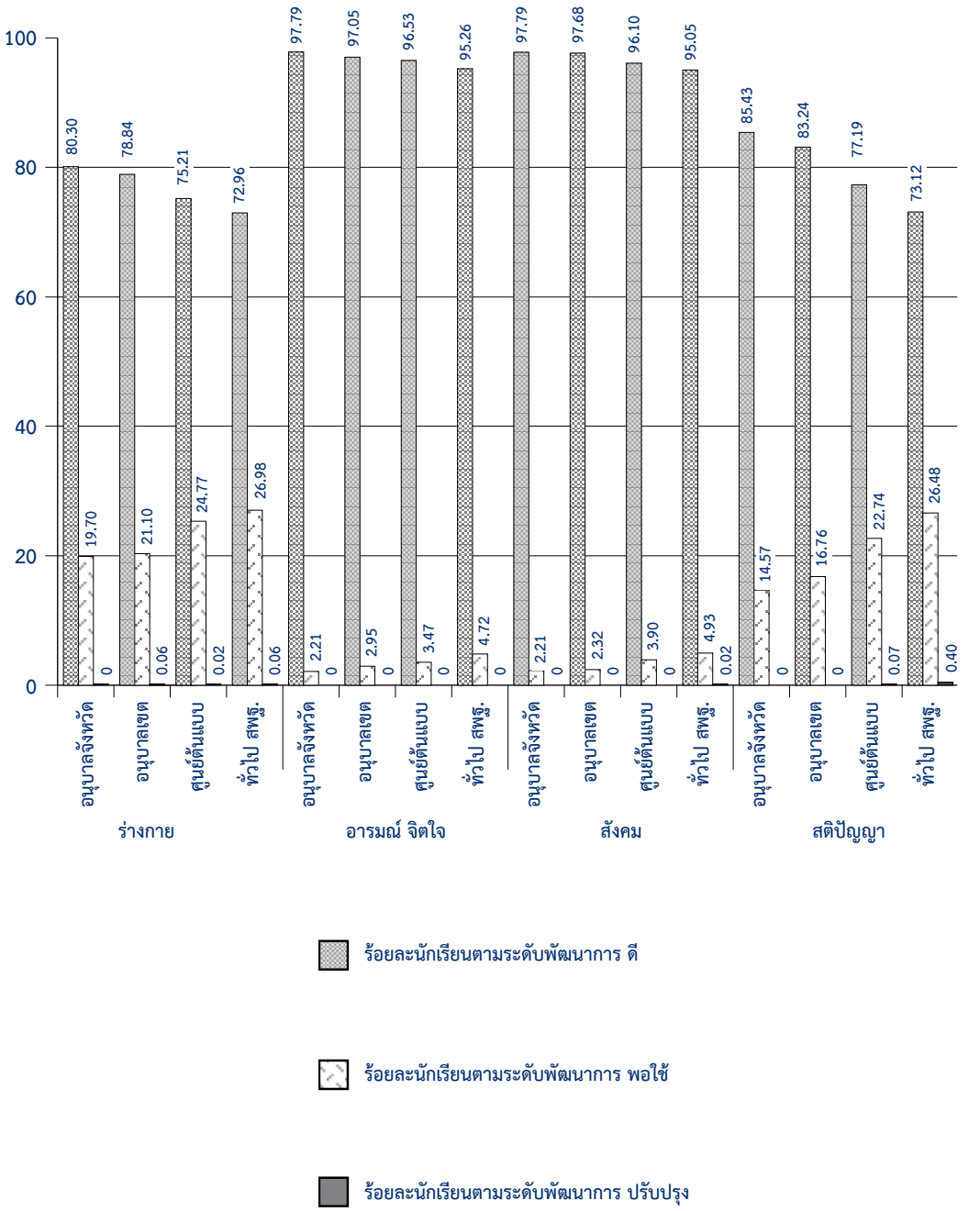

จากตาราง 6 และภาพ 4 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนในโรงเรียนทุกประเภท ส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ และโรงเรียนทั่วไป ส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ อยู่ในระดับดีสูงสุด รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านสติปัญญา และพัฒนาการด้านร่างกาย ตามลำดับ ส่วนนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษามีพัฒนาการด้านสังคมสูงสุด รองลองมาคือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสติปัญญา และด้านร่างกาย

เมื่อพิจารณาตามประเภทโรงเรียน พบว่า

นักรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจและด้านสังคม ในระดับดีสูงสุดเท่ากัน ร้อยละ 97.79 รองลงมาคือ ด้านสติปัญญา ร้อยละ 85.43 และด้านร่างกาย ร้อยละ 80.30 ตามลำดับ

นักรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา มีพัฒนาการด้านสังคม ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.68 รองลงมาคือ ด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 97.05 ด้านสติปัญญา ร้อยละ 83.24 และด้านร่างกาย ร้อยละ 78.84 ตามลำดับ

นักรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 96.53 รองลงมาคือ ด้านสังคม ร้อยละ 96.10 ด้านสติปัญญา ร้อยละ 77.19 และด้านร่างกาย ร้อยละ 75.21 ตามลำดับ

นักรียนในโรงเรียนทั่วไป มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 95.26 รองลงมาคือ ด้านสังคม ร้อยละ 95.05 ด้านสติปัญญา ร้อยละ 73.12 และด้านร่างกาย ร้อยละ 72.96 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 จำแนกตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

ตาราง 7 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
พัฒนาการด้านร่างกาย			
1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี	78.80	21.17	0.03
2. กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน	92.64	7.32	0.04
พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			
3. มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข	81.68	18.17	0.15
4. ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	97.73	2.25	0.02
5. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม	95.93	4.05	0.02
พัฒนาการด้านสังคม			
6. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	96.00	4.00	0
7. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย	87.18	12.77	0.05
8. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	96.45	3.54	0.01
พัฒนาการด้านสติปัญญา			
9. ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย	72.07	27.50	0.43
10. มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้	84.06	15.81	0.13
11. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	77.75	21.97	0.28
12. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย	81.97	17.80	0.23

จากตาราง 7 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 อยู่ในระดับดีทุกมาตรฐาน โดยมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.73 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ร้อยละ 96.45 และมาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 96.00 ตามลำดับ

โดยมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 72.07 มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 77.75 และมาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี ร้อยละ 78.80 ตามลำดับ

ตาราง 8 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย รายตัวบ่งชี้

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี			
1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	67.36	24.39	8.25
1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	73.71	26.04	0.25
1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	96.03	3.95	0.02
มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน			
2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้	94.75	5.20	0.05
2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน	97.10	2.86	0.04

จากตาราง 8 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านร่างกาย รายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.10 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 96.03 ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้ ร้อยละ 94.75 ตามลำดับ

โดยตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 67.36

ตาราง 9 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายตัวบ่งชี้

พัฒนาการ/ตัวบ่งชี้	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข			
3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	93.61	6.29	0.10
3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	84.28	15.61	0.11
มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว			
4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	97.73	2.25	0.02
มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม			
5.1 ซื่อสัตย์สุจริต	93.19	6.71	0.10
5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน	95.70	4.23	0.07
5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	96.72	3.25	0.03
5.4 มีความรับผิดชอบ	95.39	4.50	0.11

จากตาราง 9 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.73 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ร้อยละ 96.72 และตัวบ่งชี้ที่ 5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน ร้อยละ 95.70 ตามลำดับ

โดยตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 84.28

ตาราง 10 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสังคม รายตัวบ่งชี้

พัฒนาการ/ตัวบ่งชี้	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	95.78	4.21	0.01
6.2 มีวินัยในตนเอง	90.38	9.58	0.04
6.3 ประหยัดและพอเพียง	93.99	5.99	0.02
มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย			
7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	95.75	4.23	0.02
7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย	89.56	10.36	0.08
มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข			
8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	95.98	4.02	0
8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	94.43	5.45	0.12
8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	89.86	10.00	0.14

จากตาราง 10 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านสังคมรายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 95.98 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ร้อยละ 95.78 และตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 95.75 ตามลำดับ

โดยตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย ร้อยละ 89.56

ตาราง 11 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสติปัญญา รายตัวบ่งชี้

พัฒนาการ/ตัวบ่งชี้	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย			
9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	77.07	22.59	0.34
9.2 อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้	84.65	15.13	0.22
มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้			
10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด	87.33	12.60	0.07
10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	79.26	20.48	0.26
10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	79.64	20.12	0.24
มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์			
11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	85.93	13.89	0.18
11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	86.69	13.01	0.30
มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย			
12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	94.30	5.59	0.11
12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	84.19	15.54	0.27

จากตาราง 11 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านสติปัญญารายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 94.30 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ร้อยละ 87.33 และตัวบ่งชี้ที่ 11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ร้อยละ 86.69 ตามลำดับ

โดยตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ร้อยละ 77.07

ตาราง 12 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จำแนกตามประเภทโรงเรียน

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ											
	อนุบาลประจำจังหวัด			อนุบาลประจำเขตพื้นที่			ศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ			โรงเรียนทั่วไป		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี	85.23	14.77	0	81.29	18.58	0.13	79.24	20.74	0.02	77.34	22.65	0.01
2. กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน	93.80	6.20	0	95.10	4.90	0	92.70	7.30	0	92.00	7.90	0.10
3. มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข	87.94	11.96	0.10	86.57	13.43	0	82.93	17.02	0.05	79.38	20.38	0.24
4. ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	98.59	1.41	0	97.93	2.07	0	98.13	1.87	0	97.40	2.56	0.04
5. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม	98.19	1.81	0	97.30	2.70	0	96.33	3.67	0	95.19	4.77	0.04
6. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	98.09	1.91	0	97.18	2.82	0	96.73	3.27	0	95.18	4.82	0
7. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย	92.06	7.94	0	92.66	7.34	0	88.28	11.72	0	85.01	14.91	0.08
8. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	97.99	2.01	0	98.31	1.69	0	96.83	3.17	0	95.72	4.26	0.02
9. ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย	81.31	18.69	0	78.28	21.66	0.06	73.44	26.26	0.30	69.10	30.28	0.62

มาตรฐานคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ											
	อนุบาลประจำจังหวัด			อนุบาลประจำเขตพื้นที่			ศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ			โรงเรียนทั่วไป		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
10. มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้	90.45	9.55	0	90.33	9.67	0	85.13	14.85	0.02	81.57	18.22	0.21
11. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	84.42	15.58	0	81.86	18.14	0	77.57	22.31	0.12	76.25	23.31	0.44
12. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย	88.14	11.86	0	86.88	13.12	0	82.96	16.92	0.12	79.80	19.85	0.35

จากตาราง 12 เมื่อจำแนกตามประเภทโรงเรียน พบว่า

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการระดับดีในมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว สูงสุด ร้อยละ 98.59 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม ร้อยละ 98.19 และมาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 98.09 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 81.31

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา มีพัฒนาการระดับดีในมาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สูงสุด ร้อยละ 98.31 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ร้อยละ 97.93 และมาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม ร้อยละ 97.30 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 78.28

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ มีพัฒนาการระดับดีในมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว สูงสุด ร้อยละ 98.13 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ร้อยละ 96.83 และมาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 96.73 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 73.44

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป มีพัฒนาการระดับดีในมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว สูงสุด ร้อยละ 97.40 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ร้อยละ 95.72 และมาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม ร้อยละ 95.19 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 69.10

ตาราง 13 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย รายตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
	อนุบาลประจำจังหวัด			อนุบาลประจำเขตพื้นที่			ศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ			โรงเรียนทั่วไป			รวม		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี															
1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	67.64	25.33	7.03	66.67	24.36	8.97	67.74	24.61	7.65	67.27	24.18	8.55	67.36	24.39	8.25
1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	67.64	25.33	7.03	66.67	24.36	8.97	67.74	24.61	7.65	67.27	24.18	8.55	67.36	24.39	8.25
1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	87.84	12.06	0.10	80.73	19.15	0.12	74.96	24.94	0.10	70.06	29.58	0.36	73.71	26.04	0.25
1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง	96.68	3.12	0.20	97.11	2.89	0	96.68	3.30	0.02	96.10	3.73	0.17	96.41	3.48	0.11
1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	98.39	1.61	0	97.30	2.70	0	97.48	2.52	0	96.24	3.61	0.15	96.83	3.09	0.08
1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	97.29	2.71	0	97.68	2.32	0	95.88	4.07	0.05	95.63	4.36	0.01	96.03	3.95	0.02
1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย	97.29	2.71	0	97.68	2.32	0	95.88	4.07	0.05	95.63	4.36	0.01	96.03	3.95	0.02
มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน															
2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้	95.58	4.42	0	95.79	4.21	0	94.65	5.33	0.02	94.50	5.43	0.07	94.75	5.20	0.05
2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน	91.66	7.64	0.70	91.46	8.48	0.06	90.55	9.40	0.05	88.86	11.07	0.07	89.79	10.11	0.10

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
	อนุบาลประจำจังหวัด			อนุบาลประจำเขตพื้นที่			ศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ			โรงเรียนทั่วไป			รวม		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว	96.28	3.72	0	95.67	4.33	0	95.03	4.92	0.05	95.26	4.68	0.06	95.31	4.64	0.05
2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว	96.88	3.12	0	97.61	2.39	0	96.38	3.60	0.02	97.03	2.89	0.08	96.91	3.04	0.05
2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้	94.97	4.93	0.10	94.60	5.34	0.06	93.83	5.87	0.30	92.63	7.26	0.11	93.32	6.53	0.15
2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน	97.79	2.21	0	98.81	1.19	0	97.40	2.60	0	96.54	3.39	0.07	97.10	2.86	0.04
2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้	88.64	11.36	0	89.39	10.01	0.60	86.58	13.32	0.10	83.97	15.80	0.23	85.57	14.27	0.16
2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน	96.78	3.22	0	96.86	3.14	0	95.60	4.38	0.02	94.34	5.55	0.11	95.11	4.82	0.07

จากตาราง 13 พบว่า ในภาพรวมโรงเรียนทุกประเภท นักเรียนมีระดับพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน ร้อยละ 97.10 รองลงมา คือตัวบ่งชี้ที่ 1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 96.03 และตัวบ่งชี้ที่ 2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้ ร้อยละ 94.75 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 67.36

เมื่อพิจารณาตามประเภทของโรงเรียน พบว่า

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด พบว่า มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน สูงสุด ร้อยละ 97.79 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ ที่ 1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 97.29 และตัวบ่งชี้ที่ 2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้ ร้อยละ 95.58 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 67.64

เมื่อพิจารณาผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านร่างกาย พบว่า ในภาพรวมสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 98.39 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 67.64

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน สูงสุด ร้อยละ 98.81 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 97.68 และตัวบ่งชี้ที่ 2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้ ร้อยละ 95.79 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 66.67

เมื่อพิจารณาผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านร่างกาย พบว่า ในภาพรวมสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย ร้อยละ 97.68 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 66.67

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ พบว่า มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน สูงสุด ร้อยละ 97.40 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ 1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 95.88 และตัวบ่งชี้ 2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้ ร้อยละ 94.65 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 67.74

เมื่อพิจารณาผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านร่างกาย พบว่า ในภาพรวมสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุดคือ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 97.48 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 67.74

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป พบว่า มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน สูงสุด ร้อยละ 96.54 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 95.63 และตัวบ่งชี้ที่ 2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้ ร้อยละ 94.50 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 67.27

เมื่อพิจารณาผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านร่างกาย พบว่า ในภาพรวมสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุดคือ 2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว ร้อยละ 97.03 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ ร้อยละ 83.97

ตาราง 14 ร้อยละนักเรียนด้านน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ (น้ำหนักเทียบอายุ ส่วนสูงเทียบน้ำหนัก และน้ำหนักเทียบส่วนสูง) จำแนกตามประเภทโรงเรียน

ประเภทโรงเรียน	น้ำหนักเทียบกับอายุ				
	น้อยกว่าเกณฑ์	ค่อนข้างน้อย	ตามเกณฑ์	ค่อนข้างมาก	มากกว่าเกณฑ์
อนุบาลจังหวัด	3.02	5.73	76.48	5.53	9.25
อนุบาลเขต	4.83	6.97	77.09	3.70	7.41
ศูนย์ต้นแบบ	4.80	7.12	76.19	3.27	8.62
ทั่วไป	4.76	8.42	76.12	2.88	7.82
รวม	**4.66**	**7.74**	**76.26**	**3.25**	**8.09**
ประเภทโรงเรียน	**ส่วนสูงเทียบกับอายุ**				
	เตี้ย	**ค่อนข้างเตี้ย**	**สูงตามเกณฑ์**	**ค่อนข้างสูง**	**สูง**
อนุบาลจังหวัด	2.71	4.22	82.21	5.33	5.53
อนุบาลเขต	4.90	6.47	78.90	4.90	4.83
ศูนย์ต้นแบบ	3.75	4.97	82.26	4.85	4.17
ทั่วไป	4.49	5.95	80.44	5.08	4.04
รวม	**4.21**	**5.63**	**80.88**	**5.02**	**4.26**

ประเภทโรงเรียน	น้ำหนักเทียบกับส่วนสูง					
	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน
อนุบาลจังหวัด	5.33	6.03	74.07	4.62	5.53	4.42
อนุบาลเขต	5.78	9.29	72.82	4.27	3.89	3.95
ศูนย์ต้นแบบ	6.95	7.35	72.58	4.57	4.05	4.50
ทั่วไป	6.63	8.17	73.09	3.86	4.22	4.03
รวม	**6.54**	**7.92**	**72.99**	**4.15**	**4.23**	**4.17**

จากตาราง 14 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่**มีน้ำหนักเทียบกับอายุ**อยู่ในระดับตามเกณฑ์สูงสุด ร้อยละ 76.26 รองลงมาคือ มีน้ำหนักเทียบกับอายุอยู่ในระดับมากกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 8.09 และมีน้ำหนักเทียบกับอายุอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ร้อยละ 7.74 ตามลำดับ

ส่วน**ด้านส่วนสูงเทียบกับอายุ** พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีส่วนสูงตามเกณฑ์สูงสุด ร้อยละ 80.88 รองลงมาคือ มีส่วนสูงค่อนข้างเตี้ย ร้อยละ 5.63 และมีส่วนสูงค่อนข้างสูง ร้อยละ 5.02 ตามลำดับ

และ**ด้านน้ำหนักเทียบกับส่วนสูง** พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีรูปร่างสมส่วนสูงสุด ร้อยละ 72.99 รองลงมาคือ มีรูปร่างค่อนข้างผอม ร้อยละ 7.92 และมีรูปร่างผอม ร้อยละ 6.54 ตามลำดับ

ตาราง 15 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
	อนุบาลประจำจังหวัด			อนุบาลประจำเขตพื้นที่			ศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ			โรงเรียนทั่วไป			รวม		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข															
3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	95.88	4.12	0	95.29	4.71	0	94.53	5.45	0.02	92.57	7.26	0.17	93.61	6.29	0.10
3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม	95.88	4.12	0	95.29	4.71	0	94.53	5.45	0.02	92.57	7.26	0.17	93.61	6.29	0.10
3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	89.95	9.95	0.10	88.58	11.42	0	85.36	14.57	0.07	82.24	17.61	0.15	84.28	15.61	0.11
3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์	90.65	9.25	0.10	89.77	10.23	0	87.91	11.87	0.22	84.37	15.36	0.27	86.33	13.45	0.22
3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น	98.09	1.91	0	97.26	2.74	0	95.90	4.08	0.02	95.33	4.56	0.11	95.89	4.04	0.07
มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว															
4.1 สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	98.59	1.41	0	97.93	2.07	0	98.13	1.87	0	97.40	2.56	0.04	97.73	2.25	0.02
4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ	98.39	1.61	0	98.05	1.95	0	97.65	2.35	0	96.89	3.04	0.07	97.32	2.64	0.04
4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	97.99	2.01	0	97.68	2.32	0	97.48	2.52	0	96.87	2.97	0.16	97.19	2.72	0.09

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
	อนุบาลประจำจังหวัด			อนุบาลประจำเขตพื้นที่			ศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ			โรงเรียนทั่วไป			รวม		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี	97.09	2.91	0	97.55	2.45	0	96.93	3.07	0	96.16	3.68	0.16	96.58	3.33	0.09
มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม															
5.1 ซื่อสัตย์สุจริต	96.18	3.82	0	96.48	3.52	0	93.10	6.85	0.05	92.24	7.60	0.16	93.19	6.71	0.10
5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง	96.18	3.82	0	96.48	3.52	0	93.10	6.85	0.05	92.24	7.60	0.16	93.19	6.71	0.10
5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน	97.39	2.61	0	97.68	2.26	0.06	95.85	4.15	0	95.05	4.84	0.11	95.70	4.23	0.07
5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง	97.39	2.61	0	97.68	2.26	0.06	95.85	4.15	0	95.05	4.84	0.11	95.70	4.23	0.07
5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	98.79	1.21	0	97.74	2.26	0	97.28	2.70	0.02	96.01	3.95	0.04	96.72	3.25	0.03
5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์	98.79	1.21	0	97.74	2.26	0	97.28	2.70	0.02	96.01	3.95	0.04	96.72	3.25	0.03
5.4 มีความรับผิดชอบ	97.79	2.21	0	97.18	2.82	0	95.53	4.45	0.02	94.69	5.13	0.18	95.39	4.50	0.11
5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง	97.79	2.21	0	97.18	2.82	0	95.53	4.45	0.02	94.69	5.13	0.18	95.39	4.50	0.11

จากตาราง 15 พบว่า ในภาพรวมโรงเรียนทุกประเภท นักเรียนมีระดับพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ร้อยละ 97.73 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ร้อยละ 96.72 ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน ร้อยละ 95.70 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 84.28

เมื่อพิจารณาตามประเภทโรงเรียน พบว่า

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น สูงสุด ร้อยละ 98.79 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ร้อยละ 98.59 และตัวบ่งชี้ที่ 5.4 มีความรับผิดชอบ ร้อยละ 97.79 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 89.95

เมื่อพิจารณาผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ พบว่า ในภาพรวมสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ ร้อยละ 98.79 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 90.65

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว สูงสุด ร้อยละ 97.93 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ร้อยละ 97.74 และตัวบ่งชี้ที่ 5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน ร้อยละ 97.68 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 88.58

เมื่อพิจารณาผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ พบว่า ในภาพรวมสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ร้อยละ 98.05 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุดคือ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 89.77

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว สูงสุด ร้อยละ 98.13 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ร้อยละ 97.28 และตัวบ่งชี้ที่ 5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน ร้อยละ 95.85 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 85.36

เมื่อพิจารณาผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ พบว่า ในภาพรวมสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ร้อยละ 98.13 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุดคือ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 87.91

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว สูงสุด ร้อยละ 97.40 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ร้อยละ 96.01 และตัวบ่งชี้ที่ 5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน ร้อยละ 95.05 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 82.24

เมื่อพิจารณาผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ พบว่า ในภาพรวมสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ร้อยละ 96.89 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 84.37

ตาราง 16 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสังคม รายตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
	อนุบาลประจำจังหวัด			อนุบาลประจำเขตพื้นที่			ศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ			โรงเรียนทั่วไป			รวม		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง															
6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	97.59	2.41	0	96.99	3.01	0	96.20	3.80	0	95.13	4.86	0.01	95.78	4.21	0.01
6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี	98.19	1.71	0.10	98.49	1.51	0	97.93	2.07	0	97.93	1.99	0.08	98.01	1.94	0.05
6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	98.89	1.11	0	98.37	1.63	0	97.73	2.27	0	96.49	3.49	0.02	97.19	2.80	0.01
6.2 มีวินัยในตนเอง	94.57	5.43	0	95.10	4.90	0	90.38	9.52	0.10	88.96	11.02	0.02	90.38	9.58	0.04
6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง	97.29	2.71	0	96.86	3.14	0	93.78	6.22	0	93.22	6.74	0.04	94.03	5.95	0.02
6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	96.68	3.32	0	97.05	2.95	0	94.90	5.00	0.10	93.74	6.18	0.08	94.61	5.32	0.07
6.3 ประหยัดและพอเพียง	97.59	2.41	0	94.85	5.15	0	94.80	5.20	0	93.00	6.96	0.04	93.99	5.99	0.02
6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง	97.59	2.41	0	94.85	5.15	0	94.80	5.20	0	93.00	6.96	0.04	93.99	5.99	0.02
มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย															
7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	97.20	2.80	0	97.80	2.20	0	96.30	3.70	0	94.90	5.10	0	95.75	4.23	0.02
7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่	97.19	2.81	0	97.80	2.20	0	96.25	3.75	0	94.94	5.02	0.04	95.75	4.23	0.02
7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย	94.07	5.93	0	93.85	6.15	0	90.50	9.50	0	87.73	12.13	0.14	89.56	10.36	0.08

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
	อนุบาลประจำจังหวัด			อนุบาลประจำเขตพื้นที่			ศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ			โรงเรียนทั่วไป			รวม		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ	96.98	3.02	0.00	95.79	4.21	0	94.08	5.92	0	93.29	6.61	0.10	94.02	5.93	0.05
7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	95.98	4.02	0	95.67	4.33	0	92.83	7.17	0	90.31	9.56	0.13	91.94	7.99	0.07
มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข															
8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	97.49	2.51	0	97.61	2.39	0	96.30	3.70	0	95.33	4.67	0	95.98	4.02	0
8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	97.49	2.51	0	97.61	3.39	0	96.30	3.70	0	95.33	4.67	0	95.98	4.02	0
8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	97.39	2.61	0	95.86	4.14	0	94.68	5.32	0	93.67	6.11	0.22	94.43	5.45	0.12
8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย	97.39	2.61	0	95.86	4.14	0	94.68	5.32	0	93.67	6.11	0.22	94.42	5.46	0.12
8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	92.56	7.44	0	93.53	6.41	0.06	90.10	9.90	0	88.71	11.05	0.24	89.86	10	0.14
8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์	92.56	7.44	0	93.53	6.41	0.06	90.10	9.90	0	88.71	11.05	0.24	89.86	10	0.14

จากตาราง 16 พบว่า ในภาพรวมโรงเรียนทุกประเภทนักเรียนมีระดับพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ร้อยละ 95.98 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ร้อยละ 95.78 และตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 95.75 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย ร้อยละ 89.56

เมื่อพิจารณาตามประเภทโรงเรียน พบว่า

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และตัวบ่งชี้ที่ 6.3 ประหยัดและพอเพียง สูงสุด ร้อยละ 97.59 เท่ากัน รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ร้อยละ 97.49 และตัวบ่งชี้ที่ 8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ร้อยละ 97.39 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ร้อยละ 92.56

เมื่อพิจารณาผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสังคม พบว่า ในภาพรวมสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 98.89 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 92.56

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สูงสุด ร้อยละ 97.80 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ร้อยละ 97.61 และตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ร้อยละ 96.99 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ร้อยละ 93.53

เมื่อพิจารณาผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสังคม พบว่า ในภาพรวมสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ร้อยละ 98.49 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 93.53

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล สูงสุด ร้อยละ 96.30 เท่ากัน รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ร้อยละ 96.20 และตัวบ่งชี้ที่ 6.3 ประหยัดและพอเพียง ร้อยละ 94.80 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ร้อยละ 90.10

เมื่อพิจารณาผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสังคม พบว่า ในภาพรวมสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ร้อยละ 97.93 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 90.10

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล สูงสุด ร้อยละ 95.33 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ร้อยละ 95.13 และตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 94.90 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย ร้อยละ 87.73

เมื่อพิจารณาผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสังคม พบว่า ในภาพรวมสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ร้อยละ 97.93 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 88.71

ตาราง 17 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสติปัญญา รายตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
	อนุบาลประจำจังหวัด			อนุบาลประจำเขตพื้นที่			ศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ			โรงเรียนทั่วไป			รวม		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย															
9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	84.52	15.48	0	82.11	17.89	0	78.19	21.54	0.27	74.66	24.87	0.47	77.07	22.60	0.33
9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง	92.16	7.84	0	90.77	9.23	0	87.83	12.02	0.15	86.08	13.57	0.35	87.46	12.30	0.24
9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้	89.45	10.55	0	87.45	12.55	0	84.41	15.39	0.20	81.40	18.18	0.42	83.40	16.31	0.29
9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้	90.60	9.40	0	89.40	10.50	0.10	85.80	14.10	0.10	82.45	17.21	0.34	84.65	15.13	0.22
9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ	91.26	8.74	0	90.96	8.98	0.06	87.38	12.42	0.20	85.42	14.24	0.34	86.93	12.82	0.25
9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง	98.19	1.81	0	97.24	2.63	0.13	96.63	3.32	0.05	94.63	4.96	0.41	95.68	4.06	0.26
มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้															
10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด	91.16	8.84	0	92.03	7.97	0	88.21	11.79	0	85.54	14.33	0.13	87.33	12.60	0.07

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
	อนุบาลประจำจังหวัด			อนุบาลประจำเขตพื้นที่			ศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ			โรงเรียนทั่วไป			รวม		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
10.1.1 บอกลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสามสัมผัส	94.67	5.33	0	92.72	7.28	0	89.93	9.92	0.15	87.14	12.38	0.48	88.99	10.70	0.31
10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป	93.57	6.33	0.10	91.53	8.41	0.06	88.53	11.19	0.28	88.49	11.15	0.36	89.17	10.54	0.29
10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์	90.65	9.25	0.10	91.71	8.29	0	88.51	11.14	0.35	86.56	12.98	0.46	87.91	11.73	0.36
10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ	88.34	11.46	0.20	91.27	8.73	0	86.56	13.34	0.10	85.29	14.02	0.69	86.48	13.10	0.42
10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	87.44	12.56	0	85.88	14.12	0	80.51	19.47	0.02	76.39	23.15	0.46	79.26	20.48	0.26
10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง	91.26	8.74	0	89.08	10.92	0	85.11	14.82	0.07	81.09	18.53	0.38	83.71	16.06	0.23
10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	91.46	8.54	0	90.96	9.04	0	87.21	12.74	0.05	85.02	14.62	0.36	86.68	13.11	0.21
10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	87.34	12.66	0	85.56	14.44	0	81.18	18.69	0.13	76.82	22.80	0.38	79.64	20.12	0.24

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
	อนุบาลประจำจังหวัด			อนุบาลประจำเขตพื้นที่			ศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ			โรงเรียนทั่วไป			รวม		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น	94.97	5.03	0	93.47	6.53	0	91.83	8.12	0.05	91.02	8.76	0.22	91.77	8.10	0.13
10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือก และเลือกวิธีแก้ปัญหา	89.35	10.65	0	87.63	12.37	0	83.46	16.42	0.12	79.48	20.16	0.36	82.09	17.67	0.24
มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์															
11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	91.26	8.74	0	90.02	9.98	0	85.03	14.92	0.05	84.93	14.77	0.30	85.93	13.89	0.18
11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงจากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	91.26	8.74	0	90.02	9.98	0	85.03	14.92	0.05	84.93	14.77	0.30	85.93	13.89	0.18
11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	90.95	9.05	0	88.64	11.36	0	86.71	13.14	0.15	85.79	13.74	0.47	86.69	13.01	0.30
11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่	90.95	9.05	0	88.64	11.36	0	86.71	13.14	0.15	85.79	13.74	0.47	86.69	13.01	0.30
มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย															
12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	95.58	4.42	0	96.23	3.77	0	94.98	5.02	0	93.44	6.37	0.19	94.30	5.59	0.11
12.1.1 สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง	95.58	4.42	0	96.23	3.77	0	94.98	5.02	0	93.44	6.37	0.19	94.30	5.59	0.11

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
	อนุบาลประจำจังหวัด			อนุบาลประจำเขตพื้นที่			ศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ			โรงเรียนทั่วไป			รวม		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	89.85	10.15	0	88.89	11.11	0	84.91	14.94	0.15	82.26	17.33	0.41	84.19	15.54	0.27
12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง	89.85	10.15	0	88.89	11.11	0	84.91	14.94	0.15	82.26	17.33	0.41	84.19	15.54	0.27

จากตาราง 17 พบว่า ในภาพรวมโรงเรียนทุกประเภทนักเรียนมีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ร้อยละ 94.30 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ร้อยละ 87.33 และตัวบ่งชี้ที่ 11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ร้อยละ 86.69 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ร้อยละ 77.07

เมื่อพิจารณาตามประเภทโรงเรียน พบว่า

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ สูงสุด ร้อยละ 95.58 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 91.26 และตัวบ่งชี้ 10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ร้อยละ 91.16 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ร้อยละ 84.52

เมื่อพิจารณาผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสติปัญญา พบว่า ในภาพรวมสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง ร้อยละ 98.19 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ ร้อยละ 88.34

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ สูงสุด ร้อยละ 96.23 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ร้อยละ 92.03 และตัวบ่งชี้ที่ 11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 90.02 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ร้อยละ 82.11

เมื่อพิจารณาผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสติปัญญา พบว่า ในภาพรวมสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง ร้อยละ 97.24 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้ ร้อยละ 87.45

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้สูงสุด ร้อยละ 94.98 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ร้อยละ 86.71 และตัวบ่งชี้ที่ 9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้ ร้อยละ 85.80 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ร้อยละ 78.19

เมื่อพิจารณาผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสติปัญญา พบว่า ในภาพรวมสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง ร้อยละ 96.63 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือก และเลือกวิธีแก้ปัญหา ร้อยละ 83.46

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ สูงสุด ร้อยละ 93.44 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ร้อยละ 85.79 และตัวบ่งชี้ที่ 10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ร้อยละ 85.54 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ร้อยละ 74.66

เมื่อพิจารณาผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสติปัญญา พบว่า ในภาพรวมสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง ร้อยละ 94.63 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือก และเลือกวิธีแก้ปัญหา ร้อยละ 79.48

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 มีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 14,852 คน จำนวน 2,395 โรงเรียน ในทุกเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 183 เขตพื้นที่ โดยครอบคลุมโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 81 โรงเรียน โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 183 โรงเรียน โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ จำนวน 734 โรงเรียน และโรงเรียนทั่วไปที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย จำนวน 1,397 โรงเรียน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และคู่มือบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในปีการศึกษา 2561

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 มีข้อสรุปผลการประเมินพัฒนาการ อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการประเมินพัฒนาการ

1. ผลการประเมินพัฒนาการ ระดับประเทศ

ผลการประเมินพัฒนาการในภาพรวมทุกด้าน ระดับประเทศ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 87.00 ส่วนที่เหลืออยู่ในระดับพอใช้ ร้อยละ 13.00

เมื่อจำแนกตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ ระดับประเทศ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 95.96 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 95.80 พัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 76.12 และพัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 74.69 ตามลำดับ

2. ผลการประเมินพัฒนาการ จำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และประเภทโรงเรียน

2.1 จำแนกตามเพศ นักเรียนหญิงและนักเรียนชายส่วนใหญ่มีพัฒนาการในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนหญิงมีร้อยละพัฒนาการในระดับดีสูงกว่านักเรียนชายทุกด้าน

นักเรียนชาย มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 94.40 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 94.20 พัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 72.24 และพัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 70.38 ตามลำดับ

นักเรียนหญิง มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.50 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 97.40 พัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 80.02 และพัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 79.02 ตามลำดับ

2.2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนทุกขนาด มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็กมีร้อยละพัฒนาการระดับดีด้านสังคมสูงสุด รองลงมาคือ ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสติปัญญา และด้านร่างกาย ตามลำดับ ส่วนนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางมีร้อยละพัฒนาการระดับดี ด้านอารมณ์ จิตใจ สูงสุด รองลงมาคือ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา และด้านร่างกาย ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีพัฒนาการด้านสังคมในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 94.75 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 94.55 พัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 71.26 และพัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 69.16 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 96.31 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 95.46 พัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 75.49 และพัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 74.60 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีพัฒนาการด้านสังคมในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 96.96 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 96.53 พัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 80.37 และพัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 78.73 ตามลำดับ

2.3 จำแนกตามประเภทโรงเรียน นักเรียนในโรงเรียนทุกประเภท ส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ และโรงเรียนทั่วไปส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ระดับสูงสุด รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านสติปัญญา และพัฒนาการด้านร่างกาย ตามลำดับ ส่วนนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษามีพัฒนาการด้านสังคมสูงสุด รองลงมาคือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ สติปัญญา และด้านร่างกาย

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจและด้านสังคม ในระดับดีสูงสุดเท่ากัน ร้อยละ 97.79 รองลงมาคือ ด้านสติปัญญา ร้อยละ 85.43 และด้านร่างกาย ร้อยละ 80.30 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา มีพัฒนาการด้านสังคม ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.68 รองลงมาคือ ด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 97.05 ด้านสติปัญญา ร้อยละ 83.24 และด้านร่างกาย ร้อยละ 78.84 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 96.53 รองลงมาคือ ด้านสังคม ร้อยละ 96.10 ด้านสติปัญญา ร้อยละ 77.19 และด้านร่างกาย ร้อยละ 75.21 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป มีระดับพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 95.26 รองลงมาคือ ด้านสังคม ร้อยละ 95.05 ด้านสติปัญญา ร้อยละ 73.12 และด้านร่างกาย ร้อยละ 72.96 ตามลำดับ

3. ผลการประเมินพัฒนาการ จำแนกตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

3.1 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จำแนกตามรายมาตรฐาน ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับดีทุกมาตรฐาน โดยมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.73 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ร้อยละ 96.45 และมาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 96.00 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 72.07 มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 77.75 และ มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี ร้อยละ 78.80 ตามลำดับ

3.1.1 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านร่างกาย รายตัวบ่งชี้ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านร่างกาย รายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.10 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 96.03 ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้ ร้อยละ 94.75 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 67.36

3.1.2 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านอารมณ์ จิตใจ รายตัวบ่งชี้ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.73 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ร้อยละ 96.72 และตัวบ่งชี้ที่ 5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน ร้อยละ 95.70 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 84.28

3.1.3 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสังคม รายตัวบ่งชี้ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านสังคม รายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลมีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 95.98 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ร้อยละ 95.78 และตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร้อยละ 95.75 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย ร้อยละ 89.56

3.1.4 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสติปัญญา รายตัวบ่งชี้ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านสติปัญญา รายตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 94.30 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ร้อยละ 87.33 และตัวบ่งชี้ที่ 11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ร้อยละ 86.69 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ร้อยละ 77.07

3.2 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จำแนกตามประเภทโรงเรียน

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการระดับดีในมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว สูงสุด ร้อยละ 98.59 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม ร้อยละ 98.19 และมาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 98.09 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 81.31

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด ในมาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สูงสุด ร้อยละ 98.31 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว ร้อยละ 97.93 และมาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม ร้อยละ 97.30 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 78.28

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ มีพัฒนาการระดับดีในมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว สูงสุด ร้อยละ 98.13 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ร้อยละ 96.83 และมาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 96.73 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 73.44

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป มีพัฒนาการระดับดีในมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว สูงสุด ร้อยละ 97.40 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ร้อยละ 95.72 และมาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม ร้อยละ 95.19 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 69.10

3.2.1 ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนด้านร่างกาย รายตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน ในภาพรวมโรงเรียนทุกประเภท นักเรียนมีระดับพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน ร้อยละ 97.10 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 96.03 และตัวบ่งชี้ที่ 2.1 เคลื่อนไหวร่างกาย

อย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้ ร้อยละ 94.75 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 67.36

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน สูงสุด ร้อยละ 97.79 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 97.29 และตัวบ่งชี้ที่ 2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้ ร้อยละ 95.58 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 67.64

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านร่างกาย พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 98.39 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 67.64

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน สูงสุด ร้อยละ 98.81 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 97.68 และตัวบ่งชี้ที่ 2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้ ร้อยละ 95.79 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 66.67

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านร่างกายที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย ร้อยละ 97.68 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 66.67

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน สูงสุด ร้อยละ 97.40 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ 1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 95.88 และตัวบ่งชี้ 2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้ ร้อยละ 94.65 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 67.74

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านร่างกายที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 97.48 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 67.74

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน สูงสุด ร้อยละ 96.54 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 95.63 และตัวบ่งชี้ที่ 2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้ ร้อยละ 94.50 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 67.27

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านร่างกายที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว ร้อยละ 97.03 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ ร้อยละ 83.97

3.2.2 ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนด้านอารมณ์ จิตใจ รายตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน ในภาพรวมโรงเรียนทุกประเภทนักเรียนมีระดับพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ร้อยละ 97.73 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ร้อยละ 96.72 ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน ร้อยละ 95.70 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 84.28

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น สูงสุด ร้อยละ 98.79 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ร้อยละ 98.59 และตัวบ่งชี้ที่ 5.4 มีความรับผิดชอบ ร้อยละ 97.79 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 89.95

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ ร้อยละ 98.79 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 90.65

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว สูงสุด ร้อยละ 97.93 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ร้อยละ 97.74 และตัวบ่งชี้ที่ 5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน ร้อยละ 97.68 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 88.58

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ร้อยละ 98.05 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 89.77

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว สูงสุด ร้อยละ 98.13 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ร้อยละ 97.28 และตัวบ่งชี้ที่ 5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน ร้อยละ 95.85 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 85.36

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ร้อยละ 98.13 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 87.91

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว สูงสุด ร้อยละ 97.40 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ร้อยละ 96.01 และตัวบ่งชี้ที่ 5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน ร้อยละ 95.05 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 82.24

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ร้อยละ 96.89 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 84.37

3.2.3 ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนด้านสังคม รายตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์จำแนกตามประเภทโรงเรียน ในภาพรวมโรงเรียนทุกประเภทนักเรียนส่วนใหญ่มีระดับพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ร้อยละ 95.98 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ร้อยละ 95.78 และตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 95.75 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย และรักความเป็นไทย ร้อยละ 89.56

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และตัวบ่งชี้ที่ 6.3 ประหยัดและพอเพียง สูงสุด ร้อยละ 97.59 เท่ากัน รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ร้อยละ 97.49 และตัวบ่งชี้ที่ 8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ร้อยละ 97.39 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ร้อยละ 92.56

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสังคมที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 98.89 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 92.56

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สูงสุด ร้อยละ 97.80 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ร้อยละ 97.61 และตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ร้อยละ 96.99 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ร้อยละ 93.53

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสังคมที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ร้อยละ 98.49 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 93.53

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลสูงสุด ร้อยละ 96.30 เท่ากัน รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ร้อยละ 96.20 และตัวบ่งชี้ที่ 6.3 ประหยัดและพอเพียง ร้อยละ 94.80 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ร้อยละ 90.10

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสังคมที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ร้อยละ 97.93 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 90.10

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลสูงสุด ร้อยละ 95.33 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ร้อยละ 95.13 และตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 94.90 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย ร้อยละ 87.73

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสังคมที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ร้อยละ 97.93 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 88.71

3.2.4 ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนด้านสติปัญญา รายตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์จำแนกตามประเภทโรงเรียน ในภาพรวมโรงเรียนทุกประเภทนักเรียนมีระดับพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ร้อยละ 94.30 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ร้อยละ 87.33 และตัวบ่งชี้ที่ 11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ร้อยละ 86.69 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ร้อยละ 77.07

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ สูงสุด ร้อยละ 95.58 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 91.26 และตัวบ่งชี้ 10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ร้อยละ 91.16 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ร้อยละ 84.52

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสติปัญญาที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง ร้อยละ 98.19 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ ร้อยละ 88.34

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ สูงสุด ร้อยละ 96.23 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ร้อยละ 92.03 และตัวบ่งชี้ที่ 11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 90.02 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ร้อยละ 82.11

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสติปัญญาที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง ร้อยละ 97.24 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้ ร้อยละ 87.45

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ สูงสุด ร้อยละ 94.98 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ร้อยละ 86.71 และตัวบ่งชี้ที่ 9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้ ร้อยละ 85.80 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ของนักเรียนที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ร้อยละ 78.19

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสติปัญญาที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง ร้อยละ 96.63 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือก และเลือกวิธีแก้ปัญหา ร้อยละ 83.46

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ สูงสุด ร้อยละ 93.44 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ร้อยละ 85.79 และตัวบ่งชี้ที่ 10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ร้อยละ 85.54 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ร้อยละ 74.66

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสติปัญญาที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง ร้อยละ 94.63 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือก และเลือกวิธีแก้ปัญหา ร้อยละ 79.48

อภิปรายผล

การประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 นำเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ในภาพรวมระดับประเทศ มีร้อยละพัฒนาการในระดับดีทุกด้าน ร้อยละ 87.00 ซึ่งเป็นไปตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 - 2564 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ เป้าหมายที่ 2 คนในสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้และความสามารถเพิ่มขึ้น 2.1 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ ตัวชี้วัดที่ 1 เด็กมีพัฒนาการสมวัยไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาปรัชญาการศึกษาปฐมวัยและจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่มุ่งเน้นให้มีการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา และมีคุณลักษณะสมวัยสอดคล้อง

กับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายพัฒนาการ พบว่า พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และพัฒนาการด้านสังคม มีผลการประเมินระดับคุณภาพดีใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 95.96 และร้อยละ 95.80 แต่พัฒนาการด้านร่างกายและด้านสติปัญญามีผลการประเมินพัฒนาการที่ค่าร้อยละแตกต่างจากพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และด้านสังคม คือ ร้อยละ 74.69 และร้อยละ 76.12 ซึ่งเป็นข้อมูลให้หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องนำไปใช้กำหนดทิศทางพัฒนาคุณภาพนักเรียน เพื่อให้สอดคล้องอย่างเป็นองค์รวมต่อไป

2. ผลการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย ของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน มีผลการประเมินพัฒนาการระดับดีสูงสุดที่สอดคล้องกันในโรงเรียนทุกประเภท แสดงถึงโรงเรียนมีการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมคุณลักษณะตามวัยและความสามารถของนักเรียนที่กำหนด ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2560 : 43) ได้กำหนดขอบข่ายการจัดกิจกรรมการพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เพื่อพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ - นิ้วมือ การประสานความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา สำหรับเด็กกลุ่มอายุ 3 - 6 ปี ประกอบด้วย การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมการศึกษา การฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับช้อนส้อม และใช้วัสดุอุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว การจัดกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติจริง บูรณาการในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันต่างๆ ทำให้นักเรียนได้พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก มือ - ตาในการลงมือปฏิบัติกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ ทำให้มีผลการประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ

อย่างไรก็ตาม มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด ในภาพรวมระดับประเทศคือ มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 67.36 เป็นที่น่าสังเกตว่าการเจริญเติบโตของนักเรียนปฐมวัย อายุ 5 - 6 ปี มีผลการประเมินพัฒนาการในด้านนี้สอดคล้องกันในโรงเรียนทุกประเภท จึงเป็นข้อมูลที่โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนควรร่วมมือกันส่งเสริมและเฝ้าระวังติดตามการเจริญเติบโตของนักเรียน ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562 : 142 - 143) ได้เสนอแนวทางการเฝ้าระวังติดตามการเจริญเติบโตของนักเรียนปฐมวัยเป็นรายบุคคล ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (ก.พ.ป.) ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 2 มกราคม 2562 ว่า ควรมีการติดตามและบันทึกผลการเจริญเติบโตนักเรียนรายบุคคลทุก 3 เดือน โดยจุดลงบนกราฟน้ำหนักและส่วนสูงตามอายุ และแปลผลภาวะโภชนาการและแนวโน้มการเจริญเติบโต แจ้งผลการเจริญเติบโต การประเมินพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนเป็นรายบุคคล และให้คำแนะนำความรู้ด้านโภชนาการที่สอดคล้องกับภาวะโภชนาการของนักเรียนแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้สอน นำผลการเจริญเติบโตมาปรับการจัดรายการอาหารให้เหมาะสมกับนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยมีแผนการดำเนินการตามมาตรฐานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรส่งเสริมโรงเรียนในสังกัด กำกับ ติดตาม เฝ้าระวัง ภาวะการเจริญเติบโตของนักเรียนปฐมวัย โดยให้นักเรียนปฐมวัยได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ครบ 5 หมู่ และดื่มน้ำอย่างเพียงพอ ได้ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ นอนหลับพักผ่อนในสถานที่สะอาด มีอากาศถ่ายเทได้ดี

3. ผลการประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ในภาพรวมระดับประเทศ มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีผลการประเมินพัฒนาการระดับดีสูงสุด แสดงถึงผลการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมและส่งเสริมพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่กำหนดให้นักเรียนปฐมวัยได้ปฏิบัติกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การเล่นตามมุม และปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่หลากหลาย นักเรียนได้ทำงานและปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ อย่างอิสระตามความคิดและความสนใจอย่างมีความสุข เป็นการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2560 : 17, 36) ที่กำหนดประสบการณ์สำคัญด้านอารมณ์ จิตใจ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ ตามความสนใจ

ส่วนมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งผลการประเมินพัฒนาการมีความสอดคล้องกันในโรงเรียนทุกประเภทนี้ จึงควรให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนให้เป็นผู้มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นเพิ่มขึ้น ดังที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 : 154 - 155) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู นักเรียนกับนักเรียน และจัดการแก้ไขข้อขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้นักเรียนอบอุ่น ปลอดภัย มีความมั่นคงทางอารมณ์ เห็นคุณค่าด้วยการให้ความสำคัญกับนักเรียนทุกคน เมื่อทำผิดครูพร้อมให้คำแนะนำ ชวนให้เด็กคิด ยอมรับผิด พร้อมจะปรับและพัฒนาตนเอง รวมถึงการให้แรงเสริมทางบวก เป็นกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

4. ผลการประเมินพัฒนาการด้านสังคม ของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ในภาพรวมระดับประเทศ มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล มีผลการประเมินพัฒนาการระดับดีสูงสุดแสดงถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมให้กับนักเรียนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นอย่างดี โดยเฉพาะผลการประเมินตัวบ่งชี้ที่ 8.1 เด็กยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ได้ผลการประเมินพัฒนาการระดับดีสูงสุด นักเรียนมีโอกาสในการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจากการจัดกิจกรรม และมีประสบการณ์ที่หลากหลายร่วมกับบุคคลอื่นๆ ได้แก่ การทำกิจกรรมผ่านการลงมือปฏิบัติจริงร่วมกันกับเพื่อนในชั้นเรียนผ่านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง การนำนักเรียนไปศึกษาเรียนรู้นอกสถานที่จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน การเรียนรู้กับภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนการได้พบกับบุคคลต่างๆ ในช่วงที่ใช้เวลาอยู่กับครอบครัว ดังที่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 : 3 - 22) ได้แนะนำวิธีการส่งเสริมนักเรียนวัย 3 - 5 ปี ไว้ว่า ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้อยู่ร่วมกับผู้ใหญ่ มีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของโรงเรียน บ้าน และชุมชน อย่างไรก็ตาม มีข้อที่ควรพิจารณาว่าผลการประเมินในโรงเรียนแต่ละประเภทมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ นักเรียนมีพัฒนาการระดับดีสูงสุดในมาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

วัฒนธรรม และความเป็นไทย ตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการระดับดีสูงสุดในมาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และตัวบ่งชี้ที่ 6.3 ประหยัดและพอเพียง เท่ากัน และโรงเรียนทั่วไป นักเรียนมีพัฒนาการระดับดีสูงสุดในมาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งผลการประเมินนี้อาจแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนแต่ละประเภท พัฒนานักเรียนตามวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ บริบท และเป้าหมายของการพัฒนานักเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

ส่วนมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย เป็นข้อมูลที่โรงเรียนสามารถนำไปใช้ในการปลูกฝังให้นักเรียนมีการแสดงออกตามวิถีไทยที่ดีเมื่อพบผู้ใหญ่ เช่น การไหว้ การพูดขอบคุณ ขอโทษ โดยการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังพฤติกรรมเหล่านี้อยู่เสมอ ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540 : 8 - 9) ได้เสนอแนะกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย เช่น กิจกรรมรับเด็กเป็นรายบุคคล ซึ่งครูสามารถพูดคุย ซักถามสั้นๆ สิ่งที่ผู้สอนควรปลูกฝังในช่วงนี้คือ ความเป็นไทย วัฒนธรรมการไหว้ และการกล่าวคำทักทายอย่างสุภาพ ทั้งนี้ วัฒนธรรมการไหว้ ขอให้ฝึกฝนโดยไม่บังคับและฝืนธรรมชาติเด็ก ผู้สอนอาจใช้วิธีการจูงใจและฝึกฝนการทำกิจกรรมนี้วันละเล็กน้อยจนนักเรียนซึมซับและทำได้ดี มีข้อสังเกตประการหนึ่งของผลการประเมินในด้านนี้ว่า ในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ นักเรียนมีพัฒนาการระดับดีต่ำสุดในมาตรฐานและตัวบ่งชี้เดียวกัน คือ มาตรฐานที่ 8 ตัวบ่งชี้ที่ 8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมผ่านกิจกรรมประจำวัน

5. ผลการประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา ของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ในภาพรวมระดับประเทศ มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย คือ ตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ โรงเรียนทุกประเภทมีผลการประเมินในระดับดีสูงสุดสอดคล้องกัน แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนทุกประเภทจัดประสบการณ์การเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนส่วนใหญ่มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 41) ที่กำหนดหลักการจัดประสบการณ์ไว้ว่า ควรจัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทที่นักเรียนอาศัยอยู่ โดยให้ความสำคัญด้านกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการ ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียน ทั้งนี้ การจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนานักเรียนเป็นองค์รวมในรูปแบบของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่นด้วยการปฏิบัติจริงด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 และประสบการณ์ตรงที่นักเรียนได้ปฏิบัติจริง (Active Learning) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัยของนักเรียนจึงให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ

ส่วนมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ผลการประเมินของโรงเรียนทุกประเภทเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2560 ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (2561 : 95 - 106) ซึ่งพบว่า เด็กวัย 3 - 5 ปี มีพัฒนาการด้านที่ไม่บรรลุตามเป้าหมายซึ่งมีค่าต่ำมาก คือ ด้านภาษาและการใช้ภาษา คิดเป็นร้อยละ 68.70 ผลการศึกษานี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลสำคัญให้โรงเรียนใช้วางแผนและจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถทางภาษาผ่านประสบการณ์สำคัญด้านการใช้ภาษาที่ครอบคลุมทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 : 42) ได้กำหนดสมรรถนะที่เด็กจะมีพฤติกรรมบ่งชี้ (Indicators) ในด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร เช่น การฟังนิทาน การฟังคนอ่านหนังสือ การพูดถึงบางตอนของนิทานที่ชอบเป็นพิเศษ การสนทนาต่อเนื่องด้วยคำถามหรือคำบอกเล่า การเล่าเหตุการณ์ที่ตนมีประสบการณ์ให้ผู้อื่นฟัง เป็นต้น จะเห็นได้ว่าการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมความสามารถด้านการใช้ภาษาสื่อสารที่เหมาะสมกับวัยเป็นกิจกรรมที่ผู้สอนและผู้ปกครองสามารถร่วมมือกันในการส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการในด้านนี้ได้อย่างเหมาะสมตามวัยทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อมูลการประเมินพัฒนาการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนปฏิบัติงานการพัฒนาเด็กปฐมวัย ทั้งในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และโรงเรียน ดังนี้

ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

1. ควรสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจให้ตรงกันในการดำเนินงานและภารกิจในการจัดการศึกษาปฐมวัยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/โรงเรียน ในเรื่องต่อไปนี้

1.1 การจัดประสบการณ์พัฒนาเด็กปฐมวัยแบบองค์รวมอย่างเต็มศักยภาพ

1.2 การส่งเสริมการเจริญเติบโต สุขอนามัย และการพัฒนาการทางร่างกายของเด็กปฐมวัย

1.3 การส่งเสริมการใช้ภาษาสื่อสารให้เหมาะสมตามวัย ตลอดจนการส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

1.4 ส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนและผู้สอนได้มีความรู้ และเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยให้ความสนใจและเอาใจใส่อย่างจริงจัง

1.5 ส่งเสริมให้สถานศึกษานำนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยมาใช้ โดยคำนึงถึงหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย และความเหมาะสมกับบริบทของสังคมที่แวดล้อมเด็ก

2. ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยของทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในด้านงบประมาณและสื่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะในโรงเรียนทั่วไปที่จัดการศึกษาปฐมวัย

3. ส่งเสริม สนับสนุนจัดให้มีผู้สอนปฐมวัยในทุกโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

4. ส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนได้เรียนรู้การจัดการศึกษาปฐมวัยที่ถูกต้องตามหลักการ

5. กำกับ ติดตาม การดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

ระดับโรงเรียน

ควรสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจให้แก่ครูปฐมวัย ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องในเรื่องต่อไปนี้

1. การจัดประสบการณ์พัฒนาเด็กปฐมวัยแบบองค์รวมอย่างเต็มศักยภาพโดยเน้นการบูรณาการการเรียนรู้

2. การส่งเสริมสุขอนามัยของเด็ก ได้แก่ การรักษาความสะอาดมือและเล็บมือ เท้าและเล็บเท้า ปาก ลิ้น ฟัน การล้างมือหลังจากการใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม เป็นต้น

3. ส่งเสริมการฝึกทักษะการสื่อสาร การคิดและการแสวงหาความรู้ การพัฒนาความคิดรวบยอด คิดเชิงเหตุผล สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับเหตุการณ์ แก้ปัญหา และมิติสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

4. การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ควรให้เด็กได้พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ รอบตัว โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์และดนตรีเป็นสื่อ ใช้การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ให้ประดิษฐ์สิ่งต่างๆ อย่างอิสระตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก

5. การให้โอกาสเด็กได้เล่น ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยเน้นให้มีการวางแผน เลือก ตัดสินใจ และลงมือปฏิบัติ

6. การประเมินพัฒนาการเด็ก ควรดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตลอดจนนำผลการประเมินมาใช้ในการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ พัฒนาเด็กให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละคน

7. ส่งเสริมให้พ่อแม่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังภาวะทุพโภชนาการและภาวะโภชนาการเกินเกณฑ์

บรรณานุกรม

กรมอนามัย, กระทรวงสาธารณสุข. **รายงานการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2560.** กลุ่มสนับสนุนวิชาการและการวิจัย สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย, 2561.

กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2560.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย.** กรุงเทพฯ : บริษัท เอดิสันเพชรโปรดักส์ จำกัด, 2547.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **การประเมินพัฒนาการเชิงพลวัตสำหรับเด็กปฐมวัย.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2543.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3 - 5 ปี).** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2547.

_____. **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (สำหรับเด็กอายุ 3 - 5 ปี).** เอกสารอัดสำเนา, 2561.

_____. **รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ปีการศึกษา 2559.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2560.

_____. **แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2560.

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. **การจัดกิจกรรมและสื่อเพื่อพัฒนาจิตพิสัยในระบบการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา.** (เอกสารอัดสำเนา). 2540.

เตือนใจ เกตุษา. **การประเมินพัฒนาการเด็กระดับปฐมวัย.** กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543.

นงนุช พรรณฑูล. **ผลการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นท่าฤาษีดัดตนเชิงประยุกต์ เพื่อพัฒนาการทางร่างกายของเด็กปฐมวัย.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2554.

นภเนตร ธรรมบวร. **การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

นลินี ณ นคร .**“แนวคิดในการประเมินพฤติกรรมเด็กปฐมวัย” ในเอกสารการสอนชุดวิชาการประเมินและสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 1 หน้า 1 - 36 นนทบุรี.** มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, 2557.

นิตยา คชภักดี. **ขั้นตอนการพัฒนาของเด็กปฐมวัย ตั้งแต่ปฏิสนธิถึง 5 ปี.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2543.

ผกากานต์ น้อยเนียม. **ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอายุ 4 - 5 ปี ที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยดิน.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (วิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2556.

พัชรมณฑ์ ศุภสุข. **การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในเด็กปฐมวัย โดยการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิดแบบมีโครงสร้างควบคู่การเสริมแรงทางสังคม.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2556.

เยาวภา เดชะคุปต์. **การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม็ค, 2542.

เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. **มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ.** กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด, 2562.

_____. **แนวแนะวิธีการอบรมเลี้ยงดู ดูแล และพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามสมรรถนะเพื่อเพิ่มคุณภาพเด็กตามวัย 0 - 5 ปี.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด, 2561.

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. **การวัดและประเมินเด็กแนวใหม่ : เด็กปฐมวัย.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้าวิชาการ, 2553.

สุรชัย มีชาญ. **"ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน Rater Agreement Index (RAI)".** สงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (พฤษภาคม - สิงหาคม) : 114, 2547.

อุไรวรรณ มาตมุงคุณ. **พัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะจากงานกระดาษ.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2554.

McAfee, O. & Leong, D.L. **Assessing and Guiding Young Children's Development and Learning (4th ed.).** United States : Pearson Education, 2007.

ภาคผนวก

ก ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ระดับเขตตรวจราชการ ระดับจังหวัด และระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ข รายชื่อโรงเรียนทดลองเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561

ค คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561

ง ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561

จ การเปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย และมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

ฉ การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561

ภาคผนวก ก

ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ระดับเขตตรวจราชการ ระดับจังหวัด และระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ตาราง 18 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จำแนกตามเขตตรวจราชการ

เขตตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ		ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
เขต 1	ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง	68.94	31.06	0	94.24	5.76	0	94.60	5.40	0	66.43	33.57	0	81.89	18.11	0
เขต 2	นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรปราการ กรุงเทพมหานคร	75.95	24.05	0	96.85	3.15	0	97.37	2.63	0	82.39	17.48	0.13	90.54	9.46	0
เขต 3	กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี	78.31	21.69	0	98.18	1.82	0	98.51	1.49	0	74.50	25.50	0	90.73	9.27	0
เขต 4	เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม	71.43	28.35	0.22	95.31	4.69	0	95.09	4.91	0	76.56	22.77	0.67	85.71	14.29	0
เขต 5	นครศรีธรรมราช ชุมพร สุราษฎร์ธานี พัทลุง สงขลา	79.30	20.61	0.09	95.79	4.21	0	96.32	3.68	0	77.02	22.80	0.18	87.98	12.02	0

เขตตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ		ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
เขต 6	ภูเก็ต ระนอง กระบี่ พังงา ตรัง สตูล	75.37	24.46	0.17	94.84	5.16	0	97.84	2.16	0	74.54	24.46	1.00	86.52	13.48	0
เขต 7	ยะลา นราธิวาส ปัตตานี	66.33	33.67	0	91.92	8.08	0	93.94	6.06	0	66.33	31.82	1.85	77.78	22.22	0
เขต 8	ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา	71.26	28.54	0.20	96.06	3.55	0.39	93.50	6.11	0.39	76.57	22.64	0.79	84.84	15.16	0
เขต 9	จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว	77.91	22.09	0	95.13	4.87	0	95.65	4.35	0	82.43	17.40	0.17	90.43	9.57	0
เขต 10	อุดรธานี หนองคาย หนองบัวลำภู เลย บึงกาฬ	76.67	23.33	0	96.55	3.45	0	97.36	2.64	0	82.45	17.45	0.10	90.37	9.63	0
เขต 11	นครพนม มุกดาหาร สกลนคร	73.09	26.91	0	97.72	2.28	0	94.91	5.09	0	78.58	21.42	0	86.75	13.25	0
เขต 12	ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์	75.18	24.66	0.16	96.28	3.72	0	97.25	2.75	0	77.12	22.64	0.24	88.52	11.48	0
เขต 13	นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์	72.22	27.78	0	96.07	3.93	0	94.11	5.89	0	73.58	26.35	0.07	84.96	15.04	0
เขต 14	ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี	74.77	25.23	0	95.07	4.93	0	94.79	5.21	0	76.82	23.09	0.09	86.03	13.97	0

เขตตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ		ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
เขต 15	เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน	76.83	23.05	0.12	96.06	3.94	0	94.09	5.91	0	71.49	28.39	0.12	84.70	15.30	0
เขต 16	เชียงราย น่าน พะเยา แพร่	73.57	26.43	0	96.48	3.52	0	96.61	3.39	0	74.22	25.65	0.13	87.24	12.76	0
เขต 17	พิษณุโลก ตาก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์	74.92	25.08	0	97.06	2.94	0	97.29	2.71	0	75.14	24.86	0	88.59	11.41	0
เขต 18	กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี	79.09	20.91	0	96.54	3.46	0	95.07	4.93	0	84.15	15.85	0	91.08	8.92	0

ตาราง 19 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
	พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
1. กรุงเทพมหานคร	80.41	19.59	0	96.91	3.09	0	98.45	1.55	0	82.99	17.01	0	92.78	7.22	0
2. กระบี่	79.82	20.18	0	98.25	1.75	0	100	0	0	90.35	9.65	0	95.61	4.39	0
3. กาญจนบุรี	85.25	14.75	0	99.59	0.41	0	99.59	0.41	0	78.28	21.72	0	94.26	5.74	0
4. กาฬสินธุ์	75.72	24.28	0	96.38	3.62	0	96.01	3.99	0	77.54	22.10	0.36	86.96	13.04	0
5. กำแพงเพชร	79.56	20.44	0	96.69	3.31	0	97.24	2.76	0	86.19	13.81	0	93.92	6.08	0
6. ขอนแก่น	71.43	28.09	0.48	94.29	5.71	0	95.24	4.76	0	77.14	22.38	0.48	85.71	14.29	0
7. จันทบุรี	70.63	29.37	0	92.86	7.14	0	92.86	7.14	0	79.37	19.84	0.79	84.92	15.08	0
8. ฉะเชิงเทรา	75.30	24.70	0	100	0	0	92.17	7.83	0	83.13	16.87	0	89.76	10.24	0
9. ชลบุรี	72.58	26.88	0.54	96.77	2.15	1.08	97.85	1.08	1.07	77.42	20.43	2.15	87.63	12.37	0
10. ชัยนาท	74.53	25.47	0	91.51	8.49	0	91.51	8.49	0	56.60	43.40	0	79.25	20.75	0
11. ชัยภูมิ	65.85	34.15	0	94.01	5.99	0	94.72	5.28	0	71.48	28.52	0	80.63	19.37	0
12. ชุมพร	81.29	18.71	0	99.35	0.65	0	100	0	0	92.26	7.74	0	94.84	5.16	0
13. เชียงราย	71.19	28.81	0	95.36	4.64	0	95.36	4.64	0	75.50	24.50	0	87.09	12.91	0
14. เชียงใหม่	76.61	23.13	0.26	95.37	4.63	0	89.46	10.54	0	59.90	39.84	0.26	79.18	20.82	0
15. ตรัง	66.67	32.70	0.63	87.42	12.58	0	96.86	3.14	0	64.78	31.45	3.77	76.10	23.90	0
16. ตราด	80.21	19.79	0	95.83	4.17	0	94.79	5.21	0	91.67	8.33	0	91.67	8.33	0
17. ตาก	73.72	26.28	0	98.72	1.28	0	98.72	1.28	0	75.00	25.00	0	87.82	12.18	0
18. นครนายก	82.05	17.95	0	100	0	0	100	0	0	91.03	8.97	0	100	0	0

จังหวัด	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
	พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
19. นครปฐม	76.44	23.56	0	97.13	2.87	0	96.55	3.45	0	89.66	10.34	0	90.80	9.20	0
20. นครพนม	79.57	20.43	0	96.77	3.23	0	96.77	3.23	0	77.42	22.58	0	90.32	9.68	0
21. นครราชสีมา	70.02	29.98	0	97.31	2.69	0	93.00	7.00	0	70.92	29.08	0	83.48	16.52	0
22. นครศรีธรรมราช	79.58	20.42	0	90.09	9.91	0	92.79	7.21	0	72.97	26.43	0.60	83.78	16.22	0
23. นครสวรรค์	83.73	16.27	0	95.63	4.37	0	93.25	6.75	0	81.35	18.65	0	89.29	10.71	0
24. นนทบุรี	78.95	21.05	0	97.37	2.63	0	100	0	0	86.84	13.16	0	93.86	6.14	0
25. นราธิวาส	64.41	35.59	0	87.84	12.16	0	90.54	9.46	0	58.56	39.64	1.80	73.87	26.13	0
26. น่าน	81.40	18.60	0	98.26	1.74	0	96.51	3.49	0	81.98	18.02	0	90.70	9.30	0
27. บึงกาฬ	73.33	26.67	0	100	0	0	100	0	0	78.33	21.67	0	92.50	7.50	0
28. บุรีรัมย์	76.03	23.97	0	94.01	5.99	0	91.80	8.20	0	75.39	24.61	0	85.17	14.83	0
29. ปทุมธานี	72.59	27.41	0	94.07	5.93	0	91.85	8.15	0	77.04	22.22	0.74	86.67	13.33	0
30. ประจวบคีรีขันธ์	74.07	25.31	0.62	90.12	9.88	0	92.59	7.41	0	78.40	19.75	1.85	83.95	16.05	0
31. ปราจีนบุรี	77.86	22.14	0	96.95	3.05	0	98.47	1.53	0	80.92	19.08	0	93.13	6.87	0
32. ปัตตานี	78.57	21.43	0	95.71	4.29	0	97.62	2.38	0	79.52	17.62	2.86	88.10	11.90	0
33. พระนครศรีอยุธยา	70.71	29.29	0	95.96	4.04	0	97.98	2.02	0	70.71	29.29	0	86.87	13.13	0
34. พะเยา	74.00	26.00	0	96.00	4.00	0	96.00	4.00	0	62.67	37.33	0	83.33	16.67	0
35. พังงา	79.17	20.83	0	95.83	4.17	0	96.88	3.12	0	58.33	41.67	0	84.38	15.62	0
36. พัทลุง	73.89	26.11	0	94.27	5.73	0	98.73	1.27	0	78.34	21.66	0	86.62	13.38	0
37. พิจิตร	70.56	29.44	0	96.11	3.89	0	91.67	8.33	0	79.44	20.56	0	86.11	13.89	0
38. พิษณุโลก	70.71	29.29	0	94.95	5.05	0	94.95	5.05	0	66.16	33.84	0	82.32	17.68	0

จังหวัด	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
	พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
39. เพชรบุรี	64.79	35.21	0	97.18	2.82	0	95.77	4.23	0	69.72	30.28	0	83.10	16.90	0
40. เพชรบูรณ์	76.44	23.56	0	97.12	2.88	0	98.56	1.44	0	84.13	15.87	0	91.35	8.65	0
41. แพร่	68.75	31.25	0	97.22	2.78	0	100	0	0	74.31	25.00	0.69	87.50	12.50	0
42. ภูเก็ต	83.33	16.67	0	98.33	1.67	0	98.33	1.67	0	85.00	15.00	0	93.33	6.67	0
43. มหาสารคาม	80.27	19.73	0	96.86	3.14	0	99.10	0.90	0	78.92	21.08	0	93.27	6.73	0
44. มุกดาหาร	65.99	34.01	0	98.30	1.70	0	91.16	8.84	0	70.41	29.59	0	77.89	22.11	0
45. แม่ฮ่องสอน	68.94	31.06	0	94.70	5.30	0	99.24	0.76	0	78.03	21.97	0	84.09	15.91	0
46. ยโสธร	80.13	19.87	0	97.44	2.56	0	92.95	7.05	0	79.49	20.51	0	87.18	12.82	0
47. ยะลา	53.09	46.91	0	92.59	7.41	0	93.83	6.17	0	59.88	39.51	0.61	69.75	30.25	0
48. ร้อยเอ็ด	76.10	23.90	0	98.43	1.57	0	99.69	0.31	0	75.47	24.53	0	90.25	9.75	0
49. ระนอง	75.00	25.00	0	97.37	2.63	0	96.05	3.95	0	68.42	31.58	0	86.84	13.16	0
50. ระยอง	65.38	34.62	0	91.03	8.97	0	89.74	10.26	0	68.59	31.41	0	76.28	23.72	0
51. ราชบุรี	67.90	32.10	0	97.53	2.47	0	98.77	1.23	0	66.05	33.95	0	83.95	16.05	0
52. ลพบุรี	68.60	31.40	0	92.44	7.56	0	95.35	4.65	0	69.77	30.23	0	83.72	16.28	0
53. ลำปาง	81.31	18.69	0	97.98	2.02	0	99.49	0.51	0	79.80	20.20	0	90.91	9.09	0
54. ลำพูน	78.47	21.53	0	96.53	3.47	0	94.44	5.56	0	85.42	14.58	0	91.67	8.33	0
55. เลย	80.09	19.91	0	98.15	1.85	0	97.69	2.31	0	83.33	16.67	0	92.59	7.41	0
56. ศรีสะเกษ	68.31	31.69	0	93.72	6.28	0	95.36	4.64	0	76.23	23.50	0.27	82.24	17.76	0
57. สกลนคร	76.40	23.60	0	97.75	2.25	0	97.75	2.25	0	88.39	11.61	0	94.01	5.99	0

จังหวัด	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
	พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
58. สงขลา	83.06	16.94	0	99.59	0.41	0	98.35	1.65	0	76.45	23.55	0	92.56	7.44	0
59. สตูล	76.04	23.96	0	97.92	2.08	0	98.96	1.04	0	86.46	13.54	0	90.63	9.37	0
60. สมุทรปราการ	70.14	29.86	0	98.61	1.39	0	100	0	0	74.31	25.69	0	88.19	11.81	0
61. สมุทรสาคร	79.49	20.51	0	100	0	0	97.44	2.56	0	88.46	11.54	0	94.87	5.13	0
62. สมุทรสงคราม	69.70	30.30	0	98.48	1.52	0	96.97	3.03	0	72.73	27.27	0	84.85	15.15	0
63. สระแก้ว	80.56	19.44	0	92.36	7.64	0	93.75	6.25	0	75.69	24.31	0	86.81	13.19	0
64. สระบุรี	62.43	37.57	0	91.33	8.67	0	88.44	11.56	0	54.34	45.66	0	69.94	30.06	0
65. สิงห์บุรี	70.79	29.21	0	98.88	1.12	0	98.88	1.12	0	84.27	15.73	0	92.13	7.87	0
66. สุโขทัย	70.32	29.68	0	95.48	4.52	0	94.84	5.16	0	67.74	32.26	0	85.16	14.84	0
67. สุพรรณบุรี	78.28	21.72	0	96.97	3.03	0	96.97	3.03	0	76.77	23.23	0	91.92	8.08	0
68. สุราษฎร์ธานี	77.47	22.13	0.40	98.42	1.58	0	95.26	4.74	0	72.73	27.27	0	85.77	14.23	0
69. สุรินทร์	77.99	22.01	0	97.80	2.20	0	97.80	2.20	0	78.30	21.39	0.31	91.19	8.81	0
70. หนองคาย	72.22	27.78	0	92.36	7.64	0	95.83	4.17	0	80.56	18.75	0.69	87.50	12.50	0
71. หนองบัวลำภู	83.67	16.33	0	97.28	2.72	0	99.32	0.68	0	90.48	9.52	0	93.20	6.80	0
72. อ่างทอง	69.79	30.21	0	97.92	2.08	0	96.88	3.12	0	67.71	32.29	0	83.33	16.67	0
73. อำนาจเจริญ	72.81	27.19	0	90.35	9.65	0	92.98	7.02	0	75.44	24.56	0	85.96	14.04	0
74. อุดรธานี	74.65	25.35	0	95.82	4.18	0	96.10	3.90	0	80.78	19.22	0	88.30	11.70	0
75. อุตรดิตถ์	83.33	16.67	0	99.40	0.60	0	99.40	0.60	0	81.55	18.45	0	96.43	3.57	0
76. อุทัยธานี	81.16	18.84	0	98.55	1.45	0	100	0	0	92.75	7.25	0	97.10	2.90	0
77. อุบลราชธานี	78.77	21.23	0	96.58	3.42	0	95.43	4.57	0	76.71	23.29	0	88.81	11.19	0

ตาราง 20 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
011	กรุงเทพมหานคร	80.41	19.59	0	96.91	3.09	0	98.45	1.55	0	82.99	17.01	0	92.78	7.22	0
021	กระบี่	79.82.	20.18	0	98.25	1.75	0	100	0	0	90.35	9.65	0	95.61	4.39	0
031	กาญจนบุรี เขต 1	89.74	10.26	0	100	0	0	100	0	0	82.05	17.95	0	94.87	5.13	0
032	กาญจนบุรี เขต 2	68.75	31.25	0	97.92	2.08	0	97.92	2.08	0	64.58	35.42	0	87.5	12.5	0
033	กาญจนบุรี เขต 3	83.33	16.67	0	100	0	0	100	0	0	63.33	36.67	0	93.33	6.67	0
034	กาญจนบุรี เขต 4	94.83	5.17	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0
041	กาฬสินธุ์ เขต 1	78.13	21.87	0	98.96	1.04	0	98.96	1.04	0	83.33	16.67	0	90.63	9.37	0
042	กาฬสินธุ์ เขต 2	80.00	20.00	0	98.89	1.11	0	98.89	1.11	0	86.67	13.33	0	93.33	6.67	0
043	กาฬสินธุ์ เขต 3	68.89	31.11	0	91.11	8.89	0	90.00	10.00	0	62.22	36.67	1.11	76.67	23.33	0
051	กำแพงเพชร เขต 1	79.41	20.59	0	97.06	2.94	0	98.04	1.96	0	91.18	8.82	0	95.10	4.90	0
052	กำแพงเพชร เขต 2	79.75	20.25	0	96.20	3.80	0	96.20	3.80	0	79.75	20.25	0	92.41	7.59	0
061	ขอนแก่น เขต 1	68.33	31.67	0	95.00	5.00	0	90.00	10.00	0	78.33	21.67	0	88.33	11.67	0
062	ขอนแก่น เขต 2	64.58	34.38	1.04	87.50	12.50	0	90.63	9.37	0	67.71	32.29	0	76.04	23.96	0
063	ขอนแก่น เขต 3	61.9	36.91	1.19	92.86	7.14	0	95.24	4.76	0	54.76	42.86	2.38	71.43	28.57	0
064	ขอนแก่น เขต 4	76.92	23.08	0	97.44	2.56	0	98.72	1.28	0	94.87	5.13	0	96.15	3.85	0
065	ขอนแก่น เขต 5	83.33	16.67	0	99.02	0.98	0	100	0	0	90.20	9.80	0	97.06	2.94	0
071	จันทบุรี เขต 1	66.67	33.33	0	91.67	8.33	0	93.06	6.94	0	76.39	23.61	0	83.33	16.67	0
072	จันทบุรี เขต 2	75.93	24.07	0	94.44	5.56	0	92.59	7.41	0	83.33	14.82	1.85	87.04	12.96	0

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
081	ฉะเชิงเทรา เขต 1	88.16	11.84	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0
082	ฉะเชิงเทรา เขต 2	64.44	35.56	0	100	0	0	85.56	14.44	0	68.89	31.11	0	81.11	18.89	0
091	ชลบุรี เขต 1	77.27	22.73	0	98.48	1.52	0	100	0	0	84.85	15.15	0	93.94	6.06	0
092	ชลบุรี เขต 2	84.85	15.15	0	100	0	0	100	0	0	84.85	15.15	0	95.45	4.55	0
093	ชลบุรี เขต 3	51.85	46.30	1.85	90.74	5.56	3.70	92.59	3.71	3.70	59.26	33.33	7.41	70.37	29.63	0
101	ชัยนาท	74.53	25.47	0	91.51	8.49	0	91.51	8.49	0	56.60	43.40	0	79.25	20.75	0
111	ชัยภูมิ เขต 1	69.61	30.39	0	98.04	1.96	0	95.10	4.90	0	77.45	22.55	0	85.29	14.71	0
112	ชัยภูมิ เขต 2	55.56	44.44	0	90.00	10.00	0	92.22	7.78	0	60.00	40.00	0	71.11	28.89	0
113	ชัยภูมิ เขต 3	71.74	28.26	0	93.48	6.52	0	96.74	3.26	0	76.09	23.91	0	84.78	15.22	0
121	ชุมพร เขต 1	89.74	10.26	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0
122	ชุมพร เขต 2	72.73	27.27	0	98.70	1.30	0	100	0	0	84.42	15.58	0	89.61	10.39	0
131	เชียงราย เขต 1	65.15	34.85	0	100	0	0	100	0	0	75.76	24.24	0	89.39	10.61	0
132	เชียงราย เขต 2	88.16	11.84	0	98.68	1.32	0	97.37	2.63	0	69.74	30.26	0	94.74	5.26	0
133	เชียงราย เขต 3	61.36	38.64	0	90.91	9.09	0	87.50	12.50	0	64.77	35.23	0	71.59	28.41	0
134	เชียงราย เขต 4	70.83	29.17	0	93.06	6.94	0	98.61	1.39	0	94.44	5.56	0	95.83	4.17	0
141	เชียงใหม่ เขต 1	84.72	15.28	0	100	0	0	100	0	0	80.56	19.44	0	93.06	6.94	0
142	เชียงใหม่ เขต 2	79.17	20.83	0	95.83	4.17	0	88.89	11.11	0	27.78	72.22	0	72.22	27.78	0
143	เชียงใหม่ เขต 3	80.56	19.44	0	97.22	2.78	0	97.22	2.78	0	86.11	13.89	0	93.06	6.94	0
144	เชียงใหม่ เขต 4	92.96	7.04	0	100	0	0	100	0	0	83.10	16.90	0	97.18	2.82	0

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
145	เชียงใหม่ เขต 5	38.89	59.26	1.85	75.93	24.07	0	42.59	57.41	0	22.22	75.93	1.85	29.63	70.37	0
146	เชียงใหม่ เขต 6	72.92	27.08	0	100	0	0	100	0	0	45.83	54.17	0	77.08	22.92	0
151	ตรัง เขต 1	64.37	34.48	1.15	83.91	16.09	0	96.55	3.45	0	71.26	28.74	0	74.71	25.29	0
152	ตรัง เขต 2	69.44	30.56	0	91.67	8.33	0	97.22	2.78	0	56.94	34.73	8.33	77.78	22.22	0
161	ตราด	80.21	19.79	0	95.83	4.17	0	94.79	5.21	0	91.67	8.33	0	91.67	8.33	0
171	ตาก เขต 1	79.76	20.24	0	100	0	0	97.62	2.38	0	89.29	10.71	0	95.24	4.76	0
172	ตาก เขต 2	66.67	33.33	0	97.22	2.78	0	100	0	0	58.33	41.67	0	79.17	20.83	0
181	นครนายก	82.05	17.95	0	100	0	0	100	0	0	91.03	8.97	0	100	0	0
191	นครปฐม เขต 1	86.46	13.54	0	100	0	0	100	0	0	98.96	1.04	0	98.96	1.04	0
192	นครปฐม เขต 2	64.10	35.90	0	93.59	6.41	0	92.31	7.69	0	78.21	21.79	0	80.77	19.23	0
201	นครพนม เขต 1	76.32	23.68	0	95.61	4.39	0	98.25	1.75	0	71.93	28.07	0	89.47	10.53	0
202	นครพนม เขต 2	84.72	15.28	0	98.61	1.39	0	94.44	5.56	0	86.11	13.89	0	91.67	8.33	0
211	นครราชสีมา เขต 1	72.73	27.27	0	100	0	0	98.48	1.52	0	87.88	12.12	0	95.45	4.55	0
212	นครราชสีมา เขต 2	73.33	26.67	0	97.33	2.67	0	90.67	9.33	0	70.67	29.33	0	82.67	17.33	0
213	นครราชสีมา เขต 3	66.67	33.33	0	98.61	1.39	0	95.83	4.17	0	75.00	25.00	0	86.11	13.89	0
214	นครราชสีมา เขต 4	72.86	27.14	0	95.71	4.29	0	85.71	14.29	0	55.71	44.29	0	81.43	18.57	0
215	นครราชสีมา เขต 5	63.83	36.17	0	93.62	6.38	0	93.62	6.38	0	64.89	35.11	0	75.53	24.47	0
216	นครราชสีมา เขต 6	61.11	38.89	0	97.78	2.22	0	93.33	6.67	0	66.67	33.33	0	77.78	22.22	0
217	นครราชสีมา เขต 7	81.11	18.89	0	98.89	1.11	0	93.33	6.67	0	77.78	22.22	0	88.89	11.11	0

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
221	นครศรีธรรมราช เขต 1	77.63	22.37	0	89.47	10.53	0	88.16	11.84	0	67.11	30.26	2.63	78.95	21.05	0
222	นครศรีธรรมราช เขต 2	86.02	13.98	0	93.55	6.45	0	92.47	7.53	0	72.04	27.96	0	84.95	15.05	0
223	นครศรีธรรมราช เขต 3	77.78	22.22	0	86.87	13.13	0	96.97	3.03	0	83.84	16.16	0	87.88	12.12	0
224	นครศรีธรรมราช เขต 4	75.38	24.62	0	90.77	9.23	0	92.31	7.69	0	64.62	35.38	0	81.54	18.46	0
231	นครสวรรค์ เขต 1	90.00	10.00	0	98.89	1.11	0	100	0	0	86.67	13.33	0	98.89	1.11	0
232	นครสวรรค์ เขต 2	80.77	19.23	0	98.72	1.28	0	93.59	6.41	0	78.21	21.79	0	84.62	15.38	0
233	นครสวรรค์ เขต 3	79.76	20.24	0	89.29	10.71	0	85.71	14.29	0	78.57	21.43	0	83.33	16.67	0
241	นนทบุรี เขต 1	89.58	10.42	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0
242	นนทบุรี เขต 2	71.21	28.79	0	95.45	4.55	0	100	0	0	77.27	22.73	0	89.39	10.61	0
251	นราธิวาส เขต 1	61.11	38.89	0	91.11	8.89	0	98.89	1.11	0	66.67	33.33	0	78.89	21.11	0
252	นราธิวาส เขต 2	57.69	42.31	0	75.64	24.36	0	74.36	25.64	0	48.72	46.15	5.13	57.69	42.31	0
253	นราธิวาส เขต 3	79.63	20.37	0	100	0	0	100	0	0	59.26	40.74	0	88.89	11.11	0
261	น่าน เขต 1	76.67	23.33	0	98.89	1.11	0	95.56	4.44	0	74.44	25.56	0	88.89	11.11	0
262	น่าน เขต 2	86.59	13.41	0	97.56	2.44	0	97.56	2.44	0	90.24	9.76	0	92.68	7.32	0
271	บึงกาฬ	73.33	26.67	0	100	0	0	100	0	0	78.33	21.67	0	92.50	7.50	0
281	บุรีรัมย์ เขต 1	69.44	30.56	0	90.28	9.72	0	88.89	11.11	0	75.00	25.00	0	79.17	20.83	0
282	บุรีรัมย์ เขต 2	83.33	16.67	0	95.83	4.17	0	89.58	10.42	0	72.92	27.08	0	87.50	12.50	0
283	บุรีรัมย์ เขต 3	70.30	29.70	0	96.04	3.96	0	96.04	3.96	0	74.26	25.74	0	86.14	13.86	0
284	บุรีรัมย์ เขต 4	83.33	16.67	0	91.67	8.33	0	91.67	8.33	0	83.33	16.67	0	87.50	12.50	0

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
291	ปทุมธานี เขต 1	79.27	20.73	0	97.56	2.44	0	96.34	3.66	0	74.39	25.61	0	89.02	10.98	0
292	ปทุมธานี เขต 2	62.26	37.74	0	88.68	11.32	0	84.91	15.09	0	81.13	16.98	1.89	83.02	16.98	0
301	ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1	78.21	21.79	0	92.31	7.69	0	93.59	6.41	0	84.62	14.10	1.28	88.46	11.54	0
302	ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2	70.24	28.57	1.19	88.10	11.90	0	91.67	8.33	0	72.62	25.00	2.38	79.76	20.24	0
311	ปราจีนบุรี เขต 1	78.21	21.79	0	98.72	1.28	0	100	0	0	88.46	11.54	0	98.72	1.28	0
312	ปราจีนบุรี เขต 2	77.36	22.64	0	94.34	5.66	0	96.23	3.77	0	69.81	30.19	0	84.91	15.09	0
321	ปัตตานี เขต 1	80.77	19.23	0	96.15	3.85	0	96.15	3.85	0	82.05	14.10	3.85	93.59	6.41	0
322	ปัตตานี เขต 2	58.33	41.67	0	91.67	8.33	0	97.22	2.78	0	59.72	36.11	4.17	72.22	27.78	0
323	ปัตตานี เขต 3	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0
331	พระนครศรีอยุธยา เขต 1	62.04	37.96	0	92.59	7.41	0	97.22	2.78	0	77.78	22.22	0	83.33	16.67	0
332	พระนครศรีอยุธยา เขต 2	81.11	18.89	0	100	0	0	98.89	1.11	0	62.22	37.78	0	91.11	8.89	0
341	พะเยา เขต 1	81.94	18.06	0	97.22	2.78	0	97.22	2.78	0	72.22	27.78	0	90.28	9.72	0
342	พะเยา เขต 2	66.67	33.33	0	94.87	5.13	0	94.87	5.13	0	53.85	46.15	0	76.92	23.08	0
351	พังงา	79.17	20.83	0	95.83	4.17	0	96.88	3.12	0	58.33	41.67	0	84.38	15.62	0
361	พัทลุง เขต 1	65.82	34.18	0	91.14	8.86	0	97.47	2.53	0	63.29	36.71	0	77.22	22.78	0
362	พัทลุง เขต 2	82.05	17.95	0	97.44	2.56	0	100	0	0	93.59	6.41	0	96.15	3.85	0
371	พิจิตร เขต 1	67.71	32.29	0	98.96	1.04	0	98.96	1.04	0	86.46	13.54	0	93.75	6.25	0
372	พิจิตร เขต 2	73.81	26.19	0	92.86	7.14	0	83.33	16.67	0	71.43	28.57	0	77.38	22.62	0

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
381	พิษณุโลก เขต 1	78.79	21.21	0	100	0	0	100	0	0	93.94	6.06	0	96.97	3.03	0
382	พิษณุโลก เขต 2	70.00	30.00	0	88.33	11.67	0	96.67	3.33	0	50.00	50.00	0	73.33	26.67	0
383	พิษณุโลก เขต 3	63.89	36.11	0	95.83	4.17	0	88.89	11.11	0	54.17	45.83	0	76.39	23.61	0
391	เพชรบุรี เขต 1	56.94	43.06	0	98.61	1.39	0	98.61	1.39	0	72.22	27.78	0	77.78	22.22	0
392	เพชรบุรี เขต 2	72.86	27.14	0	95.71	4.29	0	92.86	7.14	0	67.14	32.86	0	88.57	11.43	0
401	เพชรบูรณ์ เขต 1	76.39	23.61	0	95.83	4.17	0	98.61	1.39	0	77.78	22.22	0	90.28	9.72	0
402	เพชรบูรณ์ เขต 2	78.13	21.87	0	98.44	1.56	0	98.44	1.56	0	89.06	10.94	0	92.19	7.81	0
403	เพชรบูรณ์ เขต 3	75.00	25.00	0	97.22	2.78	0	98.61	1.39	0	86.11	13.89	0	91.67	8.33	0
411	แพร่ เขต 1	66.67	33.33	0	94.87	5.13	0	100	0	0	67.95	30.77	1.28	83.33	16.67	0
412	แพร่ เขต 2	71.21	28.79	0	100	0	0	100	0	0	81.82	18.18	0	92.42	7.58	0
421	ภูเก็ต	83.33	16.67	0	98.33	1.67	0	98.33	1.67	0	85.00	15.00	0	93.33	6.67	0
431	มหาสารคาม เขต 1	87.84	12.16	0	98.65	1.35	0	100	0	0	85.14	14.86	0	97.30	2.70	0
432	มหาสารคาม เขต 2	71.43	28.57	0	94.05	5.95	0	97.62	2.38	0	77.38	22.62	0	89.29	10.71	0
433	มหาสารคาม เขต 3	83.08	16.92	0	98.46	1.54	0	100	0	0	73.85	26.15	0	93.85	6.15	0
441	มุกดาหาร	65.99	34.01	0	98.30	1.70	0	91.16	8.84	0	70.41	29.59	0	77.89	22.11	0
451	แม่ฮ่องสอน เขต 1	62.12	37.88	0	90.91	9.09	0	98.48	1.52	0	71.21	28.79	0	78.79	21.21	0
452	แม่ฮ่องสอน เขต 2	75.76	24.24	0	98.48	1.52	0	100	0	0	84.85	15.15	0	89.39	10.61	0
461	ยโสธร เขต 1	79.49	20.51	0	96.15	3.85	0	89.74	10.26	0	70.51	29.49	0	82.05	17.95	0
462	ยโสธร เขต 2	80.77	19.23	0	98.72	1.28	0	96.15	3.85	0	88.46	11.54	0	92.31	7.69	0
471	ยะลา เขต 1	59.70	40.30	0	83.58	16.42	0	88.06	11.94	0	56.72	43.28	0	65.67	34.33	0

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
472	ยะลา เขต 2	50.94	49.06	0	100	0	0	98.11	1.89	0	67.92	32.08	0	81.13	18.87	0
473	ยะลา เขต 3	45.24	54.76	0	97.62	2.38	0	97.62	2.38	0	54.76	42.86	2.38	61.90	38.10	0
481	ร้อยเอ็ด เขต 1	75.44	24.56	0	99.12	0.88	0	100	0	0	70.18	29.82	0	89.47	10.53	0
482	ร้อยเอ็ด เขต 2	75.44	24.56	0	98.25	1.75	0	99.12	0.88	0	72.81	27.19	0	88.60	11.40	0
483	ร้อยเอ็ด เขต 3	77.78	22.22	0	97.78	2.22	0	100	0	0	85.56	14.44	0	93.33	6.67	0
491	ระนอง	75.00	25.00	0	97.37	2.63	0	96.05	3.95	0	68.42	31.58	0	86.84	13.16	0
501	ระยอง เขต 1	54.44	45.56	0	85.56	14.44	0	83.33	16.67	0	54.44	45.56	0	65.56	34.44	0
502	ระยอง เขต 2	80.30	19.70	0	98.48	1.52	0	98.48	1.52	0	87.88	12.12	0	90.91	9.09	0
511	ราชบุรี เขต 1	64.58	35.42	0	98.96	1.04	0	98.96	1.04	0	79.17	20.83	0	86.46	13.54	0
512	ราชบุรี เขต 2	72.73	27.27	0	95.45	4.55	0	98.48	1.52	0	46.97	53.03	0	80.30	19.70	0
521	ลพบุรี เขต 1	82.02	17.98	0	95.51	4.49	0	97.75	2.25	0	83.15	16.85	0	93.26	6.74	0
522	ลพบุรี เขต 2	54.22	45.78	0	89.16	10.84	0	92.77	7.23	0	55.42	44.58	0	73.49	26.51	0
531	ลำปาง เขต 1	69.44	30.56	0	94.44	5.56	0	98.61	1.39	0	63.89	36.11	0	79.17	20.83	0
532	ลำปาง เขต 2	89.74	10.26	0	100	0	0	100	0	0	93.59	6.41	0	97.44	2.56	0
533	ลำปาง เขต 3	85.42	14.58	0	100	0	0	100	0	0	81.25	18.75	0	97.92	2.08	0
541	ลำพูน เขต 1	82.14	17.86	0	97.62	2.38	0	97.62	2.38	0	85.71	14.29	0	95.24	4.76	0
542	ลำพูน เขต 2	73.33	26.67	0	95.00	5.00	0	90.00	10.00	0	85.00	15.00	0	86.67	13.33	0
551	เลย เขต 1	87.50	12.50	0	100	0	0	100	0	0	80.56	19.44	0	97.22	2.78	0
552	เลย เขต 2	76.19	23.81	0	96.43	3.57	0	96.43	3.57	0	84.52	15.48	0	89.29	10.71	0
553	เลย เขต 3	76.67	23.33	0	98.33	1.67	0	96.67	3.33	0	85.00	15.00	0	91.67	8.33	0

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
561	ศรีสะเกษ เขต 1	77.19	22.81	0	99.12	0.88	0	100	0	0	92.11	7.89	0	92.98	7.02	0
562	ศรีสะเกษ เขต 2	81.11	18.89	0	93.33	6.67	0	88.89	11.11	0	77.78	22.22	0	82.22	17.78	0
563	ศรีสะเกษ เขต 3	65.28	34.72	0	87.50	12.50	0	97.22	2.78	0	58.33	41.67	0	75.00	25.00	0
564	ศรีสะเกษ เขต 4	46.67	53.33	0	92.22	7.78	0	94.44	5.56	0	68.89	30.00	1.11	74.44	25.56	0
571	สกลนคร เขต 1	66.67	33.33	0	100	0	0	100	0	0	86.21	13.79	0	94.25	5.75	0
572	สกลนคร เขต 2	90.20	9.80	0	97.06	2.94	0	100	0	0	90.20	9.80	0	96.08	3.92	0
573	สกลนคร เขต 3	69.23	30.77	0	96.15	3.85	0	92.31	7.69	0	88.46	11.54	0	91.03	8.97	0
581	สงขลา เขต 1	86.02	13.98	0	100	0	0	100	0	0	91.40	8.60	0	98.92	1.08	0
582	สงขลา เขต 2	74.65	25.35	0	98.59	1.41	0	98.59	1.41	0	56.34	43.66	0	84.51	15.49	0
583	สงขลา เขต 3	87.18	12.82	0	100	0	0	96.15	3.85	0	76.92	23.08	0	92.31	7.69	0
591	สตูล	76.04	23.96	0	97.92	2.08	0	98.96	1.04	0	86.46	13.54	0	90.63	9.37	0
601	สมุทรปราการ เขต 1	80.95	19.05	0	98.81	1.19	0	100	0	0	78.57	21.43	0	92.86	7.14	0
602	สมุทรปราการ เขต 2	55.00	45.00	0	98.33	1.67	0	100	0	0	68.33	31.67	0	81.67	18.33	0
611	สมุทรสาคร	79.49	20.51	0	100	0	0	97.44	2.56	0	88.46	11.54	0	94.87	5.13	0
621	สมุทรสงคราม	69.70	30.30	0	98.48	1.52	0	96.97	3.03	0	72.73	27.27	0	84.85	15.15	0
631	สระแก้ว เขต 1	89.74	10.26	0	100	0	0	100	0	0	92.31	7.69	0	100	0	0
632	สระแก้ว เขต 2	69.70	30.30	0	83.33	16.67	0	86.36	13.64	0	56.06	43.94	0	71.21	28.79	0
641	สระบุรี เขต 1	51.49	48.51	0	88.12	11.88	0	81.19	18.81	0	36.63	63.37	0	53.47	46.53	0
642	สระบุรี เขต 2	77.78	22.22	0	95.83	4.17	0	98.61	1.39	0	79.17	20.83	0	93.06	6.94	0
651	สิงห์บุรี	70.79	29.21	0	98.88	1.12	0	98.88	1.12	0	84.27	15.73	0	92.13	7.87	0

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
661	สุโขทัย เขต 1	67.53	32.47	0	93.51	6.49	0	92.21	7.79	0	64.94	35.06	0	83.12	16.88	0
662	สุโขทัย เขต 2	73.08	26.92	0	97.44	2.56	0	97.44	2.56	0	70.51	29.49	0	87.18	12.82	0
671	สุพรรณบุรี เขต 1	88.46	11.54	0	98.72	1.28	0	100	0	0	83.33	16.67	0	96.15	3.85	0
672	สุพรรณบุรี เขต 2	76.67	23.33	0	93.33	6.67	0	90.00	10.00	0	65.00	35.00	0	83.33	16.67	0
673	สุพรรณบุรี เขต 3	66.67	33.33	0	98.33	1.67	0	100	0	0	80.00	20.00	0	95.00	5.00	0
681	สุราษฎร์ธานี เขต 1	82.14	17.86	0	100	0	0	96.43	3.57	0	72.62	27.38	0	88.10	11.90	0
682	สุราษฎร์ธานี เขต 2	81.72	18.28	0	98.92	1.08	0	98.92	1.08	0	77.42	22.58	0	92.47	7.53	0
683	สุราษฎร์ธานี เขต 3	67.11	31.58	1.31	96.05	3.95	0	89.47	10.53	0	67.11	32.89	0	75.00	25.00	0
691	สุรินทร์ เขต 1	73.96	26.04	0	94.79	5.21	0	94.79	5.21	0	76.04	22.92	1.04	89.58	10.42	0
692	สุรินทร์ เขต 2	84.13	15.87	0	99.21	0.79	0	99.21	0.79	0	82.54	17.46	0	95.24	4.76	0
693	สุรินทร์ เขต 3	73.96	26.04	0	98.96	1.04	0	98.96	1.04	0	75.00	25.00	0	87.50	12.50	0
701	หนองคาย เขต 1	76.19	23.81	0	95.24	4.76	0	97.62	2.38	0	85.71	14.29	0	92.86	7.14	0
702	หนองคาย เขต 2	66.67	33.33	0	88.33	11.67	0	93.33	6.67	0	73.33	25.00	1.67	80.00	20.00	0
711	หนองบัวลำภู เขต 1	82.22	17.78	0	95.56	4.44	0	98.89	1.11	0	88.89	11.11	0	90.00	10.00	0
712	หนองบัวลำภู เขต 2	85.96	14.04	0	100	0	0	100	0	0	92.98	7.02	0	98.25	1.75	0
721	อ่างทอง	69.79	30.21	0	97.92	2.08	0	96.88	3.12	0	67.71	32.29	0	83.33	16.67	0
731	อำนาจเจริญ	72.81	27.19	0	90.35	9.65	0	92.98	7.02	0	75.44	24.56	0	85.96	14.04	0
741	อุดรธานี เขต 1	69.03	30.97	0	93.81	6.19	0	94.69	5.31	0	63.72	36.28	0	82.30	17.70	0
742	อุดรธานี เขต 2	82.14	17.86	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0
743	อุดรธานี เขต 3	67.71	32.29	0	91.67	8.33	0	91.67	8.33	0	72.92	27.08	0	79.17	20.83	0

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
744	อุดรธานี เขต 4	84.85	15.15	0	100	0	0	100	0	0	96.97	3.03	0	96.97	3.03	0
751	อุตรดิตถ์ เขต 1	78.43	21.57	0	99.02	0.98	0	99.02	0.98	0	82.35	17.65	0	95.10	4.90	0
752	อุตรดิตถ์ เขต 2	90.91	9.09	0	100	0	0	100	0	0	80.30	19.70	0	98.48	1.52	0
761	อุทัยธานี เขต 1	81.94	18.06	0	97.22	2.78	0	100	0	0	86.11	13.89	0	94.44	5.56	0
762	อุทัยธานี เขต 2	80.30	19.70	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0
771	อุบลราชธานี เขต 1	84.31	15.69	0	98.04	1.96	0	96.08	3.92	0	79.41	20.59	0	91.18	8.82	0
772	อุบลราชธานี เขต 2	77.78	22.22	0	100	0	0	100	0	0	80.00	20.00	0	94.44	5.56	0
773	อุบลราชธานี เขต 3	80.00	20.00	0	98.89	1.11	0	100	0	0	88.89	11.11	0	95.56	4.44	0
774	อุบลราชธานี เขต 4	77.27	22.73	0	84.85	15.15	0	84.85	15.15	0	68.18	31.82	0	75.76	24.24	0
775	อุบลราชธานี เขต 5	73.33	26.67	0	97.78	2.22	0	93.33	6.67	0	64.44	35.56	0	83.33	16.67	0

ภาคผนวก ข

รายชื่อโรงเรียนทดลองเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียน ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561

1. โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา	สพป.นครราชสีมา เขต 1
2. โรงเรียนระดมวิทยานุสรณ์	สพป.นครราชสีมา เขต 4
3. โรงเรียนอนุบาลกาฬสินธุ์	สพป.กาฬสินธุ์ เขต 1
4. โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม	สพป.มหาสารคาม เขต 1
5. โรงเรียนบ้านสุไหงโก - ลก	สพป.นราธิวาส เขต 2
6. โรงเรียนอนุบาลอุดรธานี	สพป.อุดรธานี เขต 1
7. โรงเรียนอนุบาลราชบุรี	สพป.ราชบุรี เขต 1
8. โรงเรียนอนุบาลตรัง	สพป.ตรัง เขต 1
9. โรงเรียนคำเขื่อนแก้ว	สพป.ยโสธร เขต 1
10. โรงเรียนบ้านทุ่งมะขามเฒ่า	สพป.กาญจนบุรี เขต 1
11. โรงเรียนวัดคุณหญิงส้มจีน	สพป.ปทุมธานี เขต 1
12. โรงเรียนวัดซองพลู	สพป.นนทบุรี เขต 1
13. โรงเรียนบ้านบางหยี	สพป.ชุมพร เขต 2
14. โรงเรียนบ้านกู้กู	สพป.ภูเก็ต
15. โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งน้อย “พิพัฒน์โสภณวิทยา”	สพป.พิจิตร เขต 2
16. โรงเรียนวัดไม้ตราสมาชิการาม	สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต 2
17. โรงเรียนบ้านเนินดินแดง	สพป.ตราด
18. โรงเรียนวัดมูลเหล็ก	สพป.ปราจีนบุรี เขต 1
19. โรงเรียนบ้านดงป่าหวาย	สพป.เชียงใหม่ เขต 4
20. โรงเรียนบ้านแม่ทาย	สพป.พะเยา เขต 2
21. โรงเรียนบ้านโป่งเกลือ	สพป.เชียงราย เขต 1
22. โรงเรียนบ้านวังพรม	สพป.พิษณุโลก เขต 2
23. โรงเรียนบ้านแม่สะลาบ	สพป.แม่ฮ่องสอน เขต 2

ภาคผนวก ค

คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561

1. ความเป็นมา

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 สำหรับให้สถานศึกษาใช้เป็นกรอบและแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของหน่วยงานในสังกัด ด้วยการพัฒนาบุคลากร สนับสนุนด้านงบประมาณ สื่อ เอกสารการดำเนินงาน ฯลฯ รวมทั้งประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยกับหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาปฐมวัยทุกสังกัด และที่ผ่านมาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ที่ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านอย่างต่อเนื่องทุกรอบสองปีการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547, 2549, 2551, 2553, 2555, 2557 และ 2559 เพื่อรายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ในภาพรวมระดับประเทศ

ในปีการศึกษา 2561 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นการประเมินที่ครอบคลุมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัยในภาพรวมระดับประเทศ เขตตรวจราชการ จังหวัด และเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำหรับนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 เพื่อรายงานผลการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ในภาพรวมระดับประเทศ เขตตรวจราชการ จังหวัด และเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร นักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 14,852 คน จำนวน 2,395 โรงเรียน โดยมีวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) แยกตามสังกัดและขนาดของโรงเรียน ดังนี้

3.2.1 ประเภทของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

1) โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 81 โรงเรียนๆ ละ 2 ห้องๆ ละ 6 คน รวม 972 คน

2) โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 183 โรงเรียนๆ ละ 1 ห้องๆ ละ 6 คน รวม 1,098 คน

3) โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ (ที่ไม่ได้เป็นโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด และโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา) จำนวน 734 โรงเรียนๆ ละ 1 ห้องๆ ละ 6 คน รวม 4,404 คน

4) โรงเรียนทั่วไปที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย จำนวน 1,397 โรงเรียนๆ ละ 1 ห้องๆ ละ 6 คน รวม 8,378 คน โดยแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุ่มโรงเรียนตามขนาดของโรงเรียน

3.2.2 ขนาดของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง กำหนดดังนี้

ขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนทั้งโรงเรียน 1 - 120 คน

ขนาดกลาง ได้แก่ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนทั้งโรงเรียนระหว่าง 121 - 499 คน

ขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนทั้งโรงเรียนตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป

3.2.3 จำนวนของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง กำหนดดังนี้

จำนวนโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา	จำนวนเขตพื้นที่การศึกษา	จำนวนของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง			
		โรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียน 500 คนขึ้นไป)	โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียน 121 - 499 คน)	โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียน 1 - 120 คน)	รวม
1 - 50	4	1	2	2	5
51 - 100	29	1	2	3	6
101 - 150	77	2	2	3	7
151 - 200	43	2	3	3	8
201 ขึ้นไป	30	3	3	4	10

3.2.4 การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการประเมินพัฒนาการมีจำนวนห้องเรียนละ 6 คน ให้แบ่งออกเป็นนักเรียนชาย 3 คน และนักเรียนหญิง 3 คน โดยคณะกรรมการประเมินพัฒนาการที่ไม่ใช่ครูประจำชั้นเป็นผู้สุ่มอย่างมีระบบจากบัญชีเรียกชื่อ เช่น ใช้ลำดับเลขคี่ หรือลำดับเลขคู่ ในบัญชีเรียกชื่อเป็นเกณฑ์ ฯลฯ หากสุ่มได้เด็กที่มีความต้องการพิเศษหรือเด็กพิเศษเรียนร่วมให้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างใหม่

หมายเหตุ

1. กรณีที่โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกประเภทมีจำนวนห้องเรียนชั้นอนุบาลที่จะดำเนินการประเมินตั้งแต่ 2 ห้องขึ้นไป ให้คณะกรรมการประเมินพัฒนาการเป็นผู้ดำเนินการสุ่มอย่างง่ายเพียง 1 ห้องเรียน
2. กรณีโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดให้คณะกรรมการประเมินพัฒนาการดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 2 ห้องเรียนๆ ละ 6 คน ในช่วงเวลาเดียวกัน
3. นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต้องได้รับการประเมินในทุกกิจกรรม หากนักเรียนป่วยหรือขาดการประเมินในบางกิจกรรม ให้คณะกรรมการประเมินพัฒนาการตัดรายชื่อนักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างนั้นออก
4. กรณีโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างมีนักเรียนไม่ถึง 6 คน ให้ประเมินพัฒนาการนักเรียนทุกคน

4. ขอบเขตการประเมิน

การประเมินพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ประกอบด้วย

4.1 พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์

1.1.1 น้ำหนักตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

1.1.2 ส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี

สุขภาพอนามัย

ความสะอาดของอวัยวะต่างๆ และส่วนที่เกี่ยวข้องกับร่างกาย ได้แก่ ผมและศีรษะ หูและใบหู มือและเล็บมือ เท้าและเล็บเท้า ปาก ลิ้นและฟัน จมูก ตา ผิวหนังและใบหน้า เสื้อผ้า

สุขนิสัยที่ดี

1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง

1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน

2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้

2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน

2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว

2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว

2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้

2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน

2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้

2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน

4.2 พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์

3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ

4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี

4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

5.1 ซื่อสัตย์สุจริต

5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง

5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน

5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์

5.4 มีความรับผิดชอบ

5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

4.3 พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี

6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

6.2 มีวินัยในตนเอง

6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง

6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง

6.3 ประหยัดและพอเพียง

6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่

7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย

7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ

7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน

8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย

8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์

4.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง

9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้

9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ

9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด

10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส

10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป

10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์

10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ

10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล

10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง

10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล

10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น

10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น

11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้

12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง

5. แนวทางการดำเนินงาน

5.1 การดำเนินการในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1) ประชุมปฏิบัติการพิจารณากรอบการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 กำหนดโครงสร้าง วิธีการ เครื่องมือที่ใช้ประเมิน การตรวจสอบคุณภาพและประสิทธิภาพของเครื่องมือการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561

2) ดำเนินการสร้างเครื่องมือการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

3) ประชุม วิพากษ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face - Validity) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ

4) ทดลองเครื่องมือในโรงเรียนทุกขนาดจำนวน 23 โรงเรียน กระจายครอบคลุมทุกภูมิภาค

5) บรรณาธิการเอกสารคู่มือและเครื่องมือแล้วจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์

6) จัดทำคู่มือและเครื่องมือการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 พร้อมแผ่นซีดี และจัดส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทุกแห่ง พร้อมทั้งบันทึกเทปการชี้แจงเครื่องมือการประเมินพัฒนาการเผยแพร่ผ่านช่องทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

7) รวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ของนักเรียนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจากทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ส่วนผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนจากโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละแห่งจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศของเขตพื้นที่การศึกษาเอง

8) ประชุมปฏิบัติการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ในภาพรวมระดับประเทศ เขตตรวจราชการ จังหวัด และเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

9) จัดทำรายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 เสนอผลต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมระดับประเทศ เขตตรวจราชการ จังหวัด และเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

5.2 การดำเนินการในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

5.2.1 การดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนปฐมวัยที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีหน้าที่ในการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ และคณะกรรมการประเมินพัฒนาการ ดังนี้

1) คณะกรรมการอำนวยการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน และศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการอำนวยการ มีหน้าที่ วางแผนการดำเนินงาน แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินพัฒนาการ อำนวยความสะดวก วินิจฉัย สั่งการ แก้ปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้การดำเนินการประเมินเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการประเมินด้วยความเที่ยงตรง ยุติธรรม

อนึ่ง คณะกรรมการอำนวยการอาจให้คณะกรรมการประเมินพัฒนาการดำเนินการประเมินโรงเรียนละ 2 วัน พร้อมกันทั้งเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หรือสลับหมุนเวียนตามความเหมาะสม แต่ควรให้เสร็จสิ้นภายในเดือนมีนาคม 2562 ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการอำนวยการ และควรให้การดำเนินการประเมินเป็นไปตามแนวทางคู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ เคร่งครัด เพื่อให้เกิดความเที่ยงตรง และดำเนินการประเมินในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

2) คณะกรรมการประเมินพัฒนาการ ประกอบด้วย ครูประจำชั้นที่ทำหน้าที่จัดประสบการณ์ตามชุดกิจกรรม จำนวน 1 คน และคณะกรรมการผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อาจเป็นศึกษานิเทศก์หรือครูผู้สอนปฐมวัย จำนวน 3 คน

คณะกรรมการประเมินพัฒนาการ มีหน้าที่ ศึกษาคู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการ (เอกสารหมายเลข 1) ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ (เอกสารหมายเลข 2) และคู่มือบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการ (เอกสารหมายเลข 3) จัดเตรียมสื่อ วัสดุ/อุปกรณ์ สุ่มกลุ่มตัวอย่างนักเรียน (ผู้สุ่มต้องไม่ใช่ครูประจำชั้น) และดำเนินการประเมินตามตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก บันทึกผลลงในแบบบันทึกที่ส่วนกลางเตรียมให้ รวบรวมข้อมูล ตรวจทานข้อมูล และจัดส่งข้อมูลให้คณะกรรมการอำนวยการระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยครูประจำชั้นเป็นผู้จัดประสบการณ์ และให้ข้อมูลพัฒนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งร่วมตรวจสอบความสอดคล้องของผลการประเมินกับสภาพจริง

5.2.2 การดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนปฐมวัยที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2561 ในโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประชุมชี้แจงโครงการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ให้ผู้บริหารสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัยทุกโรงเรียนทราบเพื่อดำเนินการ ทั้งนี้ ให้เสร็จสิ้นภายในเดือนมีนาคม 2562

2) คณะกรรมการประเมินพัฒนาการระดับโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นประธาน ครูวิชาการ ครูประจำชั้นอนุบาลที่ทำหน้าที่จัดประสบการณ์ตามชุดกิจกรรม หรืออยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหารสถานศึกษา แต่ต้องมีคณะกรรมการประเมิน จำนวน 3 คน

คณะกรรมการประเมินพัฒนาการระดับโรงเรียน มีหน้าที่ ศึกษาคู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการ (เอกสารหมายเลข 1) ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ (เอกสารหมายเลข 2) และคู่มือบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการ (เอกสารหมายเลข 3) จัดเตรียมสื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์ และดำเนินการประเมินตามตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก บันทึกผลลงในแบบบันทึก รวบรวมข้อมูล ตรวจทานข้อมูล และจัดส่งข้อมูลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพื่อจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภายในเดือนเมษายน 2562

3) การดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ของสถานศึกษาควรอยู่ในการจัดประสบการณ์ตามกิจวัตรประจำวันปกติของห้องเรียนและดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนทุกคน

6. คู่มือ ชุดกิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการ

คู่มือ ชุดกิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ประกอบด้วย

6.1 คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ประกอบด้วย แนวดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ที่มีคำอธิบายขั้นตอนอย่างละเอียด ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ เครื่องมือวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และสื่อต้นแบบตามที่ระบุในชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์

6.2 ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ประกอบด้วย ชุดกิจกรรม จำนวน 7 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

ชุดที่ 2 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

ชุดที่ 3 กิจกรรมเสริมประสบการณ์

ชุดที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ชุดที่ 5 กิจกรรมการเล่นตามมุม

ชุดที่ 6 กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

ชุดที่ 7 กิจกรรมเกมการศึกษา

หมายเหตุ

เอกสารในข้อ 6.2 ครูประจำชั้นที่เป็นห้องเรียนกลุ่มตัวอย่างจะได้รับชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับการประเมินพัฒนาการนี้เพื่อนำไปศึกษา เตรียมการจัดกิจกรรม รวมทั้งจัดเตรียมเครื่องมือ/อุปกรณ์ล่วงหน้า ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์นี้ออกแบบโดยใช้ตารางกิจวัตรประจำวันของนักเรียนปฐมวัยเป็นหลัก การประเมินจะบูรณาการพัฒนาการด้านต่างๆ เพื่อให้การประเมินสอดคล้องกับสภาพจริงมากที่สุด

6.3 คู่มือบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ประกอบด้วย แบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการ จำนวน 8 แบบ คือ

- แบบบันทึกผลการประเมินภาวะการเจริญเติบโต สุขภาพอนามัย และสุขนิสัยที่ดี (แบบบันทึกผล 1/1)
- แบบบันทึกผลการประเมินการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (แบบบันทึกผล 1/2)
- แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ (แบบบันทึกผล 2)
- แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ (แบบบันทึกผล 3)
- แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ (แบบบันทึกผล 4)
- แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมการเล่นตามมุม (แบบบันทึกผล 5)
- แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง (แบบบันทึกผล 6)
- แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมเกมการศึกษา (แบบบันทึกผล 7)

6.4 เครื่องมือและสื่อที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 (เอกสารหมายเลข 1 - 3) และสิ่งที่คณะกรรมการประเมินพัฒนาการต้องเตรียมการก่อนวันประเมิน ดังนี้

1) ศึกษาทำความเข้าใจเอกสารหมายเลข 1 - 3 โดยเฉพาะเรื่องตัวบ่งชี้ที่เป็นพฤติกรรมและความสามารถของเด็กที่ต้องการประเมิน รวมทั้งเกณฑ์การประเมินเพื่อตัดสินได้ทันทีที่เห็นพฤติกรรมและความสามารถของเด็ก พร้อมทั้งศึกษารายละเอียดขั้นตอนในการจัดประสบการณ์ทั้ง 7 ชุด ตามลำดับ

2) เตรียมวัสดุและอุปกรณ์ที่ระบุในแต่ละกิจกรรม โดยนำมาทดลองก่อนใช้จริงหรือจัดหาเพิ่มเติมในกรณีที่ไม่เพียงพอ ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงสภาพคล่องของการใช้ที่เหมาะสมกับเด็ก

เครื่องมือ สื่อ และแบบบันทึกผลที่ใช้ในการประเมิน มีดังนี้

ชื่อชุดกิจกรรม	สิ่งที่ สพป./โรงเรียน เตรียม	แบบบันทึกผล
1. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	เครื่องชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูงที่มีความเที่ยงตรง	แบบบันทึกผล 1/1 1/2, 4, 5
2. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	1. เพลงบรรเลงท่วงทำนอง ช้า - เร็ว ที่มีความยาวของเพลงประมาณ 5 - 7 นาที 2. เครื่องเล่นซีดี (CD PLAYER) /เครื่องเล่น MP3 3. เครื่องให้สัญญาณจังหวะชนิดใดชนิดหนึ่ง (กลอง/กรับ/ฉิ่ง ฯลฯ) 4. ป้ายชื่อ สติกเกอร์หรือสัญลักษณ์อื่นๆ ตามความเหมาะสม	แบบบันทึกผล 2
3. กิจกรรมเสริมประสบการณ์	1. วัสดุธรรมชาติที่ทำให้เกิดสีได้ 6 ชนิด เช่น ขมิ้น ใบเตย ผลกระเจี๊ยบแดง ดอกอัญชัน ถ่าน เฟื่องฟ้าแดง ฯลฯ 2. แก้วพลาสติกใส 12 ใบ 3. ช้อน 12 คัน 4. น้ำเปล่า 1 ขวด 5. อุปกรณ์ที่ช่วยทำให้เกิดสี เช่น ถุงพลาสติกใบเล็ก ท่อนไม้ขนาดเล็ก ครก ฯลฯ 6. ผ้าปูโต๊ะ	แบบบันทึกผล 3
4. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	กิจกรรมที่ 1 การสร้างผลงานทางศิลปะ (กิจกรรมเดี่ยว) 1. สื่อต้นแบบรูปสามเหลี่ยม (△) 2. กระดาษ A4 (80 แกรม) สีขาว 3. ดินสอดำ 4. บัตรป้ายชื่อเด็ก 5. วัสดุประกอบการต่อเติมภาพ เช่น กระดาษสี หลอดกาแฟ เศษไหมพรม สีไม้ สีเทียน เป็นต้น 6. กาว 7. กรรไกร	แบบบันทึกผล 4

ชื่อชุดกิจกรรม	สิ่งที่ สพป./โรงเรียน เตรียม	แบบบันทึกผล
	กิจกรรมที่ 2 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม) 1. ภาพการตัดเส้นโค้งจากสื่อต้นแบบ คนละ 1 ภาพ 2. วัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์ ได้แก่ ฝาขวดน้ำอัดลม กระดาษนิตยสาร หลอดกาแฟ ไม้ไอศกรีม ใบไม้ เศษไหมพรม 3. กาว กลุ่มละ 1 ขวด 4. กรรไกร กลุ่มละ 3 อัน 5. สีไม้/สีเทียน อย่างละ 1 กล่อง 6. กระดาษ A3 หรือ กระดาษวาดเขียน ขนาด 29.7 x 42.0 เซนติเมตร กลุ่มละ 1 แผ่น	แบบบันทึกผล 4
5. กิจกรรมการเล่นตามมุม	1. ของเล่นตามมุมประสบการณ์ เช่น มุมบล็อก มุมบทบาทสมมติ มุมหนังสือ มุมวิทยาศาสตร์ ฯลฯ 2. หนังสือนิทาน ควรมีความเหมาะสมกับวัยดังนี้ - เป็นนิทานเรื่องใหม่ที่เด็กไม่เคยฟังมาก่อน - เนื้อหานิทานไม่ยาวเกินไป และไม่ใช้นิทานที่เป็นคำคล้องจอง - มีภาพประกอบที่เหมาะสม - ไม่ใช่นิทาน 2 ภาษา	แบบบันทึกผล 5
6. กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง	1. ตลับเมตร 2. กระดาษกาวสี ขนาดกว้าง 5 เซนติเมตร ยาว 3 เมตร 3. ลูกบอลหนัง เบอร์ 3 4. กรวยพลาสติก หรือขวดน้ำพลาสติก หรืออุปกรณ์อื่นที่ใช้แทน มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 15 - 20 เซนติเมตร สูงประมาณ 30 - 50 เซนติเมตร จำนวน 6 หลัก สำหรับการวิ่งซิกแซกอ้อมสิ่งกีดขวาง 5. ธง 6. สนามที่ใช้ควรมีพื้นเรียบไม่ลื่น เช่น สนามวอลเลย์บอล ถนนคอนกรีต	แบบบันทึกผล 2 แบบบันทึกผล 6

ชื่อชุดกิจกรรม	สิ่งที่ สพป./โรงเรียน เตรียม	แบบบันทึกผล
7. กิจกรรม เกมการศึกษา	1. เกม “จับคู่สิ่งของ” ได้แก่ ฟองน้ำสีเหลือง บล็อกสีเหลือง ลูกปิงปอง ลูกเทนนิส ผ้าเช็ดหน้า ผ้าเช็ดตัว กระดาษสี หนังสือ สีเทียน ดินสอ 2. เกม “เรียงลำดับความยาวเชือก” ได้แก่ เชือกขาวเบอร์ 30 ตัดความยาว 5 นิ้ว 6 นิ้ว 7 นิ้ว 8 นิ้ว 9 นิ้ว และ ไม้บรรทัดเป็นฐานรอง 3. เกม “เรียงลำดับเหตุการณ์” ภาพต้นแบบ “เรียงลำดับเหตุการณ์” และกระดาษแข็ง ตัดขนาดกว้าง 6.5 เซนติเมตร x ยาว 9 เซนติเมตร จำนวน 5 แผ่น เพื่อติดทาบภาพต้นแบบ 4. เกม “จัดหมวดหมู่สิ่งของ” ได้แก่ สิ่งของที่มีรูปทรงสี่เหลี่ยม เช่น ไม้บล็อก หนังสือ กระดาษสี สิ่งของที่มีรูปทรงกลม เช่น ลูกบอล ลูกเทนนิส ลูกปิงปอง สิ่งของที่มีผิวสัมผัสนุ่ม เช่น ฟองน้ำ ผ้าเช็ดหน้า ผ้าเช็ดตัว สิ่งของที่มีลักษณะเป็นแท่ง เช่น สีเทียน ดินสอ เทียน	แบบบันทึกผล 7

7. วิธีการและขั้นตอนการประเมิน

การประเมินพัฒนาการนักเรียนนี้ เป็นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) โดยเป็นการประเมินภาคปฏิบัติ (Performance Assessment) ประกอบด้วย ขั้นตอนดังนี้

7.1 ครูประจำชั้นที่เป็นห้องเรียนกลุ่มตัวอย่างเตรียมการประเมิน โดยเตรียมเด็ก ห้องเรียน และการจัดกิจกรรมตามชุดการจัดประสบการณ์ ตามที่ระบุไว้ในชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ทุกกิจกรรม

7.2 กิจกรรมในแต่ละชุดจัดตามตารางกิจกรรมประจำวันตามปกติ โดยคณะกรรมการประเมินพัฒนาการใช้เครื่องมือ เช่น ป้ายชื่อ สติกเกอร์ หรือสัญลักษณ์อื่นๆ ติดเสื้อไว้ให้เด็กทุกคน แต่เลือกเก็บข้อมูลเฉพาะนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยไม่ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างรู้สึกแปลกแยกจากเพื่อนๆ ในห้อง หรือรู้ว่าตนเองเป็นจุดสนใจ

7.3 การจัดกิจกรรมแต่ละชุดควรมีการวางแผนในการประเมิน โดยเว้นระยะเวลาสำหรับการเก็บข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนพอสมควร เพื่อให้คณะกรรมการประเมินพัฒนาการมีเวลาประเมินที่เพียงพอ เช่น กิจกรรมการเล่นกลางแจ้งควรให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างยืนสลับกับนักเรียนที่มิใช่กลุ่มตัวอย่าง

7.4 คณะกรรมการประเมินพัฒนาการสรุปผลการประเมินในแบบสรุปผลการประเมิน ในกรณีที่ไม่อาจตัดสินระดับคุณภาพพัฒนาการได้ ให้พูดคุยกับครูประจำชั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามระดับพัฒนาการของเด็กที่เป็นจริงมากที่สุด แล้วจึงนำผลสรุปมาบันทึกลงในแบบบันทึกผล (แนวทางการบันทึกโปรดศึกษาในคู่มือบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการ เอกสารหมายเลข 3)

8. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561

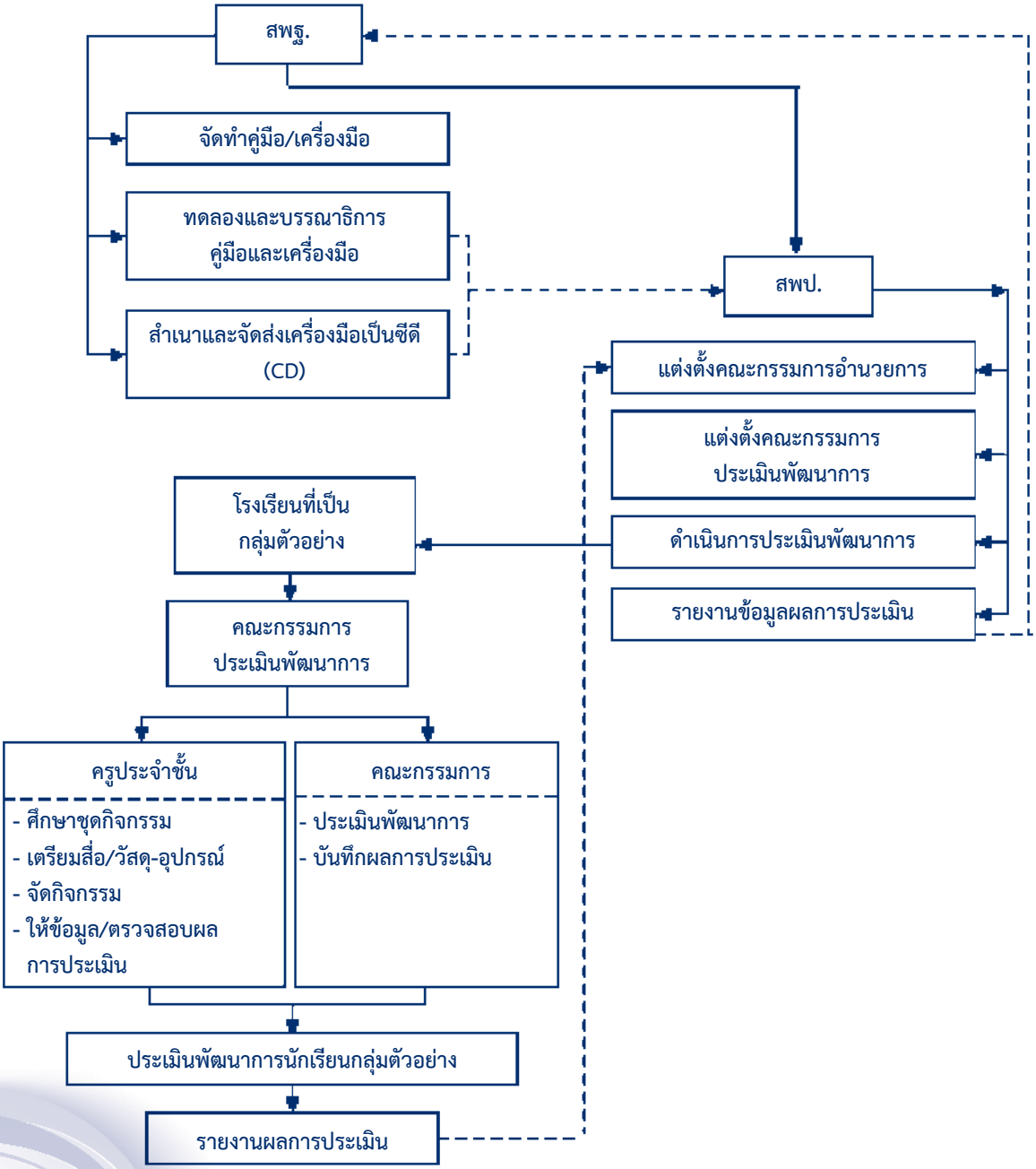

แผนภูมิที่ 2 การดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

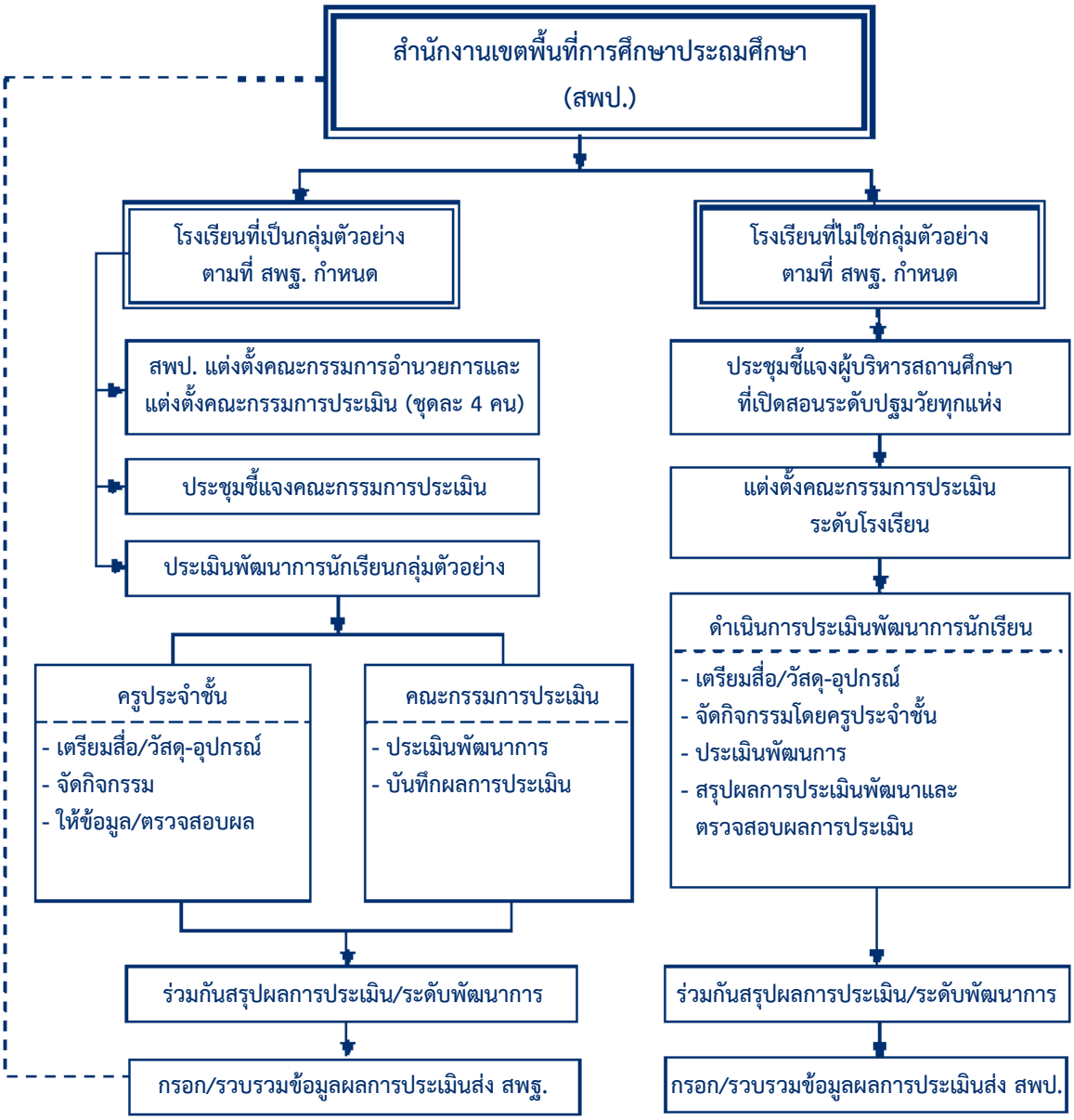

9. ปฏิทินปฏิบัติงาน

9.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดส่งคู่มือและเครื่องมือการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 พร้อมแผ่นซีดี และเผยแพร่เทปบันทึกการชี้แจงเครื่องมือการประเมินพัฒนาการผ่านช่องทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา **เดือนมกราคม 2562**

9.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการประเมินพัฒนาการ **เดือนกุมภาพันธ์ 2562**

9.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชี้แจงแนวทางการประเมินพัฒนาการกับคณะกรรมการประเมินพัฒนาการและผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งที่เปิดสอนระดับปฐมวัย **เดือนกุมภาพันธ์ 2562**

9.4 คณะกรรมการประเมินพัฒนาการจัดเตรียมสื่อ วัสดุ และเครื่องมือเพื่อใช้ในการประเมินพัฒนาการ **เดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2562**

9.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา คณะกรรมการประเมินพัฒนาการ และสถานศึกษาทุกแห่งที่เปิดสอนระดับปฐมวัย ดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ตามแบบประเมินพัฒนาการในข้อ 9.1 **เดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2562**

9.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บันทึกข้อมูลการประเมินให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภายใน **เดือนพฤษภาคม 2562**

9.7 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดประชุมวิเคราะห์ผลการประเมิน **เดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2562**

9.8 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดพิมพ์รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 **เดือนสิงหาคม - กันยายน 2562**

10. ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก วันที่ 1

เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา	เครื่องมือวัด	ตัวบ่งชี้			
				ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์ จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา
07.30 - 08.45 น.	- รับเด็ก ทักทาย สนทนา พูดคุยกับเด็ก - ตรวจสุขภาพ	กิจวัตรประจำวัน	- แบบบันทึกผล 1/1 - แบบบันทึกผล 1/2	(1) ความสะอาดของอวัยวะต่างๆ และส่วนที่เกี่ยวข้องกับร่างกาย	-	7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ	-
08.45 - 09.05 น.	ชุดที่ 2 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	1. การเคลื่อนไหวพื้นฐาน 2. การเคลื่อนไหวประกอบเพลงอย่างมีจินตนาการและสร้างสรรค์ 3. การเคลื่อนไหวอย่างอิสระโดยเปลี่ยนกันเป็นผู้นำ ผู้ตาม 4. การผ่อนคลายกล้ามเนื้อ	- แบบบันทึกผล 2	-	3.1.1 แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม 4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลงดนตรี 4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี	8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์	11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่
09.05 - 09.50 น.	ชุดที่ 3 กิจกรรมเสริมประสบการณ์	การทดลองการเกิดสีจากวัสดุธรรมชาติ	- แบบบันทึกผล 3	-	3.2.1 กล้าพูด กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์	-	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง 10.1.1 บอกลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส 10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง 10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล

10. ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก วันที่ 1 (ต่อ)

เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา	เครื่องมือวัด	ตัวบ่งชี้			
				ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์ จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา
							10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น 10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือก และเลือกวิธีแก้ปัญหา 12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ 12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง
09.50 - 10.30 น.	ชุดที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	กิจกรรมที่ 1 - การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมเดี่ยว)	- แบบบันทึกผล 4	2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน	3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ 5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง	-	9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ 11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น
10.30 - 10.40 น.	รับประทานอาหารว่างหรืออาหารเสริม	กิจวัตรประจำวัน	- แบบบันทึกผล 1/2 - แบบบันทึกผล 4	-	5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง	6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่ 7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ 7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	-

10. ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก วันที่ 1 (ต่อ)

เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา	เครื่องมือวัด	ตัวบ่งชี้			
				ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์ จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา
10.40 - 11.10 น.	ชุดที่ 5 กิจกรรมการเล่นตามมุม	การเล่นในมุมประสบการณ์ต่างๆ	- แบบบันทึกผล 4 - แบบบันทึกผล 5 - แบบบันทึกผล 6	-	5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง 5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์	6.2.1 เก็บของเล่น ของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง 8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้ 9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำด้วยการชี้หรือกวาดตา มองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ
11.10 - 11.40 น.	ชุดที่ 6 กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง	เกม “สนุกในสนาม” ประกอบด้วย เดินต่อเท้าถอยหลัง กระโดดขาเดียว รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้น และวิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวาง	- แบบบันทึกผล 2 - แบบบันทึกผล 6	1.3.1 เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย 2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน 2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว 2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว 2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้	3.1.1 แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม 5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์	-	-
11.40 - 12.30 น.	พักรับประทานอาหาร	กิจวัตรประจำวัน	- แบบบันทึกผล 1/1 - แบบบันทึกผล 1/2 - แบบบันทึกผล 4	1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	-	6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี 6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่ 7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	-

10. ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก วันที่ 1 (ต่อ)

เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา	เครื่องมือวัด	ตัวบ่งชี้			
				ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์ จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา
12.30 - 14.30 น.	- นอนพักกลางวัน - ล้างหน้า ทาแป้ง แต่งตัว (ให้เด็กใช้แป้งเอง ครูสังเกตการใช้แป้งอย่างประหยัด)	กิจวัตรประจำวัน	- แบบบันทึกผล 1/2 - แบบบันทึกผล 4 - แบบบันทึกผล 5	-	-	6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมด้วยตนเอง 6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง 6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง	-
14.30 - 15.00 น.	ชุดที่ 7 กิจกรรมเกมการศึกษา	- เกม “จับคู่สิ่งของ” - เกม “เรียงลำดับความยาวเชือก”	แบบบันทึกผล 7	-	-	-	10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่าง และความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป 10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของอย่างน้อย 5 ลำดับ

10. ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก วันที่ 2

เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา	เครื่องมือวัด	ตัวบ่งชี้			
				ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์ จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา
07.30 - 08.45 น.	- รับเด็ก ทักทาย สนทนา พูดคุยกับเด็ก - เคารพธงชาติ สวดมนต์ตามศาสนาที่นับถือ - ตรวจสุขภาพ	กิจวัตรประจำวัน	- แบบบันทึกผล 1/1 - แบบบันทึกผล 1/2	(1) ความสะอาดของอวัยวะต่างๆ และส่วนที่เกี่ยวข้องกับร่างกาย	-	7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ	-
09.50 - 10.30 น.	ชุดที่ 4 กิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์	กิจกรรมที่ 2 - การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม)	- แบบบันทึกผล 4	2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้	3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น 5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่ 8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย	-
10.30 - 10.40 น.	รับประทานอาหารว่างหรืออาหารเสริม	กิจวัตรประจำวัน	- แบบบันทึกผล 1/2 - แบบบันทึกผล 4	-	5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง	6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่ 7.2.1 การปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ 7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	-

10. ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก วันที่ 2 (ต่อ)

เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา	เครื่องมือวัด	ตัวบ่งชี้			
				ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์ จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา
11.40 - 12.30 น.	พักรับประทานอาหาร	กิจวัตรประจำวัน	- แบบบันทึกผล 1/1 - แบบบันทึกผล 1/2 - แบบบันทึกผล 4	1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมด้วยตนเองด้วยตนเองอย่างถูกวิธี	-	6.1.2 รับประทานอาหาร 6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่ 7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	-
12.30 - 14.30 น.	- นอนพักกลางวัน - ล้างหน้า ทาแป้งแต่งตัว (ให้เด็กใช้แป้งเองครูสังเกตการใช้แป้งอย่างประหยัด)	กิจวัตรประจำวัน	- แบบบันทึกผล 1/2 - แบบบันทึกผล 4 - แบบบันทึกผล 5	-	-	6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมด้วยตนเอง 6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง 6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง	-
14.30 - 15.00 น.	กิจกรรมเกมการศึกษา	- เกม “เรียงลำดับเหตุการณ์” - เกม “จัดหมวดหมู่สิ่งของ”	แบบบันทึกผล 7				10.1.4 เรียงลำดับเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ 10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์

หมายเหตุ
1. ตารางการประเมินนี้ คณะกรรมการประเมินระดับโรงเรียนอาจวางแผนปรับได้ตามความเหมาะสม
2. ลำดับของการจัดการประเมินพัฒนาการแต่ละกิจกรรม ครูผู้สอนอาจสลับให้สอดคล้องกับตารางกิจกรรมประจำวันปกติที่ดำเนินการอยู่แล้ว
3. สำหรับการบันทึกในแบบบันทึกผลพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ผู้ประเมินควรสังเกตนักเรียนขณะปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและกิจกรรมตลอดทั้งวัน

11. โครงสร้างเครื่องมือตัวบ่งชี้พัฒนาการที่ทำการประเมิน

การประเมินพัฒนาการเน้นการประเมินครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา โดยวิเคราะห์จากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 12 มาตรฐาน ทั้งนี้ ได้คัดเลือกตัวบ่งชี้ที่สำคัญและสอดคล้องสัมพันธ์กับกิจกรรมในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ตัวบ่งชี้ดังกล่าวประกอบด้วย

11.1 พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์

1) น้ำหนักตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

2) ส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี

1) มีสุขภาพอนามัย

(1) ความสะอาดของอวัยวะต่างๆ และส่วนที่เกี่ยวข้องกับร่างกาย ได้แก่ ผมและศีรษะ หูและใบหู มือและเล็บมือ เท้าและเล็บเท้า ปาก ลิ้นและฟัน จมูก ตา ผิวหนังและใบหน้า เสื้อผ้า

2) สุขนิสัยที่ดี

1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง

1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน

2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้

2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน

2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว

2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว

2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้

2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน

2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้

2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน

11.2 พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์

3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว

4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ

4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี

4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

5.1 ซื่อสัตย์สุจริต

5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง

5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน

5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์

5.4 มีความรับผิดชอบ

5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

11.3 พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี

6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

6.2 มีวินัยในตนเอง

6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง

6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง

6.3 ประหยัดและพอเพียง

6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่

7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย

7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ

7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน

8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย

8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์

11.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง

9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้

9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ

9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด

10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส

10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป

10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์

10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ

10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล

10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง

10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล

10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น

10.3.2 ระบุปัญหาสร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น

11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้

12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง

12. เกณฑ์การประเมินในแต่ละตัวบ่งชี้

เกณฑ์การประเมินในตัวบ่งชี้ยึดระดับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยตามวัยและความสอดคล้องกับธรรมชาติของกิจกรรม ดังนั้น ตัวบ่งชี้บางตัวจึงมีเกณฑ์การประเมินแตกต่างกัน รายละเอียดเกณฑ์การประเมินมีดังนี้

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านร่างกาย	
1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ 1) น้ำหนักตามเกณฑ์ของกรมอนามัย* 2) ส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย* *หมายเหตุ : *เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กไทย ปี พ.ศ. 2542 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข*	**น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ** : น้อยกว่าเกณฑ์ ค่อนข้างน้อย น้ำหนักตามเกณฑ์ ค่อนข้างมาก มากกว่าเกณฑ์ **ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ** : เตี้ย ค่อนข้างเตี้ย สูงตามเกณฑ์ ค่อนข้างสูง สูง **น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง** : ผอม ค่อนข้างผอม สมส่วน ท้วม เริ่มอ้วน อ้วน

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านร่างกาย (ต่อ)	
1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี **1) มีสุขภาพอนามัย** (1) ความสะอาดของอวัยวะต่างๆ และส่วนที่เกี่ยวข้องกับร่างกาย ได้แก่ ผมและศีรษะ หูและใบหู มือและเล็บมือ เท้าและเล็บเท้า ปาก ลิ้นและฟัน จมูก ตา ผิวหนังและใบหน้า และเสื้อผ้า ***(การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน)*** *(แบบบันทึกผล 1/1)*	ระดับ 3 : สะอาด ระดับ 2 : พอใช้ ระดับ 1 : ปรับปรุง
2) สุขนิสัยที่ดี 1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง *หมายเหตุ : ได้หลายชนิด หมายถึง ไม่เลือกชนิดของอาหารในการรับประทาน* ***(การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน)*** *(แบบบันทึกผล 1/1)*	ระดับ 3 : รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาด โดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่สามารถเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิด
1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ***(การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน)*** *(แบบบันทึกผล 1/1)*	ระดับ 3 : ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ระดับ 2 : ล้างมือก่อนรับประทานอาหารหรือหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่ล้างมือก่อนรับประทานอาหารหรือหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมแม้มีผู้ชี้แนะ
1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น 1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย ***(กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง)*** *(แบบบันทึกผล 6)*	ระดับ 3 : เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัยด้วยตนเอง ระดับ 2 : เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัยโดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัย แม้มีผู้ชี้แนะ

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านร่างกาย (ต่อ)	
2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้ 2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน ***(กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง)*** *(แบบบันทึกผล 6)*	ระดับ 3 : เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่ต้องกางแขน ระดับ 2 : เดินต่อเท้าถอยหลังตามแนวเส้นได้อย่างต่อเนื่องแต่กางแขนช่วยการทรงตัว ระดับ 1 : เดินต่อเท้าถอยหลังตามแนวเส้นอย่างต่อเนื่องไม่ได้
2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว ***(กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง)*** *(แบบบันทึกผล 6)*	ระดับ 3 : กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าด้วยขาที่ถนัดได้อย่างต่อเนื่องคล่องแคล่ว โดยไม่เสียการทรงตัว ระดับ 2 : กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าด้วยขาที่ถนัดได้อย่างต่อเนื่อง แต่ไม่คล่องแคล่ว มีการหยุดระหว่างกระโดด ระดับ 1 : กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าด้วยขาที่ถนัดได้แต่ไม่ต่อเนื่อง มีการหยุดระหว่างกระโดดและเสียการทรงตัว
2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว ***(กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง)*** *(แบบบันทึกผล 6)*	ระดับ 3 : วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว ว่องไวและไม่เสียการทรงตัว ระดับ 2 : วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้ ไม่เสียการทรงตัวแต่ไม่คล่องแคล่ว ระดับ 1 : วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้ไม่คล่องแคล่ว และเสียการทรงตัว
2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ ***(กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง)*** *(แบบบันทึกผล 6)*	ระดับ 3 : รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นด้วยมือทั้งสองข้างได้โดยไม่ใช้ลำตัวช่วยและลูกบอลไม่ตกลงพื้น ระดับ 2 : รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นด้วยมือทั้งสองข้างได้โดยใช้ลำตัวช่วยและลูกบอลไม่ตกลงพื้น ระดับ 1 : รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นด้วยมือทั้งสองข้างไม่ได้
2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน 2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ ***(กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์)*** *(แบบบันทึกผล 4)*	ระดับ 3 : ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ โดยไม่มีรอยหยัก ระดับ 2 : ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ โดยมีรอยหยักบ้าง ระดับ 1 : ไม่สามารถตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านร่างกาย (ต่อ)	
2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน ***(กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์)*** *(แบบบันทึกผล 4)*	ระดับ 3 : เขียนรูปสามเหลี่ยมที่มีด้านทุกด้านและมีมุมชัดเจน 3 มุมตามแบบ ระดับ 2 : เขียนรูปสามเหลี่ยมที่มีด้านและมีมุมชัดเจนเพียง 2 มุมตามแบบ ระดับ 1 : เขียนรูปสามเหลี่ยมที่มีด้านและมุมไม่ชัดเจนหรือเกิดมุมเพียง 1 มุม
พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ	
3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม 3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม ***(กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ)*** ***(กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง)*** *(แบบบันทึกผล 2)*	ระดับ 3 : แสดงอารมณ์และความรู้สึกสอดคล้องกับสถานการณ์ของทุกช่วงกิจกรรม ระดับ 2 : แสดงอารมณ์และความรู้สึกสอดคล้องกับสถานการณ์ของกิจกรรมบางช่วงกิจกรรม ระดับ 1 : แสดงอารมณ์และความรู้สึกไม่สอดคล้องกับสถานการณ์
3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ***(กิจกรรมเสริมประสบการณ์)*** *(แบบบันทึกผล 3)*	ระดับ 3 : กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ด้วยตนเอง ระดับ 2 : กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ โดยมีผู้กระตุ้น ระดับ 1 : ไม่กล้าพูดกล้าแสดงออก แม้มีผู้กระตุ้น
3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น ***(กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์)*** *(แบบบันทึกผล 4)*	ระดับ 3 : พูดหรือแสดงท่าทางพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่นด้วยตนเอง ระดับ 2 : พูดหรือแสดงท่าทางพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น โดยมีผู้กระตุ้น ระดับ 1 : ไม่พูดหรือแสดงท่าทางพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น แม้มีผู้กระตุ้น

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ (ต่อ)	
4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ***(กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์)*** *(แบบบันทึกผล 4)*	ระดับ 3 : แสดงสีหน้าหรือท่าทางสนใจ และมีความสุขขณะทำงานทุกช่วงกิจกรรม ระดับ 2 : แสดงสีหน้าหรือท่าทางสนใจ และมีความสุขขณะทำงานในบางช่วงกิจกรรม ระดับ 1 : ไม่แสดงสีหน้าหรือท่าทางสนใจขณะทำกิจกรรม
4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี ***(กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ)*** *(แบบบันทึกผล 2)*	ระดับ 3 : แสดงสีหน้าท่าทางตอบสนองและมีความสุขต่อเสียงเพลง ดนตรี ทุกช่วงกิจกรรม ระดับ 2 : แสดงสีหน้าท่าทางตอบสนองและมีความสุขต่อเสียงเพลง ดนตรี ในบางช่วงกิจกรรม ระดับ 1 : ไม่แสดงสีหน้าท่าทางสนใจกับเสียงเพลง ดนตรี
4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี ***(กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ)*** *(แบบบันทึกผล 2)*	ระดับ 3 : แสดงสีหน้าท่าทางกระตือรือร้นและสนุกสนานในการเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี ระดับ 2 : แสดงสีหน้าท่าทางในการเคลื่อนไหวอย่างไม่กระตือรือร้นและไม่สนุกสนาน ระดับ 1 : ไม่สนใจแสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี
5.1 ซื่อสัตย์สุจริต 5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง ***(การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน)*** *(แบบบันทึกผล 1/2)*	ระดับ 3 : ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง ระดับ 2 : ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง โดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่ขออนุญาตหรือไม่รอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่น
5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน 5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง ***(กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์)*** ***(กิจกรรมการเล่นตามมุม)*** *(แบบบันทึกผล 4)*	ระดับ 3 : ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเองเมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น แม้มีผู้ชี้แนะ

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ (ต่อ)	
5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น 5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ ***(กิจกรรมการเล่นตามมุม)*** ***(กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง)*** *(แบบบันทึกผล 6)* *หมายเหตุ : สอดคล้องกับสถานการณ์ หมายถึง* *- แสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข* *- เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ* *- ช่วยเหลือปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ*	ระดับ 3 : แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นอย่างสอดคล้องในทุกสถานการณ์ ระดับ 2 : แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นอย่างสอดคล้องในบางสถานการณ์ ระดับ 1 : แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นไม่สอดคล้องกับสถานการณ์
5.4 มีความรับผิดชอบ 5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง ***(กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์)*** *(แบบบันทึกผล 4)*	ระดับ 3 : ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง ระดับ 2 : ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ โดยมีผู้กระตุ้น ระดับ 1 : ทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่สำเร็จ แม้มีผู้กระตุ้น
พัฒนาการด้านสังคม	
6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี *หมายเหตุ : ถูกวิธี เช่น ใช้ช้อนตักอาหารรับประทานได้ด้วยตนเองโดยไม่หกใช้ช้อนรับประทานอาหารเองได้* ***(การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน)*** *(แบบบันทึกผล 1/2)*	ระดับ 3 : ใช้ช้อนตักอาหารรับประทานได้ถูกวิธีด้วยตนเอง ระดับ 2 : ใช้ช้อนตักอาหารรับประทานได้ถูกวิธี โดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ใช้ช้อนตักอาหารรับประทานไม่ถูกวิธี

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านสังคม (ต่อ)	
6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ***(การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน)*** *(แบบบันทึกผล 1/2)*	ระดับ 3 : ใช้ห้องน้ำห้องส้วมอย่างถูกวิธีและทำความสะอาดร่างกายได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ใช้ห้องน้ำห้องส้วมอย่างถูกวิธีและทำความสะอาดร่างกาย โดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ใช้ห้องน้ำห้องส้วมไม่ถูกวิธีและไม่ทำความสะอาดร่างกาย แม้มีผู้ชี้แนะ
6.2 มีวินัยในตนเอง 6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง ***(การเล่นตามมุม)*** *(แบบบันทึกผล 5)*	ระดับ 3 : เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง ระดับ 2 : เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเองเมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเองแต่ไม่เรียบร้อยแม้มีผู้ชี้แนะ
6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง ***(การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน)*** *(แบบบันทึกผล 1/2)*	ระดับ 3 : เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ โดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่เข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง แม้มีผู้ชี้แนะ
6.3 ประหยัดและพอเพียง 6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง ***(การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน)*** ***(กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์)*** *(แบบบันทึกผล 4)*	ระดับ 3 : ใช้สิ่งของและวัสดุอย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง ระดับ 2 : ใช้สิ่งของและวัสดุอย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ใช้สิ่งของและวัสดุอย่างไม่ประหยัดและไม่พอเพียงแม้มีผู้ชี้แนะ
7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่ ***(การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน)*** ***(กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์)*** *(แบบบันทึกผล 4)*	ระดับ 3 : ทิ้งขยะถูกที่ได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ทิ้งขยะถูกที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ทิ้งขยะไม่ถูกที่แม้มีผู้ชี้แนะ

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านสังคม (ต่อ)	
7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย 7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ *หมายเหตุ : มารยาทตามวัฒนธรรมไทย หมายถึง การแสดงความเคารพ การไหว้ การก้มตัวเมื่อผ่านผู้ใหญ่ การรับของจากผู้ใหญ่* ***(การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน)*** *(แบบบันทึกผล 1/2)*	ระดับ 3 : ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะด้วยตนเอง ระดับ 2 : ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะโดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะแม้มีผู้ชี้แนะ
7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง ***(การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน)*** *(แบบบันทึกผล 1/2)*	ระดับ 3 : กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง ระดับ 2 : กล่าวคำขอบคุณและขอโทษ โดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่กล่าวคำขอบคุณและขอโทษ แม้มีผู้ชี้แนะ
8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล 8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน *หมายเหตุ : เด็กที่แตกต่างไปจากตน หมายถึง เพศ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม รูปร่างลักษณะ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นต้น* ***(กิจกรรมการเล่นตามมุม)*** *(แบบบันทึกผล 5)*	ระดับ 3 : เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเองได้ ระดับ 2 : เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเองได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่เล่นและไม่ทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเองแม้มีผู้ชี้แนะ
8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น 8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย ***(กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์)*** *(แบบบันทึกผล 4)*	ระดับ 3 : เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย ระดับ 2 : เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมายเมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่สามารถเล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย แม้มีผู้ชี้แนะ

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านสังคม (ต่อ)	
8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ***(กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ)*** *(แบบบันทึกผล 2)*	ระดับ 3 : ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ปฏิบัติตนเป็นผู้นำหรือผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตาม
พัฒนาการด้านสติปัญญา	
9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง ***(กิจกรรมเสริมประสบการณ์)*** *(แบบบันทึกผล 3)*	ระดับ 3 : ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และพูดสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟังได้ ระดับ 2 : ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และพูดสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟังได้ โดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ฟังผู้อื่นพูดจนจบ แต่ไม่สนทนาโต้ตอบ แม้มีผู้ชี้แนะ
9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้ ***(กิจกรรมการเล่นตามมุม)*** *(แบบบันทึกผล 5)*	ระดับ 3 : เล่าเป็นเรื่องราวให้ผู้อื่นเข้าใจและมีความต่อเนื่อง ระดับ 2 : เล่าเป็นเรื่องราวให้ผู้อื่นเข้าใจและมีความต่อเนื่องเมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : เล่าไม่เป็นเรื่องราว
9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้ 9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ ***(กิจกรรมการเล่นตามมุม)*** *(แบบบันทึกผล 5)*	ระดับ 3 : อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบข้อความอย่างถูกทิศทางทุกข้อความ ระดับ 2 : อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบข้อความไม่ถูกทิศทางบางข้อความ ระดับ 1 : อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบข้อความไม่ถูกทิศทางทุกข้อความ

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านสติปัญญา (ต่อ)	
9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ ***(กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์)*** *(แบบบันทึกผล 4)*	ระดับ 3 : เขียนชื่อตนเองได้ อักษรไม่กลับหัว ไม่กลับด้าน ไม่สลับที่ ระดับ 2 : เขียนชื่อตนเองได้ มีอักษรบางตัวกลับหัว กลับด้าน หรือสลับที่ ระดับ 1 : เขียนชื่อตนเองไม่ได้ หรือเขียนเป็นสัญลักษณ์ที่ไม่เป็นตัวอักษร
10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด 10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส ***(กิจกรรมเสริมประสบการณ์)*** *(แบบบันทึกผล 3)*	ระดับ 3 : บอกลักษณะ ส่วนประกอบ และการเปลี่ยนแปลง หรือบอกความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสได้ ระดับ 2 : บอกลักษณะ และส่วนประกอบ หรือการเปลี่ยนแปลง หรือบอกความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสได้ ระดับ 1 : บอกลักษณะของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสได้
10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป ***(กิจกรรมเกมการศึกษา)*** *(แบบบันทึกผล 7)*	ระดับ 3 : จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือน และบอกเหตุผลในการจับคู่ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไปได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือน และบอกเหตุผลในการจับคู่ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 1 ลักษณะได้ด้วยตนเอง ระดับ 1 : จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือน และบอกเหตุผลในการจับคู่ไม่ได้
10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์ ***(กิจกรรมเกมการศึกษา)*** *(แบบบันทึกผล 7)*	ระดับ 3 : จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ 2 ลักษณะขึ้นไปได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ 1 ลักษณะได้ด้วยตนเอง ระดับ 1 : จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ ไม่ได้

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านสติปัญญา (ต่อ)	
10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ ***(กิจกรรมเกมการศึกษา)*** *(แบบบันทึกผล 7)*	ระดับ 3 : เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์ได้ 5 ลำดับ ระดับ 2 : เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์ได้ 3 - 4 ลำดับ ระดับ 1 : เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์ได้ 1 - 2 ลำดับ
10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล 10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง ***(กิจกรรมเสริมประสบการณ์)*** *(แบบบันทึกผล 3)*	ระดับ 3 : อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง ระดับ 2 : อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดในเหตุการณ์หรือการกระทำได้โดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดในเหตุการณ์หรือการกระทำไม่ได้ แม้มีผู้ชี้แนะ
10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล ***(กิจกรรมเสริมประสบการณ์)*** *(แบบบันทึกผล 3)*	ระดับ 3 : คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผลได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผลโดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นแต่ไม่ร่วมลงความเห็นแม้มีผู้ชี้แนะ
10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ 10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น ***(กิจกรรมเสริมประสบการณ์)*** *(แบบบันทึกผล 3)*	ระดับ 3 : ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้นได้ ระดับ 2 : ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้นได้โดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่กล้าตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ แม้มีผู้ชี้แนะ
10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือก และเลือกวิธีแก้ปัญหา ***(กิจกรรมเสริมประสบการณ์)*** *(แบบบันทึกผล 3)*	ระดับ 3 : ระบุปัญหา สร้างทางเลือก และเลือกวิธีการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ระบุปัญหา สร้างทางเลือก และเลือกวิธีการแก้ปัญหาได้โดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ระบุปัญหา แต่ไม่สามารถสร้างทางเลือก และเลือกวิธีการแก้ปัญหา แม้มีผู้ชี้แนะ

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านสติปัญญา (ต่อ)	
11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ 11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น ***(กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์)*** *(แบบบันทึกผล 4)*	ระดับ 3 : ผลงานศิลปะมีความแปลกใหม่ มีการดัดแปลงและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น ระดับ 2 : ผลงานศิลปะมีความแปลกใหม่ และมีการดัดแปลงหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น ระดับ 1 : ผลงานศิลปะมีความแปลกใหม่ หรือมีการดัดแปลงหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น
11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ 11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่ ***(กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ)*** *(แบบบันทึกผล 2)* *หมายเหตุ :* *- ระดับ หมายถึง การเคลื่อนไหวในระดับสูง กลาง ต่ำ* *- ทิศทาง หมายถึง เคลื่อนไหวไปทางซ้าย ทางขวา ข้างหน้า ข้างหลัง เป็นต้น*	ระดับ 3 : เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองหลากหลายท่าทาง ระดับ ทิศทาง และแปลกใหม่ ระดับ 2 : เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองหลากหลายท่าทาง ระดับ 1 : เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองไม่หลากหลายท่าทางและไม่แปลกใหม่
12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ 12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ ***(กิจกรรมเสริมประสบการณ์)*** *(แบบบันทึกผล 3)*	ระดับ 3 : ร่วมกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบ ระดับ 2 : ร่วมกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้นในบางช่วงของกิจกรรม ระดับ 1 : ไม่กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านสติปัญญา (ต่อ)	
12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ 12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง ***(กิจกรรมเสริมประสบการณ์)*** *(แบบบันทึกผล 3)*	ระดับ 3 : ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง ระดับ 2 : ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย โดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยทำตามผู้อื่น

แนวทางการประเมินด้านสุขภาพอนามัย

ความหมาย

สุขภาพอนามัย เป็นตัวชี้วัดที่แสดงคุณภาพชีวิตของเด็ก โดยการพิจารณาความสะอาด สิ่งผิดปกติของร่างกาย ที่จะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการเจริญเติบโตของเด็ก ในการประเมินครั้งนี้จะประเมินสุขภาพอนามัย 9 รายการ

รายการประเมินสุขภาพอนามัย

1. ผมและศีรษะ
2. หูและใบหู
3. มือและเล็บมือ
4. เท้าและเล็บเท้า
5. ปาก ลิ้น และฟัน
6. จมูก
7. ตา
8. ผิวหนังและใบหน้า
9. เสื้อผ้า

เกณฑ์การประเมินมี 3 ระดับ

ระดับ 3 สะอาด

ระดับ 2 พอใช้

ระดับ 1 ปรับปรุง/สกปรก

1. ผมและศีรษะ

2. หูและใบหู

วิธีการ

ท่าที่ 1 นักเรียนหญิง ใช้มือขวาเปิดผมไปทัดไว้ด้านหลังหูขวา และหันหน้าไปทางซ้าย ส่วนนักเรียนชาย ให้หันหน้าไปทางซ้ายเท่านั้น

ท่าที่ 2 นักเรียนหญิง ใช้มือซ้ายเปิดผมไปทัดไว้ด้านหลังหูซ้าย และหันหน้าไปทางขวา ส่วนนักเรียนชาย ให้หันหน้าไปทางขวาเท่านั้น

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต

- มีไข่เหา ตัวเหา บริเวณโคนเส้นผม
- มีน้ำหรือน้ำหนองไหลออกมาจากหูข้างใดข้างหนึ่ง หรือทั้งสองข้าง
- มีขี้หูอุดตันข้างใดข้างหนึ่ง หรือทั้งสองข้าง มีแผล

เกณฑ์ด้านความสะอาดของผมและศีรษะ

ระดับ 3 สะอาด	ไม่มีรังแค ไม่มีกลิ่น
ระดับ 2 พอใช้	มีรังแคเล็กน้อย มีกลิ่น
ระดับ 1 ปรับปรุง	มีรังแค มีแผลพุพอง มีกลิ่น และมีเหาบริเวณโคนเส้นผม

เกณฑ์ด้านความสะอาดของหูและใบหู

ระดับ 3 สะอาด	ใบหู หลังหูไม่มีขี้ไคล ไม่มีขี้หู
ระดับ 2 พอใช้	ใบหู หลังหูมีขี้ไคลเล็กน้อย มีแผลเล็กน้อย
ระดับ 1 ปรับปรุง	ใบหู หลังหูมีขี้ไคล หูมีขี้หูอุดตันข้างใดข้างหนึ่ง หรือทั้งสองข้าง มีกลิ่นเหม็น มีน้ำ หรือน้ำหนองออกมาข้างใดข้างหนึ่ง หรือทั้งสองข้าง

3. มือและเล็บมือ

วิธีการ

ท่าที่ 1 ยื่นมือออกไปข้างหน้าให้สุดแขนทั้งสองข้าง คว่ำมือ กางนิ้วทุกนิ้ว

ท่าที่ 2 ทำท่าต่อเนื่องจากท่าที่ 1 คือ พลิกมือ หงายมือ กางนิ้วทุกนิ้ว

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต

- เล็บยาว สกปรก
- ผิวหนังบวม เป็นแผล ผื่น มีขี้ไคล
- มีเม็ดตุ่มเล็กๆ มีน้ำใสๆ ตามง่ามนิ้ว
- ตุ่มสากบริเวณด้านนอกของแขน

เกณฑ์ด้านความสะอาดของมือและเล็บมือ

ระดับ 3 สะอาด	มือสะอาด เล็บสั้น ไม่มีขี้เล็บ
ระดับ 2 พอใช้	มือสกปรกเล็กน้อย เล็บยาว ไม่มีขี้เล็บหรือมีขี้เล็บเล็กน้อย
ระดับ 1 ปรับปรุง	มือสกปรกมาก เล็บยาว มีขี้เล็บมาก

4. เท้าและเล็บเท้า

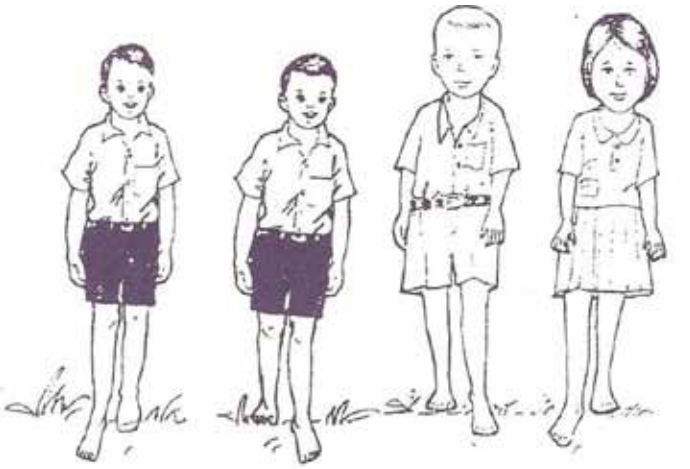

วิธีการ

ท่าที่ 1 ยื่นเท้าขวาไปข้างหน้า ตรวจเสร็จแล้วให้ถอยเท้ากลับที่

ท่าที่ 2 ยื่นเท้าซ้ายไปข้างหน้า ตรวจเสร็จแล้วให้ถอยเท้ากลับที่

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต

- เล็บยาว สกปรก
- มีเม็ดตุ่มเล็กๆ มีน้ำใสๆ ตามง่ามนิ้ว
- มีคราบสกปรก

เกณฑ์ด้านความสะอาดของเท้าและเล็บเท้า

ระดับ 3 สะอาด	เท้าสะอาด เล็บสั้น ไม่มีขี้เล็บ
ระดับ 2 พอใช้	เท้าสกปรกเล็กน้อย เล็บยาว ไม่มีขี้เล็บหรือมีขี้เล็บเล็กน้อย
ระดับ 1 ปรับปรุง	เท้าสกปรก เล็บยาว มีขี้เล็บมาก

5. ปาก ลิ้น และฟัน

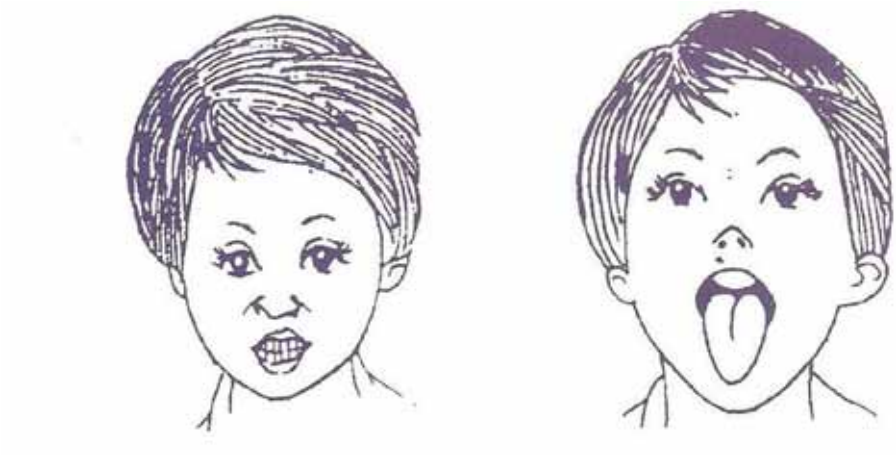

วิธีการ

ท่าที่ 1 ให้กัดฟัน และยิ้มกว้างให้เห็นเหงือกเหนือฟันบนและใต้ฟันล่างให้เต็มที่

ท่าที่ 2 ให้อ้าปากกว้าง แลบลิ้นยาว พร้อมทั้งร้อง “อา” ให้ศีรษะเอนไปข้างหลังเล็กน้อย

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต (ปากและฟัน)

- ริมฝีปากซีดมาก
- เป็นแผลที่มุมปาก มุมปากเปื่อย
- เหงือกบวมเป็นหนอง
- ฟันผุ

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต (ลิ้น)

- ลิ้นแตก แดง หรือเป็นฝ้าขาว หรือมีอาการเจ็บ

เกณฑ์ด้านความสะอาดของฟัน/ช่องปาก (เฉพาะความสะอาดทั่วไป ไม่พิจารณาโรคในช่องปาก)

ระดับ 3 สะอาด ฟันขาวสะอาด ไม่มีเศษอาหาร ไม่มีขี้ฟัน ไม่มีกลิ่นปาก

ระดับ 2 พอใช้ มีเศษอาหาร หรือกลิ่นปากเล็กน้อย

ระดับ 1 ปรับปรุง มีเศษอาหาร ขี้ฟันเหลือง กลิ่นปากแรง ฟันดำ ฟันผุ

หมายเหตุ เมื่อพบสิ่งผิดปกติที่ลิ้น ฟัน เหงือก ในช่องปาก ควรปรึกษาผู้ปกครอง แนะนำให้พบเจ้าหน้าที่อนามัยหรือทันตแพทย์ต่อไป

6. จมูก

วิธีการ

ให้เงยหน้าเพื่อให้เห็นรูจมูก

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต

- สกปรก มีน้ำมูกไหลบริเวณจมูก
- มีขี้มูกเกรอะกรัง
- คัดจมูก จาม
- แผลแดงอักเสบบริเวณเยื่อจมูก

เกณฑ์ด้านความสะอาดของจมูก

ระดับ 3 สะอาด ไม่มีน้ำมูกไหล ไม่มีขี้มูก

ระดับ 2 พอใช้ มีขี้มูกเล็กน้อย

ระดับ 1 ปรับปรุง มีน้ำมูกไหล มีขี้มูกเกรอะกรัง (แห้ง) เปียก

7. ตา

วิธีการ

งอแขน พับข้อศอก ใช้นิ้วแตะเปลือกตาด้านล่างเบาๆ ดึงเปลือกตาด้านล่าง พร้อมเหลือกตาขึ้นและลง แล้วจึงกลอกตาไปด้านขวาและซ้าย

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต

- ดวงตาแดง มีขี้ตา คันตา
- ขอบตาล่างแดงมาก อักเสบ
- มีเม็ดหรือเม็ดอักเสบ เป็นหนองที่เปลือกตา เปลือกตาบวม เจ็บ

เกณฑ์ด้านความสะอาดของตา

ระดับ 3 สะอาด ไม่มีขี้ตา

ระดับ 2 พอใช้ มีขี้ตาเล็กน้อย

ระดับ 1 ปรับปรุง มีขี้ตา คันตาบ่อยๆ ตาแดง มีเม็ดหรือเม็ดอักเสบ มีหนอง ตาแฉะ

8. ผิวหนังและใบหน้า

9. เสื้อผ้า

วิธีการ

ท่าที่ 1 ปลดกระดุมหน้าอกเสื้อ 2 เม็ด ใช้มือทั้งสองข้างดึงคอเสื้อออกให้กว้าง แล้วหมุนตัวซ้าย-ขวาเล็กน้อย เพื่อจะได้เห็นบริเวณคอโดยรอบ ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง

ท่าที่ 2 นักเรียนหญิง ให้แยกเท้าทั้งสองข้างห่างกัน 1 ฟุต ใช้มือทั้งสองข้างจับกระโปรงดึงขึ้นเหนือเข่าทั้งสองข้าง ส่วนนักเรียนชาย ให้แยกเท้าทั้งสองข้างห่างกัน 1 ฟุต เช่นกัน

ท่าที่ 3 นักเรียนหญิง - ชาย ซึ่งอยู่ในท่าที่ 2 แล้ว ให้กลับหลังหัน สังเกตด้านหลังโดยให้เดินไปข้างหน้าประมาณ 4 - 5 ก้าว แล้วเดินกลับ หันเข้าหาผู้ตรวจ

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต ท่าที่ 1

- เม็ด ผื่นคันบริเวณผิวหนัง ใต้คอ บริเวณหน้าอก
- ผิวหนังเป็นวงๆ สีขาวๆ ลักษณะเรียบ โดยเฉพาะบริเวณคอ
- ผิวหนังเป็นวงกลมแดง เห็นขอบชัด ผิวหนังสกปรก มีขี้ไคลบริเวณคอ

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต ท่าที่ 2

- แผลบริเวณเข่า หน้าแข้ง และน่อง
- เป็นตุ่มพุพองบริเวณหน้าแข้ง น่อง และขา
- ทรวดทรง รูปร่าง อ้วน ผอม

เกณฑ์ด้านความสะอาดของผิวหน้าและใบหน้า

ระดับ 3 สะอาด ใบหน้าเกลี้ยงเกลา สดใส

ระดับ 2 พอใช้ มีขี้ไคล มีคราบสกปรกเล็กน้อย

ระดับ 1 ปรับปรุง มีขี้ไคล มีคราบสกปรกมาก

เกณฑ์ด้านความสะอาดของเสื้อผ้า

ระดับ 3 สะอาด ไม่มีกลิ่น เรียบร้อย

ระดับ 2 พอใช้ สกปรกเล็กน้อย เรียบร้อยพอใช้

ระดับ 1 ปรับปรุง เสื้อผ้าดำ มีกลิ่น

คำแนะนำการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง

1. หมั่นตรวจสอบเครื่องชั่งให้เที่ยงตรงเสมอ โดยให้เข็มชี้ที่เลขศูนย์ก่อนชั่งทุกครั้ง
2. ถ้าใช้เครื่องชั่งชนิดยกเคลื่อนที่ ควรใช้ด้วยความระมัดระวัง มิให้กระเทือนหรือตก เพราะจะทำให้คลาดเคลื่อนง่าย
3. ทุกครั้งก่อนชั่ง ให้นำสิ่งของในกระเป๋าออก และถอดรองเท้า ถุงเท้า เข็มขัด ฯลฯ
4. ไม่ควรชั่งเมื่อรับประทานอาหารอิ่มใหม่ๆ หรือเมื่อปวดปัสสาวะ หรืออุจจาระ ควรไปถ่ายก่อนชั่ง
5. ให้นักเรียนยืนตรงกลางเครื่องชั่งเต็มทั้งสองเท้า เวลาอ่านผลต้องมองตรงบนตัวเลขที่จะอ่าน ถ้ามองเฉียงจะทำให้คลาดเคลื่อนต่อความจริงได้ ถ้าจำนวนน้ำหนักมีเศษให้อ่านเศษทศนิยมหนึ่งตำแหน่ง และบันทึกผลลงในแบบบันทึกผลก่อนแล้วจึงให้นักเรียนลงจากเครื่องชั่ง
6. ทุกครั้งก่อนวัดส่วนสูง ให้ถอดรองเท้า ถุงเท้า โบ หรือม้วนผมบนศีรษะ วัดในท่ายืนตรง น่องตรงตึง ยืดอก ไหล่ผาย ตามองตรง เท้าชิด และให้ส้นเท้า สะโพก สะบ้า ท้ายทอยชิดเครื่องวัดส่วนสูง
7. เลื่อนไม้วัดระดับจนชิดศีรษะ แล้วอ่านและบันทึกไว้ อ่านเศษทศนิยมหนึ่งตำแหน่ง

ภาคผนวก ง

ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561

ชุดที่ 1 การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

กิจวัตรประจำวัน เป็นกิจกรรมที่เด็กปฏิบัติในโรงเรียนนอกเหนือจากช่วงเวลาที่จัดกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม สามารถบ่งบอกพัฒนาการด้านร่างกาย ในด้านน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในด้านการแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม ความซื่อสัตย์สุจริต และพัฒนาการด้านสังคมของเด็กในด้านช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน มีวินัยในตนเอง ประหยัดและพอเพียง ดูแลธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย ดังนั้น ในการประเมินพัฒนาการของเด็กครั้งนี้ จึงได้นำผลการสังเกตพฤติกรรมเด็กในช่วงเวลาดังกล่าวมาใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งของการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และด้านสังคม ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย

1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์

1) น้ำหนักตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

2) ส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี

1) มีสุขภาพอนามัย

(1) ความสะอาดของอวัยวะต่างๆ และส่วนที่เกี่ยวข้องกับร่างกาย ได้แก่ ผมและศีรษะ หูและใบหู มือและเล็บมือ เท้าและเล็บเท้า ปาก ลิ้นและฟัน จมูก ตา ผิวหนังและใบหน้า และเสื้อผ้า

2) สุขนิสัยดี

1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง

1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

2. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

5.1 ซื่อสัตย์สุจริต

5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง

3. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสังคม

6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี

6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

6.2 มีวินัยในตนเอง

6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง

6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง

6.3 ประหยัดและพอเพียง

6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่

7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย

7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ

7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง

ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ประกอบด้วย กิจกรรมที่เด็กต้องปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน

ตารางการสังเกตการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

เวลา	กิจกรรม	พฤติกรรมที่ประเมิน	แบบบันทึก
07.30 - 08.45 น.	- รับเด็ก ทักทาย สนทนา พูดคุยกับเด็ก - ตรวจสุขภาพ	7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ (1) ความสะอาดของอวัยวะต่างๆ และส่วนที่เกี่ยวข้องกับร่างกาย	แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผล 1/1
09.50 - 10.30 น.	- กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่	แบบบันทึกผล 4 แบบบันทึกผล 4
10.30 - 10.40 น.	- พักรับประทานอาหารว่างหรืออาหารเสริม	5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง	แบบบันทึกผล 1/2

ตารางการสังเกตการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (ต่อ)

เวลา	กิจกรรม	พฤติกรรมที่ประเมิน	แบบบันทึก
		6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	แบบบันทึกผล 1/2
		7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่	แบบบันทึกผล 4
		7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ	แบบบันทึกผล 1/2
		7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	แบบบันทึกผล 1/2
11.40 - 12.30 น.	- พักรับประทานอาหาร	1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง	แบบบันทึกผล 1/1
		1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	แบบบันทึกผล 1/1
		6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี	แบบบันทึกผล 1/2
		6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	แบบบันทึกผล 1/2
		7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่	แบบบันทึกผล 4
		7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	แบบบันทึกผล 1/2
12.30 - 14.30 น.	- นอนพักกลางวัน	6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	แบบบันทึกผล 1/2
		6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง	แบบบันทึกผล 5
	- ล้างหน้า ทาแป้ง (ให้เด็กเทแป้งเอง ครูสังเกตการใช้แป้งอย่างประหยัด)	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง	แบบบันทึกผล 4

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

1. การประเมินน้ำหนักและส่วนสูงเก็บข้อมูลจากแบบบันทึกน้ำหนักและส่วนสูงในห้องเรียน (ณ วันที่ดำเนินการประเมิน) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์

2. การประเมินพฤติกรรมต่างๆ ให้ดำเนินการในช่วงเวลาจริงของการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน โดยสังเกตจากพฤติกรรมที่เด็กปฏิบัติจริงและการแสดงออกตามธรรมชาติของเด็ก

3. การประเมินพฤติกรรมใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ให้ดำเนินการช่วงเวลาที่เด็กปฏิบัติจริงตลอดวัน

4. กรณีที่พฤติกรรมบางรายการมีการประเมินหลายช่วงเวลา เช่น ทิ้งขยะได้ถูกที่ การกล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง และเข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง ให้ผู้ประเมินสังเกตเด็กจนเห็นว่าปรากฏพฤติกรรมนั้นๆ ชัดเจนตามระดับคุณภาพแล้วจึงบันทึกผล

แบบบันทึก

1. แบบบันทึกผล 1/1
2. แบบบันทึกผล 1/2
3. แบบบันทึกผล 4
4. แบบบันทึกผล 5

ระยะเวลาที่ใช้ในการประเมิน

การประเมินพฤติกรรมเด็กตามกิจกรรมที่ระบุในกิจวัตรประจำวันชุดนี้ ใช้ช่วงเวลาตลอดวันของการประเมินทั้งวันที่ 1 - 2 โดยอาจปรับเปลี่ยนเวลาได้ตามความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน ทั้งนี้ ให้ยึดกิจกรรมและพฤติกรรมที่ประเมินตามที่กำหนดไว้ในตารางบันทึกช่วงเวลาที่สังเกตพบ

ชุดที่ 2 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เพลง เครื่องเคาะจังหวะ มาประกอบการเคลื่อนไหวในลักษณะและทิศทางต่างๆ เด็กได้แสดงออกอย่างสนุกสนาน ร่าเริง และมีความสุข กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะมุ่งจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมการเคลื่อนไหวท่าทางอย่างสร้างสรรค์ตามจินตนาการ การเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และ ด้านสติปัญญา ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

4.1 สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี

4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี

2. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสังคม

8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์

3. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา

11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. การเคลื่อนไหวพื้นฐาน
2. การเคลื่อนไหวประกอบเพลงอย่างมีจินตนาการและสร้างสรรค์
3. การเคลื่อนไหวอย่างอิสระโดยเปลี่ยนกันเป็นผู้นำ ผู้ตาม
4. การผ่อนคลายกล้ามเนื้อ

แผนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
1. กิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐาน 1.1 เด็กและครูสร้างข้อตกลงร่วมกัน ดังนี้ 1) เมื่อได้ยินสัญญาณเคาะจังหวะช้า ให้เด็กๆ เคลื่อนไหวตามจังหวะช้า 2) เมื่อได้ยินสัญญาณเคาะจังหวะเร็ว ให้เด็กๆ เคลื่อนไหวตามจังหวะเร็ว 3) เมื่อได้ยินสัญญาณเคาะจังหวะ 2 ครั้งติดกัน ให้เด็กหยุดเคลื่อนไหวในท่านั้นทันที 1.2 ให้เด็กหาพื้นที่ให้กับตนเอง เคลื่อนไหวอยู่กับที่ตามจังหวะ เคาะช้า - เร็ว	
1.3 ให้เด็กเคลื่อนไหวเคลื่อนที่อย่างอิสระตามจังหวะ ช้า - เร็ว ไปรอบๆ บริเวณที่กำหนด โดยไม่ชนกัน เมื่อได้ยินสัญญาณ “หยุด” ให้หยุดเคลื่อนไหวในท่านั้นทันที	3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
2. กิจกรรมการเคลื่อนไหวประกอบเพลงอย่างมีจินตนาการและสร้างสรรค์ 2.1 ครูอธิบายและสร้างข้อตกลง “เมื่อครูเปิดเพลงบรรเลงให้เด็กๆ เคลื่อนไหวท่าทางอย่างอิสระตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ตามท่วงทำนองของเพลง”	
2.2 ครูเปิดเพลงบรรเลงให้เด็กเคลื่อนไหวตามข้อ 2.1	4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลงดนตรี
2.3 เมื่อได้ยินสัญญาณ “หยุด” ให้เด็กเข้ากลุ่ม 6 คน ตามสีของแผ่นป้ายชื่อ สติกเกอร์หรือสัญลักษณ์อื่นๆ ที่ครูจัดทำไว้แต่แรก โดยให้เด็กกลุ่มเป้าหมาย 6 คน อยู่ด้วยกัน	4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี 11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
3. กิจกรรมการเคลื่อนไหวอย่างอิสระโดยเปลี่ยนกันเป็นผู้นำ ผู้ตาม 3.1 ให้เด็กแต่ละกลุ่มผลัดกันเป็นผู้นำ ผู้ตามการเคลื่อนไหวท่าทาง 3.2 เมื่อเสียงเพลงบรรเลงดังขึ้น เด็กที่เป็นผู้นำของกลุ่มทำท่าทางตามจินตนาการให้เข้ากับท่วงทำนองของเพลงบรรเลง โดยเคลื่อนไหวไปรอบๆ บริเวณ เด็กที่เหลือของแต่ละกลุ่มทำท่าทางตามผู้นำของตน 3.3 เมื่อได้ยินสัญญาณให้จังหวะ (กลอง/กรับ/ฉิ่ง ฯลฯ) ดังขึ้น 1 ครั้ง ให้เปลี่ยนผู้นำคนใหม่ ทำท่าทางอิสระตามท่วงทำนองเพลงบรรเลงโดยคิดท่าทางไม่ซ้ำกับผู้นำคนเดิม 3.4 ครูเปิดเพลงบรรเลงอย่างต่อเนื่องให้เด็กทุกกลุ่มทำท่าทางเป็นผู้นำครบหมดทุกคน (เพลงบรรเลงที่เปิดต้องมีท่วงทำนอง ความยาวของเพลงมีความต่อเนื่องกัน) **4. กิจกรรมการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ** 4.1 ครูให้เด็กนั่ง/นอน ในท่าสบาย เพื่อผ่อนคลายกล้ามเนื้อ	8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

1. ผู้ประเมินควรสังเกตเด็กตั้งแต่เริ่มต้นกิจกรรมจนเสร็จสิ้น
2. เกณฑ์การคัดเลือกเพลงเพื่อการประเมินคือ เลือกเพลงบรรเลงไม่มีเนื้อเพลงและเป็นเพลงที่มีท่วงทำนองช้า - เร็ว ชัดเจน
3. ความยาวของเพลงประมาณ 5 - 7 นาที

สื่อ/อุปกรณ์

1. เพลงบรรเลงท่วงทำนอง ช้า - เร็ว ที่มีความยาวของเพลงประมาณ 5 - 7 นาที
2. เครื่องเล่นซีดี (CD PLAYER) /เครื่องเล่น MP3
3. เครื่องให้สัญญาณจังหวะชนิดใดชนิดหนึ่ง (กลอง/กรับ/ฉิ่ง ฯลฯ)
4. ป้ายชื่อ สติกเกอร์หรือสัญลักษณ์อื่นๆ ตามความเหมาะสม

แบบบันทึก

แบบบันทึกผล 2

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

ประมาณ 20 นาที

ชุดที่ 3 กิจกรรมเสริมประสบการณ์

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ มีทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การสังเกต การคิดแก้ปัญหา และการใช้เหตุผล โดยการฝึกปฏิบัติร่วมกันและการทำงานเป็นกลุ่ม ทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้เรียนรู้ สำหรับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ในครั้งนี้ มุ่งประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และด้านสติปัญญา ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์

2. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา

9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง

10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด

10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส

10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล

10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง

10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล

10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น

10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา

12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้

12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง

ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. การสนทนากับเด็กเกี่ยวกับวัสดุจากธรรมชาติ
2. การสังเกตการเกิดสีจากวัสดุธรรมชาติ
3. การคาดเดาสีจากวัสดุธรรมชาติ
4. การทดลองการเกิดสีจากวัสดุธรรมชาติ

5. การคาดเดาการเปลี่ยนแปลงสีจากการทดลอง
6. การบอกเหตุผลของการเปลี่ยนแปลงการเกิดสีจากวัสดุธรรมชาติ
7. การนำเสนอผลการทดลองการเปลี่ยนแปลงการเกิดสีจากวัสดุธรรมชาติ
8. การร่วมกันสรุปผลการทดลองการเปลี่ยนแปลงการเกิดสีจากวัสดุธรรมชาติ

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
1. ครูแบ่งเด็กเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 - 6 คน โดยให้เด็กกลุ่มเป้าหมายอยู่กลุ่มเดียวกัน ครูแนะนำวัสดุที่วางประจำโต๊ะเด็กแต่ละกลุ่ม ดังนี้ 1.1 แก้วพลาสติกใสสำหรับใช้ใส่สีรวมกัน 1.2 ช้อนใช้สำหรับตวงน้ำไว้ผสมสี 1.3 น้ำเปล่าใช้สำหรับการทดลอง 1.4 วัสดุธรรมชาติทำให้เกิดสีที่จัดเตรียมไว้อย่างน้อย 6 ชนิด เช่น ขมิ้น ใบเตย ผลกระเจี๊ยบแดง ดอกอัญชัน ถ่าน และเฟื่องฟ้าแดง	8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์
2. ครูให้เด็กแต่ละคนเลือกหยิบวัสดุธรรมชาติคนละ 1 ชนิด และร่วมกันสนทนา พร้อมกับตอบคำถาม ดังนี้ 2.1 สิ่งที่เด็กๆ เลือกนี้มีชื่ออะไร 2.2 มีลักษณะอย่างไร สีอะไร ผิวสัมผัสและกลิ่นอย่างไร 2.3 เด็กๆ คิดว่า “สิ่งที่เด็กๆ เลือกจะได้สีอะไร” “สิ่งที่เด็กๆ เลือกจะทำให้เกิดสีขึ้นได้อย่างไร” และ “ใช้อุปกรณ์อะไร” 2.4 ให้เด็กบอกคนละ 2 - 3 วิธี และให้เด็กเลือกวิธีที่วางแผนไว้ 1 วิธี (ครูบันทึกคำพูดของเด็กกลุ่มตัวอย่างทุกคน)	3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ 10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ หรือความสัมพันธ์จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส 10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล 10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น 10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
3. ให้เด็กเลือกอุปกรณ์ที่ทำให้เกิดสี ตามวิธีการที่เด็กคิดวางแผนไว้โดยไม่ซ้ำกัน โดยครูวางอุปกรณ์ไว้กองกลาง เช่น ถุงพลาสติกใบเล็ก ท่อนไม้ขนาดเล็ก ครกกล่องไม้ ก้อนหิน ฯลฯ ทั้งนี้ เด็กอาจเลือกอุปกรณ์นอกเหนือจากที่ครูเตรียมไว้ให้ และให้เด็กแต่ละคนลงมือปฏิบัติตามวิธีการที่คิด 4. เด็กสังเกตและบอกผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยครูใช้คำถาม “เด็กๆ เลือกวิธีที่ทำให้เกิดสีด้วยวิธีใด” “ทำไมจึงเลือกวิธีนี้” “หลังจากที่เด็กๆ เลือกวิธีการที่ทำให้เกิดสี มีสีเกิดขึ้นตามที่คิดหรือไม่ สีที่ได้มีลักษณะอย่างไร”	10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น 10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา 12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ 12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง 12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ 12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง 10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัสต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
5. ครูให้เด็กกลุ่มเป้าหมายทุกคนและตัวแทนเพื่อนนำสีที่ทำจากวัสดุเดียวกันมาป้าย/ทา ที่ตารางแสดงสีของวัสดุ เช่น อัญชัน ขมิ้น ใบเตย ผลกระเจี๊ยบแดง ถ่านและเฟื่องฟ้าแดง เพื่อเปรียบเทียบสี และถามคำถาม “ทำไมสีของเพื่อนที่ทำจากวัสดุเดียวกันมีสีอ่อนสีเข้มไม่เหมือนกัน” 6. ครูและเด็กร่วมกันอภิปรายและให้เด็กกลุ่มเป้าหมายแสดงการลงความเห็นจากข้อมูล และบอกเหตุผลว่า ทำไมสีของเด็กแต่ละคนจึงมีสีเข้มและอ่อนต่างกันเพราะเหตุใด	10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง 10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

1. อ่านขั้นตอนการทำกิจกรรมให้เข้าใจและเตรียมอุปกรณ์ล่วงหน้าก่อนทำกิจกรรม
2. จัดหาวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่นที่ทำให้เกิดสีแตกต่างกัน และไม่เกิดอันตรายต่อเด็ก
3. เปิดโอกาสให้เด็กได้ทดลองด้วยตนเองทุกคน เพื่อสร้างทางเลือกและเลือกวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง
4. ใช้คำถามปลายเปิดเพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นและหาวิธีการในการหาคำตอบที่หลากหลาย
5. ชักชวนให้เด็กสังเกตน้ำสีจากวัสดุธรรมชาติที่ผสมกับน้ำเปล่า เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ความเข้มข้นของสี (ควรเติมน้ำคนละ 1 ช้อน)
6. เปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้อภิปรายผลจากการทดลอง

สื่อ/อุปกรณ์

1. วัสดุธรรมชาติที่ทำให้เกิดสีได้ 6 ชนิด เช่น ขมิ้น ใบเตย ผลกระเจี๊ยบแดง ดอกอัญชัน ถ่าน และเฟื่องฟ้าแดง ฯลฯ
2. แก้วพลาสติกใส 12 ใบ
3. ช้อน 12 คัน
4. น้ำเปล่า 1 ขวด
5. อุปกรณ์ที่ช่วยทำให้เกิดสี เช่น ถุงพลาสติกใบเล็ก ท่อนไม้ขนาดเล็ก ครก ฯลฯ
6. ผ้าปูโต๊ะ

แบบบันทึก

แบบบันทึกผล 3

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

ประมาณ 45 นาที

ชุดที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน มีความรับผิดชอบ ประหยัดและพอเพียง ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้ และทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ การจัดกิจกรรมครั้งนี้เป็นการจัดขึ้นสำหรับใช้ประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ให้สอดคล้องการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนปกติ ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย

2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน

2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้

2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน

2. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ

5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน

5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

5.4 มีความรับผิดชอบ

5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

3. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสังคม

6.3 ประหยัดและพอเพียง

6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่

8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย

4. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา

9.2 อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้

9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ

11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น

ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ มี 2 กิจกรรม ประกอบด้วย

กิจกรรมที่ 1 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมเดี่ยว) จัดกิจกรรมในวันที่ 1 ของการประเมิน

กิจกรรมที่ 2 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม) จัดกิจกรรมในวันที่ 2 ของการประเมิน

แผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
กิจกรรมที่ 1 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมเดี่ยว) 1. ครูจัดเตรียมอุปกรณ์ ประกอบด้วย 1.1 สื่อต้นแบบ รูป △ สำหรับเด็กทุกคน 1.2 กระดาษ A4 (80 แกรม) สำหรับเด็กทุกคน 1.3 กระดาษสี หลอดกาแฟ เศษไหมพรม กรรไกร และกาว เป็นต้น 1.4 ดินสอ สีเทียน สีไม้ 2. ครูให้เด็กสังเกตรูป △ จากสื่อต้นแบบในกิจกรรมที่ 1	
3. เด็กใช้ดินสอเขียนรูป △ ตามแบบลงบนกระดาษ A4 ครูสังเกตและประเมินผลงานขณะเด็กเขียนรูป	2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน
4. เด็กต่อเติมและตกแต่งรูปสามเหลี่ยมที่วาดขึ้นให้มีความแปลกใหม่และมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น โดยใช้วัสดุ (เช่น กระดาษ กระดาษสี หลอดกาแฟ เศษไหมพรม กรรไกร กาว ดินสอ สีเทียน และสีไม้) ประกอบการวาด ระบายสี หรือ ฉีก ตัด ปะ วัสดุ ตามความคิดและจินตนาการของตนเอง	4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ 5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง 11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น
5. หลังจากปฏิบัติในข้อ 4. แล้ว ให้เด็กเขียนชื่อตนเองที่ชิ้นงาน	9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ
6. เด็กนำเสนอผลงานโดยร่วมแสดงความคิดเห็นที่มีต่อผลงานของตนเองและของเพื่อน โดยครูรวบรวมผลงานของเด็กไปจัดแสดงตามความเหมาะสม	3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
กิจกรรมที่ 2 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม) 1. ครูจัดเตรียมอุปกรณ์ ประกอบด้วย 1.1 ภาพเส้นโค้งจากสื่อต้นแบบ สำหรับเด็กทุกคน คนละ 1 แผ่น 1.2 จัดวัสดุสำหรับใช้ประกอบการสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม) วัสดุแต่ละกลุ่ม ประกอบด้วย กาว 1 ขวด กรรไกร 3 อัน สีไม้ 1 กล่อง สีเทียน 1 กล่อง กระดาษ A3 หรือกระดาษวาดเขียน 80 ปอนด์ ขนาด 29.7 x 42 เซนติเมตร จำนวน 1 แผ่น จัดวางไว้ที่โต๊ะสำหรับปฏิบัติกิจกรรม กลุ่มละ 1ชุด 1.3 วัสดุสำหรับให้เด็กเลือกใช้ในกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เช่น ฝาขวดน้ำอัดลม กระดาษนิตยสาร หลอดกาแฟ ไม้ไอศกรีม ใบไม้ เศษไหมพรม เป็นต้น โดยจัดใส่ตะกร้า ตะกร้าละ 1 ชนิด วางไว้ที่โต๊ะหน้าห้อง 2. ครูแนะนำอุปกรณ์และขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรม การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม) ประกอบด้วย 2.1 กิจกรรมการตัดกระดาษ (เด็กแต่ละคนใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้ง) 2.2 กิจกรรมการสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม) เด็กใช้ชิ้นงานจากการตัด มาวางแผนสำหรับการสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม) โดยกำหนดอุปกรณ์ข้อ 1.2 เป็นอุปกรณ์ที่จัดให้ทุกกลุ่มเหมือนกัน ส่วนอุปกรณ์ในข้อ 1.3 เป็นอุปกรณ์ที่เตรียมไว้ให้เด็กแต่ละกลุ่มเลือกมาตกแต่งตามภาพ ตามที่กลุ่มร่วมวางแผนไว้	
3. เด็กตัดกระดาษภาพเส้นโค้งจากสื่อต้นแบบ คนละ 1 ชิ้น ครูสังเกตและประเมินผลงานการใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งของเด็กแต่ละคน 4. เด็กนำผลงานจากการตัดกระดาษของแต่ละคน ร่วมวางแผนการสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม) อย่างมีเป้าหมาย	2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ 5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง 6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
5. เด็กแต่ละกลุ่มดำเนินการตามแผน โดยตัวแทนเด็กแต่ละกลุ่มไปหยิบวัสดุในข้อ 1.3 ตามจำนวนที่ได้วางแผนไว้ นำมาตกแต่งผลงานศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม) อย่างมีเป้าหมายบนกระดาษวาดเขียน ในกรณีที่เด็กปฏิบัติกิจกรรมแล้วและต้องการวัสดุเพิ่มเติม สามารถไปหยิบเพิ่มได้โดยบอกเหตุผลประกอบ	8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย
6. เด็กเก็บของและทำความสะอาดโต๊ะและบริเวณโดยรอบ 7. เด็กแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน โดยครูรวบรวมผลงานของเด็กไปจัดแสดงตามความเหมาะสม	7.2.1 ทิ้งขยะได้ถูกที่

สื่อ/อุปกรณ์

กิจกรรมที่ 1 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมเดี่ยว)

1. สื่อต้นแบบรูปสามเหลี่ยม (△)
2. กระดาษ A4 (80 แกรม) สีขาว
3. ดินสอดำ
4. บัตรป้ายชื่อเด็ก
5. วัสดุประกอบการต่อเติมภาพ เช่น กระดาษสี หลอดกาแฟ เศษไหมพรม สีไม้ สีเทียน เป็นต้น
6. กาว
7. กรรไกร

กิจกรรมที่ 2 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม)

1. ภาพการตัดเส้นโค้งจากสื่อต้นแบบ คนละ 1 ภาพ
2. วัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์ ได้แก่ ฝาขวดน้ำอัดลม กระดาษนิตยสาร หลอดกาแฟ ไม้ไอศกรีม ใบไม้ เศษไหมพรม เป็นต้น
3. กาว กลุ่มละ 1 ขวด
4. กรรไกร กลุ่มละ 3 อัน
5. สีไม้/สีเทียน อย่างละ 1 กล่อง/กลุ่ม
6. กระดาษ A3 หรือ กระดาษวาดเขียน 80 ปอนด์ ขนาด 29.7 x 42.0 เซนติเมตร กลุ่มละ 1 แผ่น

แบบบันทึก

แบบบันทึกผล 4

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

ประเมิน 2 วัน

วันที่หนึ่ง	กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมเดี่ยว ใช้เวลาประมาณ 40 นาที
วันที่สอง	กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมกลุ่ม ใช้เวลาประมาณ 40 นาที

สื่อต้นแบบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

กิจกรรมที่ 1 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมเดี่ยว)

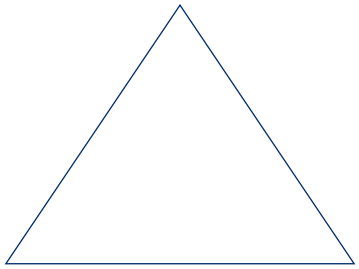

สื่อต้นแบบ รูปสามเหลี่ยม

กิจกรรมที่ 2 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม)

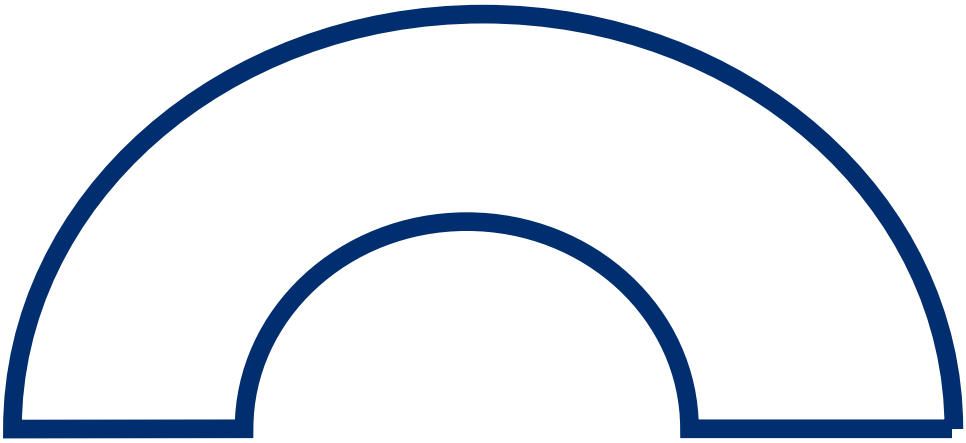

สื่อต้นแบบ การตัดเส้นโค้ง

ชุดที่ 5 กิจกรรมการเล่นตามมุม

กิจกรรมการเล่นตามมุม เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เล่นอิสระตามมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ เด็กมีโอกาสเลือกเล่นตามความสนใจและความต้องการของตนเอง ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม การจัดกิจกรรมการเล่นตามมุมครั้งนี้ มุ่งเน้นการประเมินพัฒนาการ ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน

5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์

2. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสังคม

6.2 มีวินัยในตนเอง

6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง

8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน

3. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา

9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

9.2 อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้

9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ

ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. เตรียมสื่อ/อุปกรณ์/ของเล่นต่างๆ ในมุมประสบการณ์

2. ให้เด็กเข้าเล่นตามมุมประสบการณ์ตามความสนใจของแต่ละบุคคลหลังจากเด็กทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เสร็จเรียบร้อยแล้ว

แผนการจัดกิจกรรมการเล่นตามมุม

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
1. ครูจัดมุมประสบการณ์ พร้อมสื่อและของเล่นตามมุมประสบการณ์อย่างน้อย 4 มุม โดยให้มีมุมหนังสือ 1 มุม และมุมอื่นๆ อีก 3 มุม เช่น มุมบล็อก มุมบทบาทสมมติ มุมวิทยาศาสตร์ มุมศิลปะสร้างสรรค์ ที่มีอยู่ในห้องเรียน 2. ครูสนทนา แนะนำมุมประสบการณ์ให้เด็กฟังทีละมุม และให้เด็กเลือกเล่นในมุมประสบการณ์ที่ตนสนใจ สำหรับกลุ่มตัวอย่างให้เข้ามุมหนังสือ 3. ครูเข้าร่วมกิจกรรมในมุมหนังสือ เลือกหนังสือนิทานหนึ่งเล่มที่เด็กไม่เคยฟังมาก่อน แนะนำหนังสือนิทาน โดยให้เด็กดูหน้าปกหนังสือ สนทนาและถามคำถามให้เด็กจินตนาการถึงเรื่องราวของนิทานจากภาพปก เช่น นิทานเรื่องนี้เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร เด็กๆ คิดว่าเรื่องราวจะเป็นอย่างไร 4. ครูอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟัง ชี้ชื่อนิทานบนปกหนังสือและชื่อผู้แต่ง ครูชี้ภาพ/คำ/ข้อความขณะที่อ่าน อ่านออกเสียงให้มีท่วงทำนองและน้ำเสียงที่เหมาะสมกับเรื่องราวในนิทานตั้งแต่ต้นเรื่องจนจบเรื่อง 5. ให้เด็กตอบคำถาม ทบทวนเรื่องราวในนิทาน โดยครูตั้งคำถาม เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร	
6. ครูให้เด็กเล่าเรื่องราวของนิทานตั้งแต่ต้นจนจบทีละคน	9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้
7. เมื่อเด็กเล่าเรื่องราวจากหนังสือนิทานครบทุกคนแล้ว ครูให้เด็กเลือกหยิบหนังสือนิทานที่อยากอ่านคนละ 1 เล่ม มาอ่านในมุมหนังสืออย่างอิสระ	9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ
8. ให้เด็กเลือกเล่นตามมุมอื่นที่สนใจร่วมกับเพื่อน (ขณะเล่นให้สังเกตพฤติกรรมการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน)	8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน 5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง 5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์
9. ให้สัญญาณเตือนเมื่อหมดเวลาเล่น (สังเกตการเก็บของเล่นของใช้เข้าที่)	6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

1. ครูเตรียมสื่อและของเล่นตามมุมประสบการณ์ เช่น มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมบทบาทสมมติ มุมวิทยาศาสตร์ มุมศิลปะสร้างสรรค์ และมุมอื่นๆ ที่มีอยู่ในห้องเรียนอย่างน้อย 4 มุม

2. หนังสือนิทานที่เด็กเลือก ไม่ควรเป็นหนังสือที่มีรูปภาพเพียงอย่างเดียว ควรเป็นหนังสือนิทานที่มีภาพและข้อความ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ที่ต่อเนื่อง

3. ในกรณีที่ไม่สามารถประเมินกลุ่มตัวอย่างได้ครบทุกคนในวันแรก ให้ดำเนินการประเมินโดยใช้กิจกรรมเดิมในวันที่สอง

4. บันทึกผลการประเมินพฤติกรรมการช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

5. บันทึกผลการประเมินการเล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้/การอ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ/การเก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง และการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน

6. บันทึกผลการประเมินพฤติกรรมการแสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์

สื่อ/อุปกรณ์

1. มุมหนังสือ มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น
   - หนังสือภาพ หรือหนังสือนิทานต่างๆ ให้เพียงพอกับจำนวนเด็กในห้องเรียน
   - รูปภาพ แผ่นภาพ
2. มุมบล็อก มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น
   - บล็อกไม้/บล็อกพลาสติก ประมาณ 30 ชิ้น มีรูปทรงหลากหลายและหลากสีสัน
3. มุมบทบาทสมมติ เช่น

   3.1 มุมบ้าน มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น
   - เครื่องใช้ในห้องครัว เช่น ถ้วย จาน หม้อ กระทะ ตะหลิว ทัพพี ช้อนส้อม
   - เครื่องแต่งกายอาชีพต่างๆ
   - เครื่องใช้ในบ้าน เช่น โทรศัพท์ เตารีด ทีวี

   3.2 มุมร้านค้า มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น
   - กล่องเปล่าและขวดเปล่า ผลิตภัณฑ์สินค้าต่างๆ เช่น กล่องยาสีฟัน ขวดน้ำ
   - วัสดุ สิ่งของ สินค้าของจริง/ของจำลอง
   - เหรียญและธนบัตรจำลอง
   - ภาชนะ (ตะกร้า กระจาด) ถุงพลาสติก
   - กล่องใส่เงิน

3.3 มุมหมอ มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น

- เตียงนอน
- ชุดหมอ พยาบาล
- หูฟัง ปรอทวัดไข้

4. มุมวิทยาศาสตร์ มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น

- ก้อนหิน กรวด ทราย
- กล่องจำแนกกลิ่น เสียง
- ตาชั่ง
- เมล็ดพืชต่างๆ
- แว่นขยาย
- กะละมังใส่น้ำ

5. มุมศิลปะสร้างสรรค์ มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น

- สีชนิดต่างๆ หลากสี เช่น สีเทียน สีไม้ สีน้ำ สีชอล์ก
- พู่กันขนาดต่างๆ
- กระดาษสีขาว A4
- วัสดุตกแต่งภาพ
- กาวน้ำ
- กระดาษสีต่างๆ

แบบบันทึก

1. แบบบันทึกผล 4
2. แบบบันทึกผล 5
3. แบบบันทึกผล 6

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

ประมาณ 30 นาที

ชุดที่ 6 กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เพื่อให้เด็กมีทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐาน เช่น การเดิน การวิ่ง การกระโดด การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์ การเล่นอิสระ และความสามารถในการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกาย ซึ่งเป็นพื้นฐานของการเคลื่อนไหวที่สำคัญสำหรับเด็กปฐมวัยในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การจัดกิจกรรมกลางแจ้งครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินพัฒนาการเด็ก โดยมุ่งเน้นประเมินพัฒนาการด้านร่างกายและด้านอารมณ์ จิตใจ ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย

1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้

2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน

2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว

2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว

2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้

2. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

5.3.1 แสดงสีหน้าและความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์

ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. การเตรียมสนามและอุปกรณ์
2. การเตรียมความพร้อมร่างกายของเด็ก
   - 2.1 ตรวจเครื่องแต่งกาย ตรวจสุขภาพ
   - 2.2 เตรียมความพร้อมด้านร่างกาย
3. การจัดกิจกรรมและการประเมินพัฒนาการ
   - 3.1 ครูอธิบายและสาธิตการเล่นแต่ละกิจกรรมให้เด็กดู
   - 3.2 เด็กทดลองเล่นตามกิจกรรม
   - 3.3 เด็กปฏิบัติจริงและเล่นอิสระ
   - 3.4 เด็กเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระเพื่อผ่อนคลายกล้ามเนื้อ

3.5 สรุปผลการจัดกิจกรรม/ประเมินพัฒนาการ

3.6 เด็กสำรวจร่างกาย ทำความสะอาดร่างกาย กลับห้องเรียนอย่างเป็นระเบียบ

แผนการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
การเตรียมความพร้อมเด็ก 1. พาเด็กไปสนามอย่างเป็นระเบียบ 2. เด็กเข้าแถวตอนลึก ระยะห่างไม่น้อยกว่า 1 ช่วงแขน (แถวหนึ่งไม่ควรเกิน 10 คน) ครูสำรวจเครื่องแต่งกายและตรวจสุขภาพร่างกายของเด็ก 3. เตรียมความพร้อมด้านร่างกาย 3 - 5 นาที โดยให้เด็กปฏิบัติตามรายการต่อไปนี้ 3.1 การเตรียมพร้อมร่างกาย 3.1.1 ยืดกล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ของร่างกาย โดยการยืนทรงตัวเขย่งปลายเท้า ยกแขนสองข้างแนบใบหู ประสานมือไว้เหนือศีรษะ ยืดลำตัวให้สูงสุดประมาณ 10 วินาที แล้วให้เด็กเอามือลงและยืนตรง 3.1.2 ยืนแยกเท้าเท่ากับช่วงไหล่ กางแขนออกไปข้างลำตัวระดับไหล่ (ทำท่านกกางปีก) ก้มลำตัวเอาปลายนิ้วมือขวาแตะเท้าซ้าย และก้มลำตัวเอาปลายนิ้วมือซ้ายแตะเท้าขวาสลับไป - มา 4 - 5 ครั้ง 3.1.3 ยืนทรงตัวขาเดียวสลับเท้าซ้ายและขวาข้างละประมาณ 8 - 10 วินาที โดยขณะที่เด็กยืนเอามือทั้งสองข้างวางข้างลำตัว โดยไม่เสียการทรงตัว สลับกันข้างละ 5 ครั้ง 3.1.4 วิ่งอยู่กับที่ ช้า - เร็ว ตามลำดับ ประมาณ 1 - 2 นาที 3.1.5 กระโดดเท้าคู่อยู่กับที่ 5 ครั้ง 3.2 ให้เด็กเคลื่อนไหวเตรียมความพร้อมร่างกายอย่างอิสระ ประมาณ 2 - 3 นาที	

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
ขั้นตอนการเล่นเกม “สนุกในสนาม” 1. กิจกรรม เกม “สนุกในสนาม” ประกอบด้วย เดินต่อเท้าถอยหลัง กระโดดขาเดียว รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้น และวิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวาง 1.1 ครูอธิบาย สาธิตการเล่นเกมและข้อตกลงในการเล่น ดังนี้ 1.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังตามแนวเส้นที่กำหนด จนสิ้นสุดระยะทาง 3 เมตร แล้วกลับหลังหัน 1.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้า ระยะทาง 3 เมตร ด้วยขาที่ถนัดของเด็กเมื่อถึงจุดที่กำหนด หยุดการกระโดดและปรับท่าทางด้วยการยืนเท้าคู่	2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน 2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว
1.1.3 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นด้วยวิธีโยนสองมือ แบบหงายมือของครู โดยครูโยนลูกบอลให้หล่นตกถึงพื้นและกระดอนในระยะห่างจากตัวครูก่อนถึงมือเด็กเป็นระยะทาง 2 ใน 3 ส่วนความสูงของลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นสูงระดับอกของเด็ก 1.1.4 เด็กนำลูกบอลวิ่งไปส่งคืนครู 1.1.5 เด็กกลับตัวไปทางด้านขวา วิ่งซิกแซกอ้อมสิ่งกีดขวาง (จำนวน 6 หลัก) ระยะห่างหลักละ 80 เซนติเมตร และแตะธงแล้ววิ่งไปที่แถวพร้อมสัมผัสมือกับเพื่อนคนที่ 2 แล้ววิ่งไปต่อท้ายแถว 1.1.6 คนที่ 2 และคนต่อๆ ไป ปฏิบัติเช่นเดียวกับคนที่ 1 จนหมดแถวถือว่าจบการเล่น (ในการอธิบายและสาธิตควรให้เด็กทุกคนได้เห็นการสาธิตการเล่น) 1.2 ให้เด็กทุกคนทดลองเล่น 1 หรือ 2 ครั้ง ตามที่ครูสาธิตให้ครบทุกกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง 1.3 ให้เด็กเล่นเมื่อได้ยินสัญญาณเริ่ม (อาจให้เด็กเล่น 3 - 4 ครั้ง เพื่อเห็นความสามารถที่แท้จริงของเด็กและให้ผู้ประเมินเลือกประเมินครั้งที่ดีที่สุดเพียงครั้งเดียว)	2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ 2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว 3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม 5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
1.4 เมื่อจบการเล่นตามข้อ 1.3 ให้เด็กเล่นอิสระหรือเล่นเครื่องเล่นสนามประมาณ 5 - 10 นาที	1.3.1 เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย 3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม 5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

1. เด็กที่มาเล่นกิจกรรมกลางแจ้ง ครูประจำชั้นควรตรวจสอบให้มั่นใจว่าเป็นผู้ไม่มีโรคประจำตัว เช่น โรคหอบหืด โรคหัวใจ โรคกระดูก เป็นต้น หรือถ้ามีเด็กไม่แข็งแรง ไม่สบาย ควรให้เด็กได้ร่วมกิจกรรมโดยเป็นผู้ช่วยครู เพื่อไม่ให้เด็กเกิดความรู้สึกแปลกแยกและมีส่วนร่วมในกิจกรรม และครูควรเตรียมชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้นไว้ด้วย การเตรียมความพร้อมร่างกายของเด็ก โดยเริ่มจากพาเด็กไปสนาม ครูสำรวจเครื่องแต่งกายและตรวจสุขภาพร่างกายของเด็ก จากนั้นเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย 3 - 5 นาที ด้วยการเขย่งเท้ายืดตัว แตะสลับ ยืนขาเดียว วิ่งอยู่กับที่ ช้า - เร็ว กระโดดเท้าคู่ และเคลื่อนไหวอิสระ

2. ผู้ประเมินเชิญครูพลศึกษาในโรงเรียนหรือผู้มีความสามารถเชี่ยวชาญด้านการส่ง - รับ ลูกบอลมาสาธิตและเป็นผู้ส่งลูกบอลให้กับเด็กได้

3. การตรวจความเหมาะสมของลูกบอล ผู้ตรวจสอบสามารถดำเนินการตรวจสอบได้โดยให้เด็กยืนตรงมือสองข้างจับลูกบอลขึ้นระดับหน้าอก แล้วปล่อยลูกบอลลงพื้นข้างๆ ลำตัว ลูกบอลหล่นตกถึงพื้นและกระดอนขึ้นมาอยู่ระดับเอวถึงหน้าอกของเด็กพอดี

สื่อ/อุปกรณ์

1. ตลับเมตร
2. กระดาษกาวสี ขนาดความกว้าง 5 เซนติเมตร ยาว 3 เมตร
3. ลูกบอลหนัง เบอร์ 3
4. กรวยพลาสติก หรือขวดน้ำพลาสติก หรืออุปกรณ์อื่นที่ใช้แทน มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 15 - 20 เซนติเมตร สูงประมาณ 30 - 50 เซนติเมตร จำนวน 6 หลัก สำหรับการวิ่งซิกแซกอ้อมสิ่งกีดขวาง
5. ธง
6. สนามที่ใช้ควรมีพื้นเรียบไม่ลื่น เช่น สนามวอลเลย์บอล ถนนคอนกรีต

แบบบันทึก

1. แบบบันทึกผล 2
2. แบบบันทึกผล 6

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

ประมาณ 30 นาที

แผนผังภาพการจัดสนามในการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง เกม “สนุกในสนาม”

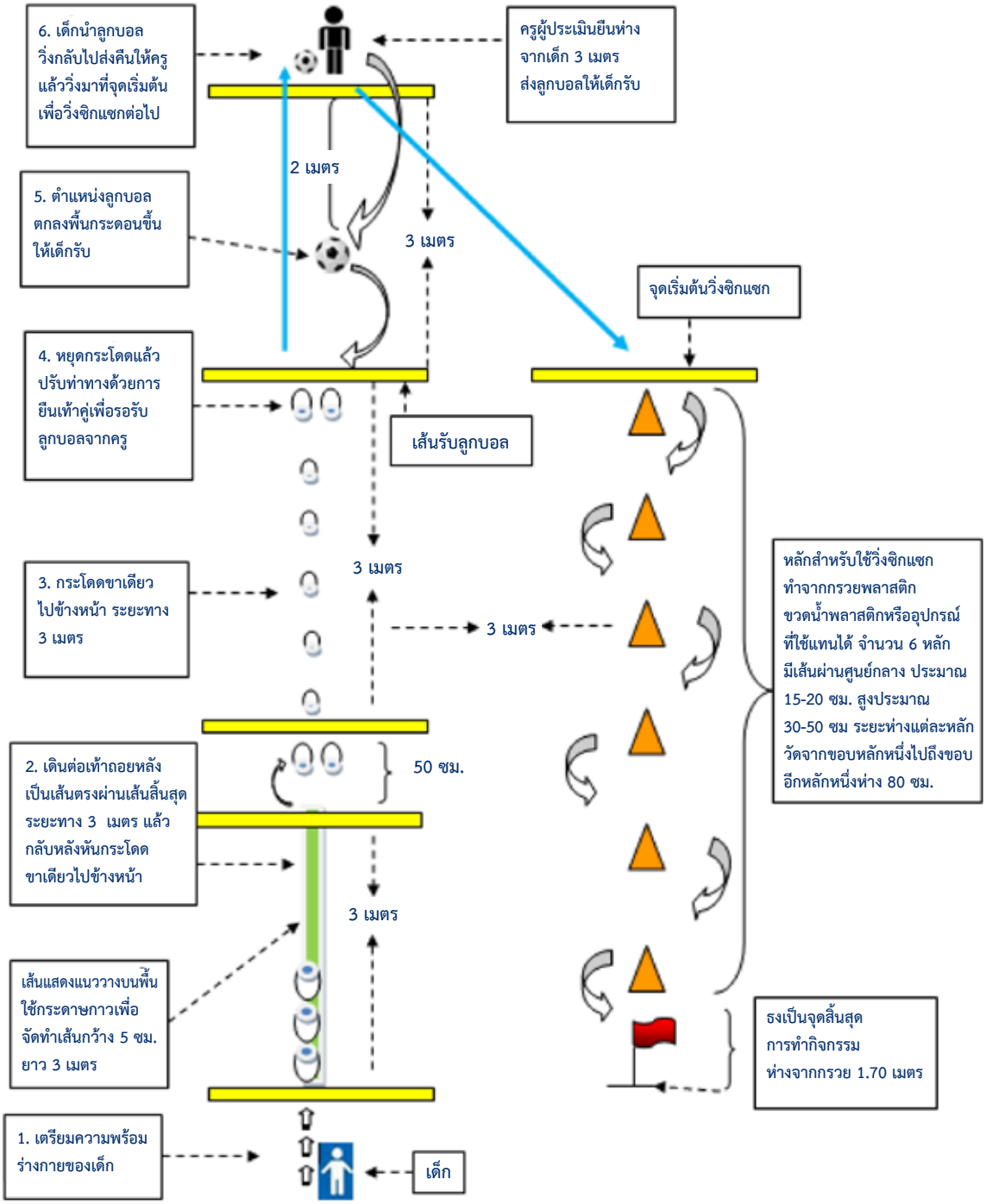

ชุดที่ 7 กิจกรรมเกมการศึกษา

กิจกรรมเกมการศึกษา เป็นกิจกรรมการเล่นที่ช่วยพัฒนาเด็กทุกด้านโดยเฉพาะด้านสติปัญญา ซึ่งมีกฎ กติกาง่ายๆ สามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่ม และสามารถตรวจสอบการเล่นได้ว่าถูกต้องหรือไม่ โดยยึดหลักความเป็นเหตุเป็นผลมุ่งเน้นพัฒนาการด้านสติปัญญา ดังนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา

10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด

10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป

10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์

10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ

ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

กิจกรรมที่ 1 เกม “จับคู่สิ่งของ”

กิจกรรมที่ 2 เกม “เรียงลำดับความยาวเชือก”

กิจกรรมที่ 3 เกม “เรียงลำดับเหตุการณ์”

กิจกรรมที่ 4 เกม “จัดหมวดหมู่สิ่งของ”

แผนการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
วันแรกของการประเมิน	
กิจกรรมเกม “จับคู่สิ่งของ” 1. ครูจัดโต๊ะสำหรับประเมินไว้ 1 โต๊ะ จัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ ฟองน้ำสีเหลือง บล็อกสีเหลือง ลูกปิงปอง ลูกเทนนิส ผ้าเช็ดหน้า ผ้าเช็ดตัว กระดาษสี หนังสือ สีเทียน และดินสอ วางบนโต๊ะ 2. ให้กลุ่มตัวอย่างมาประเมินทีละคน (เพื่อไม่ให้เด็กเลียนแบบกัน) 3. ครูแนะนำสื่อ อุปกรณ์บนโต๊ะที่เตรียมไว้	

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
4. เริ่มการประเมิน ครูใช้คำพูด ดังนี้ “วันนี้ครูมีเกมจับคู่สิ่งของมาให้เด็กเล่น เด็กๆ สังเกตสิ่งของที่อยู่บนโต๊ะ จับคู่สิ่งของที่มีลักษณะร่วมกันให้ได้มากที่สุด แล้วนำมาวางเรียงกันเป็นคู่ๆ” 5. เด็กจับคู่สิ่งของจนครบ จำนวน 5 คู่ 6. ครูเลือกสิ่งที่เด็กจับคู่ จำนวน 1 คู่ และใช้คำถาม ดังนี้ “สิ่งของที่เด็กนำมาจับคู่ สิ่งของคู่นี้มีอะไรบ้างที่เหมือนกัน และมีอะไรบ้างที่แตกต่างกัน”	10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป
กิจกรรมเกม “เรียงลำดับความยาวเชือก” 1. ครูนำเชือกขาวเบอร์ 30 ตัดความยาว จำนวน 5 เส้น ขนาดความยาว 5 นิ้ว 6 นิ้ว 7 นิ้ว 8 นิ้ว 9 นิ้ว วางคละกันไว้บนโต๊ะ 2. ครูวางไม้บรรทัดตามแนวตั้ง ด้านซ้ายมือของเด็ก (เพื่อเป็นฐานวางปลายเส้นเชือก) 3. เริ่มการประเมินครูใช้คำพูด ดังนี้ “วันนี้ครูมีเกมเรียงลำดับความยาวของเส้นเชือกมาให้เด็กเล่น” และบอกข้อตกลงกับเด็ก ดังนี้ “ให้เด็กๆ เรียงลำดับความยาวของเชือก จากสั้นไปหายาว บนฐาน (ไม้บรรทัด) ที่กำหนด โดยให้ปลายเชือกทุกเส้นเริ่มจากขอบไม้บรรทัด”	10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของอย่างน้อย 5 ลำดับ
วันที่สองของการประเมิน	
กิจกรรมเกม “เรียงลำดับเหตุการณ์” 1. ครูนำภาพเกม เรียงลำดับเหตุการณ์ การเจริญเติบโตของต้นไม้ที่ปลูกวางไว้คละกันบนโต๊ะ 2. เริ่มการประเมินครูใช้คำพูดดังนี้ “วันนี้เด็กจะได้เล่นเกมเรียงลำดับเหตุการณ์” ครูแนะนำการเล่นเกม ดังนี้ “ให้เด็กสังเกตภาพที่วางอยู่บนโต๊ะและคิดว่าเหตุการณ์ใดควรจะเกิดตามลำดับขั้น แล้วนำภาพมาเรียงตั้งแต่ขั้นตอนแรกจนถึงขั้นสุดท้าย”	10.1.4 เรียงลำดับเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
กิจกรรมเกม "จัดหมวดหมู่สิ่งของ" 1. ครูจัดโต๊ะสำหรับประเมิน เตรียมสื่ออุปกรณ์ ไม้บล็อก หนังสือ กระดาษสี ลูกบอล ลูกเทนนิส ลูกปิงปอง ผ้าเช็ดตัว ฟองน้ำ ผ้าเช็ดหน้า สีเทียน ดินสอ และเทียน 2. เริ่มการประเมิน ครูใช้คำพูด ดังนี้ "วันนี้ครูมีเกมจัดหมวดหมู่สิ่งของต่างๆ ให้เด็กเล่น ให้เด็กสังเกตสิ่งของที่อยู่บนโต๊ะและคิดว่าสิ่งของใดเป็นพวกเดียวกัน แล้วนำมาจัดรวมไว้ด้วยกัน โดยมีเกณฑ์ลักษณะร่วมที่เหมือนกันให้ได้มากที่สุด" 3. เด็กจัดหมวดหมู่สิ่งของ วางเป็นกลุ่มพวกเดียวกันบนโต๊ะจนครบ 4. ครูใช้คำถามเพื่อให้เด็กบอกเหตุผลในการจัดหมวดหมู่ในแต่ละกลุ่ม ดังนี้ "เพราะอะไรเด็กจึงนำสิ่งของเหล่านี้มาไว้เป็นพวกเดียวกัน มีลักษณะร่วมที่เหมือนกันอะไรบ้าง บอกให้ได้มากที่สุด"	10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์

สื่อ/อุปกรณ์

1. กิจกรรมเกม "จับคู่สิ่งของ" ได้แก่ ฟองน้ำสีเหลือง บล็อกสีเหลือง ลูกปิงปอง ลูกเทนนิส ผ้าเช็ดหน้า ผ้าเช็ดตัว กระดาษสี หนังสือ สีเทียน ดินสอ
2. กิจกรรมเกม "เรียงลำดับความยาวเชือก" ได้แก่ เชือกขาวเบอร์ 30 ตัดความยาว 5 นิ้ว 6 นิ้ว 7 นิ้ว 8 นิ้ว 9 นิ้ว และไม้บรรทัดเป็นฐานรอง
3. กิจกรรมเกม "เรียงลำดับเหตุการณ์" ได้แก่ ภาพต้นแบบ "เรียงลำดับเหตุการณ์" และกระดาษแข็ง ตัดขนาดกว้าง 6.5 เซนติเมตร x ยาว 9 เซนติเมตร จำนวน 5 แผ่น เพื่อติดทาบภาพต้นแบบ
4. กิจกรรมเกม "จัดหมวดหมู่สิ่งของ" ได้แก่
   สิ่งของที่มีรูปทรงสี่เหลี่ยม เช่น ไม้บล็อก หนังสือ กระดาษสี
   สิ่งของที่มีรูปทรงกลม เช่น ลูกบอล ลูกเทนนิส ลูกปิงปอง
   สิ่งของที่มีผิวสัมผัสนุ่ม เช่น ฟองน้ำ ผ้าเช็ดหน้า ผ้าเช็ดตัว
   สิ่งของที่มีลักษณะเป็นแท่ง เช่น สีเทียน ดินสอ เทียน

ภาพต้นแบบกิจกรรมเกม “เรียงลำดับเหตุการณ์”

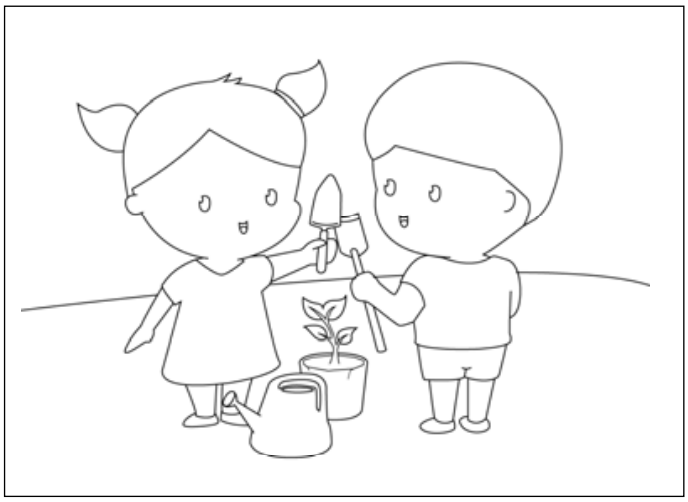

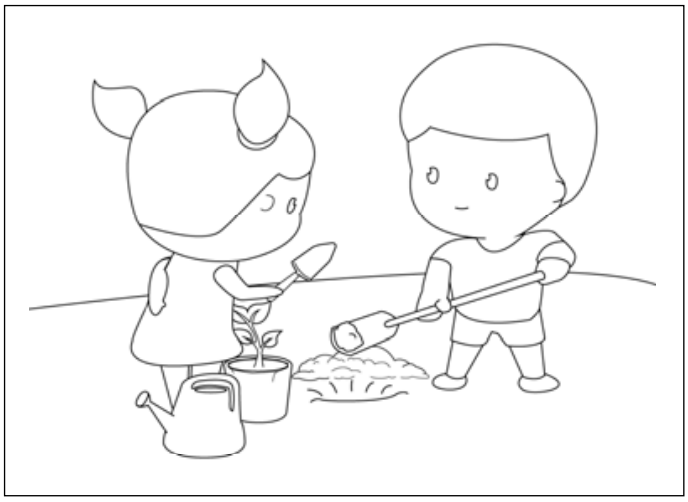

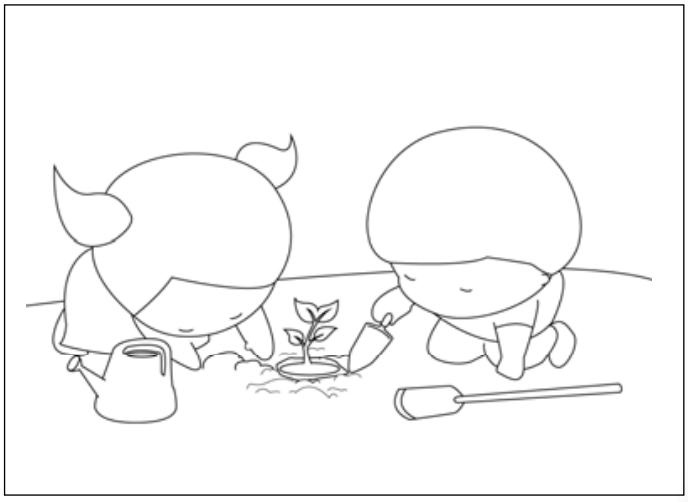

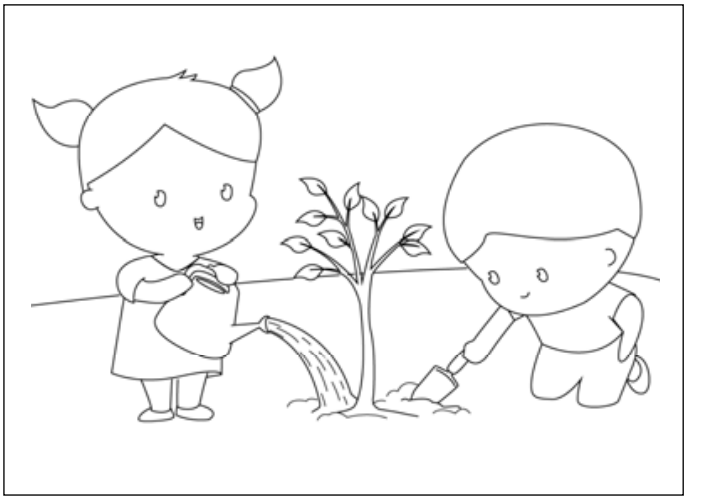

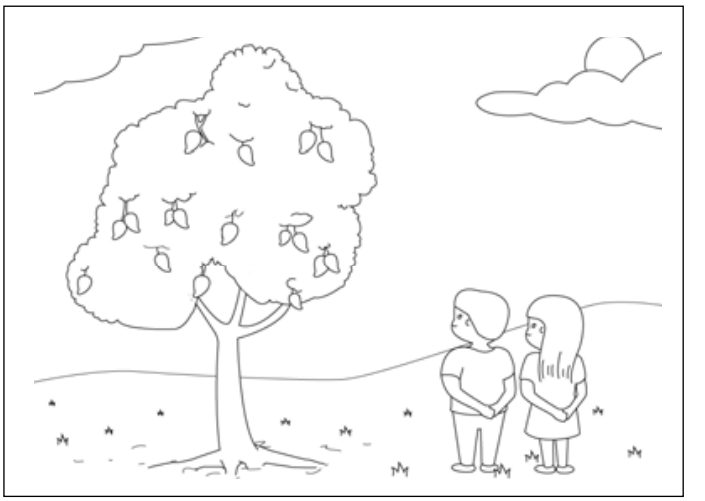

แบบบันทึก

แบบบันทึกผล 7

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

ประเมิน 2 วัน

วันที่หนึ่ง (กิจกรรมเกมจับคู่สิ่งของ และกิจกรรมเกมเรียงลำดับความยาวเชือก) ใช้เวลา 30 นาที

วันที่สอง (กิจกรรมเกมเรียงลำดับเหตุการณ์ และกิจกรรมจัดหมวดหมู่สิ่งของ) ใช้เวลา 30 นาที

เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กไทย ปี พ.ศ. 2542 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ตารางแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเพศชาย

อายุ		น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ (กิโลกรัม)					ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ (เซนติเมตร)				
ปี	เดือน	น้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์	น้ำหนักค่อนข้างน้อย	น้ำหนักตามเกณฑ์	น้ำหนักค่อนข้างมาก	น้ำหนักมากเกินเกณฑ์	เตี้ย	ค่อนข้างเตี้ย	ส่วนสูงตามเกณฑ์	ค่อนข้างสูง	สูง
		< -2 S.D.	-2 S.D. ถึง <-1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	> +2 S.D.	< -2 S.D.	-2 S.D. ถึง -1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	>+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	>+2 S.D.
5	0	14.0	14.1 - 14.9	15.0 - 22.6	22.7 - 24.2	24.3	99.8	99.9 - 101.9	102.0 - 115.1	115.2 - 117.3	117.4
5	1	14.1	14.2 - 15.0	15.1 - 22.9	23.0 - 24.5	24.6	100.3	100.4 - 102.4	102.5 - 115.6	115.7 - 117.8	117.9
5	2	14.3	14.4 - 15.2	15.3 - 23.1	23.2 - 24.7	24.8	100.8	100.9 - 102.9	103.0 - 116.1	116.2 - 118.4	118.5
5	3	14.4	14.5 - 15.3	15.4 - 23.3	23.4 - 25.0	25.1	101.3	101.4 - 103.4	103.5 - 116.7	116.8 - 118.9	119.0
5	4	14.5	14.6 - 15.4	15.5 - 23.5	23.6 - 25.2	25.3	101.7	101.8 - 103.8	103.9 - 117.2	117.3 - 119.4	119.5
5	5	14.6	14.7 - 15.6	15.7 - 23.8	23.9 - 25.5	25.6	102.2	102.3 - 104.3	104.4 - 117.7	117.8 - 120.0	120.1
5	6	14.7	14.8 - 15.7	15.8 - 24.0	24.1 - 25.7	25.8	102.7	102.8 - 104.8	104.9 - 118.2	118.3 - 120.5	120.6
5	7	14.8	14.9 - 15.8	15.9 - 24.3	24.4 - 26.0	26.1	103.1	103.2 - 105.3	105.4 - 118.7	118.8 - 121.0	121.1
5	8	15.0	15.1 - 16.0	16.1 - 24.4	24.5 - 26.2	26.3	103.6	103.7 - 105.8	105.9 - 119.2	119.3 - 121.5	121.6
5	9	15.1	15.2 - 16.1	16.2 - 24.6	24.7 - 26.4	26.5	104.0	104.1 - 106.2	106.3 - 119.8	119.9 - 122.0	122.1
5	10	15.3	15.4 - 16.3	16.4 - 24.9	25.0 - 26.7	26.8	104.5	104.6 - 106.7	106.8 - 120.3	120.4 - 122.6	122.7
5	11	15.4	15.5 - 16.4	16.5 - 25.2	25.3 - 27.0	27.1	104.9	105.0 - 107.1	107.2 - 120.8	120.9 - 123.1	123.2
6	0	15.4	15.5 - 16.5	16.6 - 25.4	25.6 - 27.2	27.3	105.3	105.4 - 107.6	107.7 - 121.3	121.4 - 123.6	123.7
6	1	15.5	15.6 - 16.6	16.7 - 25.6	25.7 - 27.5	27.7	105.8	105.9 - 108.0	108.1 - 121.9	122.0 - 124.2	124.3
6	2	15.7	15.8 - 16.8	16.9 - 25.9	26.0 - 27.9	28.0	106.2	106.3 - 108.5	108.6 - 122.4	122.5 - 124.8	124.9
6	3	15.8	15.9 - 16.9	17.0 - 26.2	26.3 - 28.2	28.3	106.6	106.7 - 108.9	109.0 - 122.9	123.0 - 125.3	125.4
6	4	15.9	16.0 - 17.0	17.1 - 26.5	26.5 - 28.5	28.6	107.1	107.2 - 109.4	109.5 - 123.5	123.3 - 125.9	126.0
6	5	16.0	16.1 - 17.2	17.3 - 26.7	26.8 - 28.8	28.9	107.4	107.5 - 109.8	109.9 - 124.0	124.1 - 126.4	126.6
6	6	16.1	16.2 - 17.3	17.4 - 27.0	27.1 - 29.1	29.2	107.8	107.9 - 110.2	110.3 - 124.5	124.6 - 126.9	127.0
6	7	16.3	16.4 - 17.6	17.7 - 27.4	27.5 - 29.5	29.6	108.2	108.3 - 110.6	110.7 - 125.0	125.1 - 127.4	127.5
6	8	16.4	16.5 - 17.6	17.7 - 27.6	27.7 - 29.8	29.9	108.8	108.9 - 111.1	111.2 - 125.5	125.6 - 127.9	128.0
6	9	16.6	16.7 - 17.8	17.9 - 27.9	28.0 - 30.1	30.2	109.1	109.2 - 111.5	111.6 - 126.0	126.1 - 128.4	128.5
6	10	16.7	16.8 - 17.9	18.0 - 28.2	28.3 - 30.4	30.5	109.5	109.6 - 111.9	112.0 - 126.4	126.5 - 128.9	129.0
6	11	16.8	16.9 - 18.0	18.1 - 28.5	28.5 - 30.7	30.8	109.9	110.0 - 112.3	112.4 - 126.9	127.0 - 129.4	129.5

ตารางแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเพศชาย (ต่อ)

อายุ		น้ำหนัก ตามเกณฑ์อายุ (กิโลกรัม)					ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ (เซนติเมตร)				
ปี	เดือน	น้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์	น้ำหนักค่อนข้างน้อย	น้ำหนักตามเกณฑ์	น้ำหนักค่อนข้างมาก	น้ำหนักมากเกินเกณฑ์	เตี้ย	ค่อนข้างเตี้ย	ส่วนสูงตามเกณฑ์	ค่อนข้างสูง	สูง
		< -2 S.D.	-2 S.D. ถึง <-1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	> +2 S.D.	< -2 S.D.	-2 S.D. ถึง -1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	>+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	> +2 S.D.
7	0	17.0	17.1 - 18.2	18.3 - 28.8	28.9 - 31.0	31.1	110.3	110.4 - 112.7	112.8 - 127.4	127.5 - 129.8	129.9
7	1	17.1	17.2 - 18.3	18.4 - 29.0	29.1 - 31.4	31.5	110.7	110.8 - 113.1	113.2 - 127.8	127.9 - 130.3	130.4
7	2	17.2	17.3 - 18.5	18.6 - 29.3	29.4 - 31.7	31.8	111.0	111.1 - 113.5	113.6 - 128.3	128.4 - 130.8	130.9
7	3	17.4	17.5 - 18.7	18.8 - 29.5	29.7 - 32.0	32.1	111.4	111.5 - 113.9	114.0 - 128.8	128.9 - 131.3	131.4
7	4	17.5	17.6 - 18.8	18.9 - 29.9	30.0 - 32.3	32.4	111.8	111.9 - 114.3	114.4 - 129.3	129.4 - 131.8	131.9
7	5	17.6	17.7 - 18.9	19.0 - 30.2	30.3 - 32.6	32.7	112.2	113.3 - 114.7	114.8 - 129.8	129.9 - 132.3	132.4
7	6	17.7	17.8 - 19.0	19.1 - 30.4	30.5 - 32.9	33.0	112.5	112.6 - 115.0	115.1 - 130.3	130.4 - 132.8	132.9
7	7	17.9	18.0 - 19.2	19.3 - 30.7	30.8 - 33.2	33.3	112.9	113.0 - 115.4	115.5 - 130.8	130.8 - 133.3	133.4
7	8	18.0	18.1 - 19.3	19.4 - 30.9	31.0 - 33.4	33.5	113.3	113.4 - 115.8	115.9 - 131.2	131.3 - 133.8	133.9
7	9	18.1	18.2 - 19.4	19.5 - 31.2	31.3 - 33.7	33.8	113.6	113.7 - 116.2	116.3 - 131.7	131.8 - 134.3	134.4
7	10	18.2	18.3 - 19.5	19.6 - 31.5	31.5 - 34.1	34.2	114.0	114.1 - 116.6	116.7 - 132.2	132.3 - 134.9	135.0
7	11	18.3	18.4 - 19.7	19.8 - 31.8	31.9 - 34.4	34.5	114.1	114.5 - 117.0	117.1 - 132.7	132.8 - 135.4	135.5
8	0	18.5	18.6 - 19.9	20.0 - 32.2	32.3 - 34.9	35.0	114.7	114.8 - 117.3	117.4 - 133.2	133.3 - 135.8	135.9
8	1	18.6	18.7 - 20.0	20.0 - 32.6	32.7 - 35.4	35.5	115.1	115.2 - 117.7	117.8 - 133.6	133.7 - 136.6	136.7
8	2	18.7	18.8 - 20.1	20.1 - 33.0	33.1 - 35.8	35.9	115.3	115.4 - 118.0	118.1 - 134.0	134.1 - 136.7	136.8
8	3	18.8	18.9 - 20.2	20.3 - 33.3	33.4 - 36.2	36.3	115.8	115.9 - 118.4	118.5 - 134.5	134.6 - 137.1	137.2
8	4	18.8	18.9 - 20.3	20.4 - 33.7	33.8 - 36.6	36.7	116.0	116.1 - 118.7	118.8 - 134.9	135.0 - 137.8	137.7
8	5	18.9	19.0 - 20.5	20.6 - 34.0	34.1 - 37.0	37.1	116.5	116.5 - 119.1	119.2 - 135.3	135.4 - 138.0	138.1
8	6	19.0	19.1 - 20.6	20.7 - 34.4	34.5 - 37.4	37.5	116.9	117.0 - 119.6	119.7 - 135.7	135.8 - 138.4	138.5
8	7	19.1	19.2 - 20.7	20.8 - 34.8	34.8 - 37.8	37.9	117.2	117.3 - 119.9	120.0 - 136.1	136.2 - 138.8	138.9
8	8	19.2	19.3 - 20.8	20.9 - 35.1	35.2 - 38.2	38.3	117.5	117.6 - 120.3	120.4 - 136.6	136.7 - 139.2	139.3
8	9	19.3	19.4 - 20.9	21.0 - 35.5	35.6 - 38.7	38.8	117.8	117.9 - 120.6	120.7 - 137.0	137.1 - 139.7	139.8
8	10	19.4	19.6 - 21.1	21.2 - 35.9	36.0 - 39.1	39.2	118.2	118.3 - 121.0	121.1 - 137.4	137.5 - 140.1	140.2
8	11	19.6	19.7 - 21.3	21.4 - 36.2	36.3 - 39.5	39.6	118.6	118.7 - 121.4	121.5 - 137.8	137.9 - 140.5	140.6

ตารางแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเพศหญิง

อายุ	น้ำหนัก ตามเกณฑ์อายุ (กิโลกรัม)					ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ (เซนติเมตร)				
ปี เดือน	น้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์	น้ำหนักค่อนข้างน้อย	น้ำหนักตามเกณฑ์	น้ำหนักค่อนข้างมาก	น้ำหนักมากเกินเกณฑ์	เตี้ย	ค่อนข้างเตี้ย	ส่วนสูงตามเกณฑ์	ค่อนข้างสูง	สูง
	< -2 S.D.	-2 S.D. ถึง <-1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	> +2 S.D.	< -2 S.D.	-2 S.D. ถึง -1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	>+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	> +2 S.D.
5 0	13.4	13.5 - 14.3	14.4 - 21.7	21.8 - 23.1	23.2	98.9	99.0 - 101.0	101.1 - 113.9	114.0 - 116.0	166.2
5 1	13.5	13.6 - 14.4	14.5 - 22.0	22.0 - 23.5	23.6	99.4	99.5 - 101.5	101.6 - 114.6	101.6 - 116.6	116.7
5 2	13.6	13.7 - 14.6	14.7 - 22.2	22.3 - 23.8	23.9	100.0	100.1 - 102.1	102.2 - 115.1	115.2 - 117.2	117.3
5 3	13.8	13.9 - 14.8	14.9 - 22.5	22.6 - 24.1	24.2	100.5	100.6 - 102.6	102.7 - 115.7	115.8 - 117.9	118.0
5 4	13.9	14.0 - 14.9	15.0 - 22.7	22.8 - 24.3	24.4	101.0	101.1 - 103.1	103.2 - 116.3	116.4 - 118.5	118.6
5 5	14.1	14.2 - 15.1	15.2 - 23.0	23.1 - 24.6	24.7	101.5	101.6 - 103.5	103.7 - 116.9	117.0 - 119.1	119.2
5 6	14.2	14.3 - 15.2	15.3 - 23.3	23.4 - 24.9	25.0	102.1	102.2 - 104.2	104.3 117.4	117.1 - 119.6	119.7
5 7	14.3	14.4 - 15.3	15.4 - 23.5	23.6 - 25.2	25.3	102.6	102.7 - 104.7	104.6 - 118.0	118.1 - 120.2	120.3
5 8	14.5	14.6 - 15.5	15.6 - 23.8	23.9 - 25.5	25.6	103.1	103.2 - 105.2	105.3 - 118.6	118.7 - 120.8	120.9
5 9	14.5	14.6 - 15.6	15.7 - 24.0	24.1 - 25.7	25.8	103.6	103.7 - 105.7	105.8 - 119.2	119.3 - 121.4	121.5
5 10	14.8	14.9 - 15.8	15.9 - 24.2	24.3 - 25.9	26.0	104.1	104.2 - 106.2	106.3 - 119.7	119.8 - 121.9	122.0
5 11	14.8	14.9 - 15.9	16.0 - 24.5	24.6 - 26.2	26.3	104.6	104.7 - 106.8	106.9 - 120.3	120.4 - 122.5	122.6
6 0	14.9	15.0 - 16.0	16.1 - 24.7	24.8 - 26.4	26.5	105.1	105.2 - 107.3	107.4 - 120.8	120.9 - 123.0	123.1
6 1	15.1	15.2 - 16.2	16.3 - 25.0	25.1 - 26.8	26.9	105.5	105.6 - 107.7	107.8 - 121.3	121.4 - 123.7	123.6
6 2	15.2	15.3 - 16.3	16.4 - 25.3	25.4 - 27.1	27.2	106.0	106.1 - 108.2	108.3 - 121.9	122.0 - 124.1	124.2
6 3	15.3	15.4 - 16.5	16.6 - 25.6	25.7 - 27.6	27.7	106.4	106.5 - 108.6	108.7 - 122.4	122.5 - 124.6	124.7
6 4	15.4	15.5 - 16.6	16.7 - 26.0	26.1 - 28.0	28.1	106.9	107.0 - 109.1	109.2 - 122.9	123.0 - 125.3	125.4
6 5	15.6	15.7 - 16.8	16.9 - 26.4	26.5 - 28.5	28.6	107.3	107.4 - 109.5	109.6 - 123.4	123.5 - 125.8	125.9
6 6	15.7	15.8 - 16.9	17.0 - 26.8	26.9 - 28.9	29.0	107.7	107.8 - 109.9	110.0 - 123.9	124.0 - 126.3	126.4
6 7	15.8	15.9 - 17.0	17.1 - 27.1	27.2 - 29.2	29.3	108.0	108.1 - 110.2	110.5 - 124.4	124.5 - 126.8	126.9
6 8	15.9	16.0 - 17.1	17.2 - 27.4	27.5 - 29.6	29.7	108.4	108.5 - 110.8	110.9 - 124.9	125.0 - 127.3	127.4
6 9	16.1	16.2 - 17.3	17.4 - 27.8	27.9 - 30.0	30.1	108.7	108.8 - 111.1	111.2 - 125.4	125.5 - 127.8	127.9
6 10	16.2	16.3 - 17.4	17.5 - 28.1	28.2 - 30.5	30.6	109.1	109.2 - 111.5	111.6 - 125.9	126.0 - 128.3	128.4
6 11	16.3	16.4 - 17.5	17.6 - 28.4	28.5 - 30.8	30.9	109.5	109.6 - 111.9	112.0 - 126.4	126.5 - 128.8	128.9

ตารางแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเพศหญิง (ต่อ)

อายุ		น้ำหนัก ตามเกณฑ์อายุ (กิโลกรัม)					ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ (เซนติเมตร)				
ปี	เดือน	น้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์	น้ำหนักค่อนข้างน้อย	น้ำหนักตามเกณฑ์	น้ำหนักค่อนข้างมาก	น้ำหนักมากเกินเกณฑ์	เตี้ย	ค่อนข้างเตี้ย	ส่วนสูงตามเกณฑ์	ค่อนข้างสูง	สูง
		< -2 S.D.	-2 S.D. ถึง <-1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	> +2 S.D.	< -2 S.D.	-2 S.D. ถึง -1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	>+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	> +2 S.D.
7	0	16.4	16.5 - 17.6	17.7 - 28.7	28.8 - 31.2	31.3	109.8	109.9 - 112.3	112.4 - 126.8	126.9 - 129.2	129.3
7	1	16.6	16.7 - 17.8	17.9 - 29.1	29.2 - 31.6	31.7	110.2	110.3 - 112.7	112.8 - 127.3	127.4 - 129.7	129.8
7	2	16.7	16.8 - 18.0	18.1 - 29.4	29.5 - 31.9	32.0	110.6	110.7 - 113.1	113.2 - 127.8	127.9 - 130.2	130.3
7	3	16.8	16.9 - 18.1	18.2 - 29.7	29.8 - 32.3	32.4	110.9	111.0 - 113.4	113.5 - 128.2	128.3 - 130.5	130.6
7	4	16.9	17.0 - 18.2	18.3 - 30.1	30.2 - 32.7	32.8	111.3	111.4 - 113.8	113.9 - 128.6	128.7 - 131.1	131.2
7	5	17.0	17.1 - 18.3	18.4 - 30.4	30.5 - 33.0	33.1	111.7	111.8 - 114.2	114.3 - 129.0	129.2 - 131.6	131.7
7	6	17.2	17.3 - 18.5	18.6 - 30.7	30.8 - 33.5	33.6	112.1	112.2 - 114.5	114.7 - 129.5	129.8 - 132.0	132.1
7	7	17.3	17.4 - 18.6	18.7 - 31.1	31.2 - 33.9	34.0	112.4	112.5 - 114.9	115.0 - 130.0	130.1 - 132.5	132.6
7	8	17.4	17.5 - 18.7	18.8 - 31.3	31.4 - 34.2	34.3	112.8	112.9 - 115.3	115.4 - 130.5	130.6 - 133.0	133.1
7	9	17.5	17.6 - 18.8	18.9 - 31.7	31.8 - 34.6	34.7	113.2	113.3 - 115.7	115.8 - 131.0	131.1 - 133.6	133.7
7	10	17.6	17.7 - 19.0	19.1 - 32.0	32.1 - 34.9	35.0	113.6	113.7 - 116.1	116.2 - 131.5	131.6 - 134.0	134.1
7	11	17.7	17.8 - 19.1	19.2 - 32.3	32.4 - 35.2	35.3	114.0	114.1 - 116.6	116.6 - 132.0	132.1 - 134.5	134.6
8	0	17.8	17.9 - 19.2	19.3 - 32.5	32.5 - 35.5	35.6	114.3	114.4 - 116.9	117.1 - 132.5	132.6 - 135.1	135.2
8	1	17.9	18.0 - 19.3	19.4 - 32.9	33.0 - 35.9	36.0	114.7	114.8 - 117.3	117.4 - 133.0	133.1 - 135.6	135.7
8	2	18.1	18.2 - 19.5	19.6 - 33.3	33.4 - 36.3	36.4	115.1	115.2 - 117.7	117.8 - 133.5	133.6 - 136.1	136.2
8	3	18.1	18.2 - 19.6	19.7 - 33.6	33.7 - 36.7	36.8	115.6	115.6 - 118.1	118.2 - 134.1	134.2 - 136.7	136.8
8	4	18.2	18.3 - 19.8	19.9 - 34.1	34.2 - 37.3	37.4	115.9	116.0 - 118.5	118.6 - 134.7	134.8 - 137.3	137.4
8	5	18.3	18.4 - 19.9	20.0 - 34.6	34.6 - 37.8	37.9	116.3	116.4 - 118.9	119.0 - 135.2	135.3 - 137.8	137.9
8	6	18.5	18.6 - 20.1	20.2 - 34.9	35.0 - 38.3	38.4	116.7	116.8 - 119.4	119.5 - 135.7	135.8 - 138.4	138.5
8	7	18.6	18.7 - 20.2	20.3 - 35.4	35.5 - 38.8	38.9	117.1	117.2 - 119.6	119.9 - 136.3	136.4 - 139.1	139.2
8	8	18.8	18.9 - 20.4	20.5 - 35.8	35.9 - 39.2	39.3	117.5	117.6 - 120.2	120.3 - 136.9	137.0 - 139.7	139.8
8	9	18.9	19.0 - 20.6	20.7 - 36.2	36.3 - 39.7	39.8	117.8	117.9 - 120.6	120.7 - 137.4	137.5 - 140.3	140.4
8	10	19.0	19.1 - 20.7	20.8 - 36.7	36.8 - 40.2	40.3	118.2	118.3 - 121.0	121.1 - 138.0	138.1 - 140.9	141.0
8	11	19.2	19.3 - 20.9	21.0 - 37.0	37.1 - 40.6	40.7	118.6	118.7 - 121.4	121.5 - 138.6	138.7 - 141.5	141.6

ตารางแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง

ส่วนสูง (ซ.ม.)	เพศชาย: น้ำหนัก (กิโลกรัม)						เพศหญิง : น้ำหนัก (กิโลกรัม)					
	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน
	<-2 S.D.	-2 S.D. ถึง <-1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	>+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	>+2 S.D. ถึง +3 S.D.	> +3 S.D.	< -2 S.D.	-2 S.D. ถึง <-1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	>+2 S.D. ถึง +3 S.D.	<+3 S.D.
85	9.9	10.0 - 10.3	10.4 - 13.9	14.0 - 14.7	14.8 - 16.2	16.3	9.7	9.8 - 10.1	10.2 - 13.5	13.6 - 14.2	14.3 - 15.6	15.7
86	10.1	10.2 - 10.5	10.6 - 14.1	14.2 - 14.9	15.0 - 16.4	16.5	9.9	10.0 - 10.3	10.4 - 13.8	13.9 - 14.5	14.6 - 15.9	16.0
87	10.3	10.4 - 10.7	10.8 - 14.3	14.4 - 15.1	15.2 - 16.6	16.7	10.1	10.2 - 10.5	10.6 - 14.0	14.1 - 14.7	14.8 - 16.0	16.1
88	10.5	10.6 - 10.9	11.0 - 14.6	14.7 - 15.4	15.5 - 16.9	17.0	10.3	10.4 - 10.7	10.8 - 14.3	14.4 - 15.0	15.1 - 16.4	16.5
89	10.8	10.9 - 11.3	11.4 - 15.0	15.1 - 15.7	15.8 - 17.1	17.2	10.5	10.6 - 10.9	11.0 - 14.6	14.7 - 15.3	15.4 - 16.7	16.8
90	11.0	11.1 - 11.5	11.6 - 15.2	15.3 - 15.9	16.0 - 17.3	17.4	10.7	10.8 - 11.2	11.3 - 14.8	14.9 - 15.5	15.6 - 16.8	16.9
91	11.2	11.3 - 11.7	11.8 - 15.5	15.6 - 16.2	16.3 - 17.6	17.7	10.9	11.0 - 11.4	11.5 - 15.1	15.2 - 15.8	15.9 - 17.1	17.2
92	11.4	11.5 - 11.9	12.0 - 15.8	15.9 - 16.5	16.6 - 17.9	18.0	11.1	11.2 - 11.6	11.7 - 15.4	15.5 - 16.1	16.2 - 17.5	17.6
93	11.6	11.7 - 12.1	12.2 - 16.0	16.1 - 16.8	16.9 - 18.3	18.4	11.3	11.4 - 11.8	11.9 - 15.7	15.8 - 16.4	16.5 - 17.8	17.9
94	11.9	12.0 - 12.4	12.5 - 16.4	16.5 - 17.2	17.3 - 18.7	18.8	11.5	11.5 - 12.0	12.1 - 16.0	16.1 - 16.7	16.8 - 18.1	18.2
95	12.1	12.2 - 12.6	12.7 - 16.7	16.8 - 17.5	17.6 - 19.1	19.2	11.7	11.8 - 12.2	12.3 - 16.2	16.3 - 17.0	17.1 - 18.5	18.6
96	12.3	12.4 - 12.8	12.9 - 17.0	17.1 - 17.8	17.9 - 19.4	19.5	12.0	12.1 - 12.5	12.6 - 16.5	16.6 - 17.3	17.4 - 18.8	18.9
97	12.5	12.6 - 13.0	13.1 - 17.3	17.4 - 18.1	18.2 - 19.7	19.8	12.2	12.3 - 12.7	12.8 - 16.9	17.0 - 17.7	17.8 - 19.2	19.3
98	12.7	12.8 - 13.2	13.3 - 17.6	17.7 - 18.4	18.5 - 20.1	20.2	12.4	12.5 - 12.9	13.0 - 17.2	17.3 - 18.0	18.1 - 19.6	19.7
99	13.0	13.1 - 13.5	13.6 - 17.9	18.0 - 18.7	18.8 - 20.4	20.5	12.6	12.7 - 13.2	13.3 - 17.6	17.7 - 18.4	18.5 - 20.0	20.1
100	13.2	13.3 - 13.7	13.8 - 18.2	18.3 - 19.0	19.1 - 20.7	20.8	12.9	13.0 - 13.4	13.5 - 17.9	18.0 - 18.7	18.8 - 20.4	20.5
101	13.4	13.5 - 13.9	14.0 - 18.4	18.5 - 19.3	19.4 - 21.1	21.2	13.1	13.2 - 13.7	13.8 - 18.2	18.3 - 19.1	19.2 - 20.9	21.0
102	13.7	13.8 - 14.2	14.3 - 18.7	18.8 - 19.5	19.7 - 21.4	21.5	13.3	13.4 - 13.9	14.0 - 18.5	18.6 - 19.4	19.5 - 21.2	21.3
103	13.9	14.0 - 14.5	14.6 - 19.0	19.1 - 19.9	20.0 - 21.7	21.8	13.4	13.5 - 14.1	14.2 - 18.9	19.0 - 19.8	19.9 - 21.7	21.8
104	14.1	14.2 - 14.7	14.8 - 19.4	19.5 - 20.3	20.4 - 22.2	22.3	13.7	13.8 - 14.4	14.5 - 19.2	19.3 - 20.1	20.2 - 22.0	22.1
105	14.4	14.5 - 15.0	15.1 - 19.7	19.8 - 20.6	20.7 - 22.5	22.6	13.9	14.0 - 14.6	14.7 - 19.6	19.7 - 20.5	20.6 - 22.4	22.6
106	14.5	14.6 - 15.2	15.3 - 20.1	20.2 - 21.0	21.1 - 22.9	23.0	14.2	14.3 - 14.9	15.0 - 20.0	20.1 - 20.9	21.0 - 22.9	23.0
107	14.8	14.9 - 15.5	15.6 - 20.6	20.6 - 21.4	21.5 - 23.4	23.5	14.4	14.5 - 15.1	15.2 - 20.3	20.4 - 21.3	21.4 - 23.4	23.5

ตารางแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง (ต่อ)

ส่วนสูง (ซ.ม.)	เพศชาย: น้ำหนัก (กิโลกรัม)						เพศหญิง : น้ำหนัก (กิโลกรัม)					
	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน
	< -2 S.D.	-2 S.D. ถึง <-1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	>+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	>+2 S.D. ถึง +3 S.D.	> +3 S.D.	< -2 S.D.	-2 S.D. ถึง <-1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	>+2 S.D. ถึง +3 S.D.	<+3 S.D.
108	15.0	15.1 - 15.7	15.8 - 20.8	20.9 - 21.7	21.8 - 23.7	23.8	14.7	14.8 - 15.4	15.5 - 20.7	20.8 - 21.7	21.8 - 23.8	23.9
109	15.3	15.4 - 16.0	16.1 - 21.1	21.2 - 22.1	22.2 - 24.2	24.3	14.9	15.0 - 15.6	15.7 - 21.1	21.2 - 22.2	22.3 - 24.3	24.4
110	15.6	15.7 - 16.3	16.4 - 21.6	21.7 - 22.7	22.8 - 24.8	24.9	15.2	15.3 - 15.9	16.0 - 21.5	21.6 - 22.6	22.7 - 24.7	24.8
111	15.9	16.0 - 16.6	16.7 - 22.0	22.1 - 23.1	23.2 - 25.2	25.3	15.4	15.5 - 16.2	16.3 - 21.9	22.0 - 23.1	23.2 - 25.4	25.5
112	16.1	16.2 - 16.8	16.9 - 22.3	22.4 - 23.5	23.6 - 25.7	25.8	15.7	15.8 - 16.5	16.6 - 22.3	22.4 - 23.5	23.6 - 25.8	25.9
113	16.4	16.5 - 17.1	17.2 - 22.8	22.9 - 24.0	24.1 - 26.3	26.4	16.0	16.1 - 16.8	16.9 - 22.8	22.9 - 24.0	24.1 - 26.4	26.5
114	16.7	16.8 - 17.4	17.5 - 23.3	23.4 - 24.5	24.6 - 26.9	27.0	16.3	16.4 - 17.1	17.2 - 23.2	23.3 - 24.5	24.6 - 27.0	27.1
115	17.0	17.1 - 17.8	17.9 - 23.8	23.9 - 25.0	25.1 - 27.4	27.5	16.6	16.7 - 17.4	17.5 - 23.7	23.8 - 25.0	25.1 - 27.6	27.7
116	17.3	17.4 - 18.1	18.2 - 24.2	24.3 - 25.5	25.6 - 28.1	28.2	16.8	16.9 - 17.6	17.7 - 24.3	24.4 - 25.3	25.7 - 28.3	28.4
117	17.6	17.7 - 18.4	18.5 - 24.8	24.9 - 26.1	26.2 - 28.8	28.9	17.1	17.2 - 17.9	18.0 - 24.7	24.8 - 26.1	26.6 - 28.9	29.0
118	18.0	18.1 - 18.8	18.9 - 25.2	25.3 - 26.6	26.7 - 29.4	29.5	17.4	17.5 - 18.3	18.4 - 25.3	25.5 - 26.7	26.8 - 29.6	29.7
119	18.3	18.4 - 19.1	19.2 - 25.8	25.9 - 27.2	27.0 - 30.1	30.2	17.7	17.8 - 18.6	18.7 - 25.8	25.9 - 27.4	27.5 - 30.4	30.5
120	18.6	18.7 - 19.4	19.5 - 26.4	26.5 - 27.9	28.0 + 30.8	30.9	18.1	18.2 - 19.0	19.1 - 26.5	26.6 - 28.1	28.2 - 31.3	31.4
121	18.9	19.0 - 19.7	19.8 - 26.9	27.0 - 28.5	28.6 - 31.5	31.7	18.4	18.5 - 19.3	19.4 - 27.1	27.2 - 28.7	28.8 - 31.9	32.0
122	19.3	19.4 - 20.1	20.2 - 27.5	27.6 - 29.1	29.2 - 32.3	32.4	18.7	18.8 - 19.6	19.7 - 27.7	27.8 - 29.4	29.5 - 32.8	32.9
123	19.6	19.7 - 20.4	20.5 - 28.0	28.1 - 29.7	29.8 - 33.0	33.1	19.0	19.1 - 19.9	20.0 - 28.4	28.5 - 30.2	30.3 - 33.8	33.9
124	20.0	20.1 - 20.8	20.9 - 28.7	28.8 - 30.4	30.5 - 33.9	34.0	19.4	19.5 - 20.4	20.5 - 29.1	29.2 - 30.9	31.0 - 34.7	34.8
125	20.3	20.4 - 21.2	21.3 - 29.3	29.4 - 31.0	31.1 - 34.5	34.6	19.7	19.8 - 20.7	20.8 - 29.8	29.9 - 31.8	31.9 - 35.7	35.8
126	20.7	20.8 - 21.6	21.7 - 29.9	30.0 - 31.7	31.8 - 35.3	35.4	19.9	20.0 - 21.0	21.1 - 30.5	30.6 - 32.6	32.7 - 36.7	36.8
127	21.1	21.2 - 22.0	22.1 - 30.7	30.8 - 32.6	32.7 - 36.3	36.4	20.3	20.4 - 21.5	21.6 - 31.3	31.4 - 33.4	33.5 - 37.7	37.8
128	21.4	21.5 - 22.4	22.5 - 32.1	31.4 - 33.3	33.4 - 37.1	37.2	20.6	20.7 - 21.8	21.9 - 32.0	32.1 - 34.2	34.3 - 38.6	38.7
129	21.8	21.9 - 22.8	22.9 - 32.3	32.2 - 34.1	34.2 - 38.1	38.2	21.0	21.1 - 22.2	22.3 - 32.8	32.9 - 35.2	35.3 - 39.8	39.9
130	22.1	22.2 - 23.2	23.3 - 32.9	33.0 - 35.0	35.1 - 39.2	39.3	21.3	21.4 - 22.6	22.7 - 33.7	33.8 - 36.1	36.2 - 40.9	41.0

ตารางแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง (ต่อ)

ส่วนสูง (ซ.ม.)	เพศชาย: น้ำหนัก (กิโลกรัม)						เพศหญิง : น้ำหนัก (กิโลกรัม)					
	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน
	< -2 S.D.	-2 S.D. ถึง <-1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	>+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	>+2 S.D. ถึง +3 S.D.	> +3 S.D.	< -2 S.D.	-2 S.D. ถึง <-1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	>+2 S.D. ถึง +3 S.D.	<+3 S.D.
131	22.5	22.6 - 23.7	23.8 - 33.7	33.8 - 35.9	36.0 - 40.3	40.4	21.7	21.8 - 23.0	23.1 - 34.5	34.6 - 37.0	37.1 - 42.0	42.1
132	23.1	23.1 - 24.2	24.3 - 34.6	34.7 - 36.8	36.9 - 41.4	41.5	22.1	22.2 - 23.4	23.5 - 35.3	35.4 - 37.9	38.0 - 43.1	43.2
133	23.4	23.5 - 24.6	24.7 - 35.4	35.5 - 37.8	37.9 - 42.5	42.6	22.5	22.6 - 23.9	24.0 - 36.2	36.3 - 38.8	38.9 - 44.2	44.3
134	23.8	23.9 - 25.1	25.2 - 36.2	36.3 - 38.7	38.8 - 43.6	43.7	22.9	23.0 - 24.3	24.4 - 37.1	37.2 - 39.9	40.0 - 45.4	45.5
135	24.3	24.4 - 25.6	25.7 - 37.1	37.2 - 39.6	39.7 - 44.7	44.8	23.2	23.3 - 24.8	24.9 - 38.0	38.1 - 40.8	40.9 - 46.4	46.5
136	24.7	24.8 - 26.0	26.1 - 37.9	38.0 - 40.5	40.6 - 45.7	45.8	23.7	23.8 - 25.3	25.4 - 38.9	39.0 - 41.8	41.9 - 47.6	47.7
137	25.2	25.3 - 26.5	26.6 - 38.8	38.9 - 41.4	41.5 - 46.8	46.9	24.1	24.2 - 25.8	25.9 - 39.8	39.9 - 42.7	42.8 - 48.6	48.7
138	25.6	25.7 - 27.0	27.1 - 39.6	39.7 - 42.4	42.5 - 47.8	47.9	24.6	24.7 - 26.3	26.4 - 40.6	40.7 - 43.6	43.7 - 49.6	49.7
139	26.1	26.2 - 27.5	27.6 - 40.4	40.5 - 43.2	43.3 - 48.7	48.8	25.1	25.5 - 26.9	27.0 - 41.6	41.7 - 44.6	44.7 - 50.7	50.8
140	26.5	26.6 - 28.1	28.2 - 41.2	41.3 - 44.1	44.2 - 49.8	49.9	25.7	25.8 - 27.5	27.6 - 42.4	42.5 - 45.5	45.6 - 51.8	51.9
141	27.0	27.1 - 28.6	28.7 - 42.0	42.1 - 44.9	45.0 - 50.7	50.8	26.1	26.2 - 28.1	28.2 - 43.4	43.5 - 46.6	46.7 - 52.9	53.0
142	27.5	27.6 - 29.1	29.2 - 42.8	42.9 - 45.7	45.8 - 51.5	51.6	26.7	26.8 - 28.7	28.8 - 44.3	44.4 - 47.5	47.6 - 53.8	53.9
143	28.0	28.1 - 29.6	29.7 - 43.5	43.5 - 46.5	46.6 - 52.5	52.6	27.3	27.4 - 29.4	29.5 - 45.2	45.3 - 48.4	48.5 - 54.7	54.8
144	28.5	28.6 - 30.2	30.3 44.3	44.4 - 47.3	47.4 - 53.4	53.5	28.0	28.1 - 30.1	30.2 - 46.1	46.2 - 49.3	49.4 - 55.7	55.8
145	29.1	29.2 - 30.8	30.9 - 45.2	45.3 - 48.2	48.3 - 54.4	54.5	28.6	28.7 - 30.7	30.8 - 47.0	47.1 - 50.3	50.4 - 56.8	56.9
146	29.6	29.7 - 31.3	31.4 - 45.9	46.0 - 49.0	49.1 - 55.3	55.4	29.3	29.4 - 31.5	31.6 - 47.9	48.0 - 51.2	51.3 - 57.7	57.8
147	30.2	30.3 - 31.9	32.0 - 46.7	46.8 - 49.9	50.0 - 56.2	56.3	30.1	30.2 - 32.3	32.4 - 48.8	48.9 - 52.1	52.2 - 58.6	58.7
148	30.8	30.9 - 32.5	32.6 - 47.6	47.7 - 50.8	50.9 - 57.2	57.3	30.8	30.9 - 33.0	33.1 - 49.7	49.8 - 53.0	53.1 - 59.5	59.6
149	31.4	31.5 - 33.2	33.3 - 48.4	48.5 - 51.6	51.7 - 58.0	58.1	31.4	31.5 - 33.8	33.9 - 50.5	50.6 - 53.8	53.9 - 60.3	60.4
150	32.0	32.1 - 33.8	33.9 - 49.1	49.2 - 52.4	52.5 - 58.9	59.0	32.2	32.3 - 34.6	34.7 - 51.4	51.5 - 54.7	54.8 - 61.2	61.3
151	32.7	32.8 - 34.5	34.6 - 49.9	50.0 - 53.2	53.3 - 59.7	59.8	33.0	33.1 - 35.4	35.5 - 52.2	52.3 - 55.5	55.6 - 62.0	62.1
152	33.2	33.3 - 35.1	35.2 - 50.7	50.7 - 54.0	54.1 - 60.5	60.6	33.7	33.8 - 36.1	36.2 - 53.0	53.1 - 56.3	56.4 - 62.8	62.9
153	33.9	34.0 - 35.9	36.0 - 51.5	51.6 - 54.8	54.9 - 61.3	61.4	34.5	34.6 - 36.9	37.0 - 53.8	53.9 - 57.1	57.2 - 63.6	63.7
154	34.5	34.6 - 36.5	36.6 - 52.3	52.4 - 55.6	55.7 - 62.1	62.2	35.2	35.3 - 37.6	37.7 - 54.6	54.7 - 57.9	58.0 - 64.4	64.5

ภาพจำลองลักษณะรูปร่างของเด็กขนาดต่าง ๆ กัน ที่มีอายุเท่ากัน

ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ

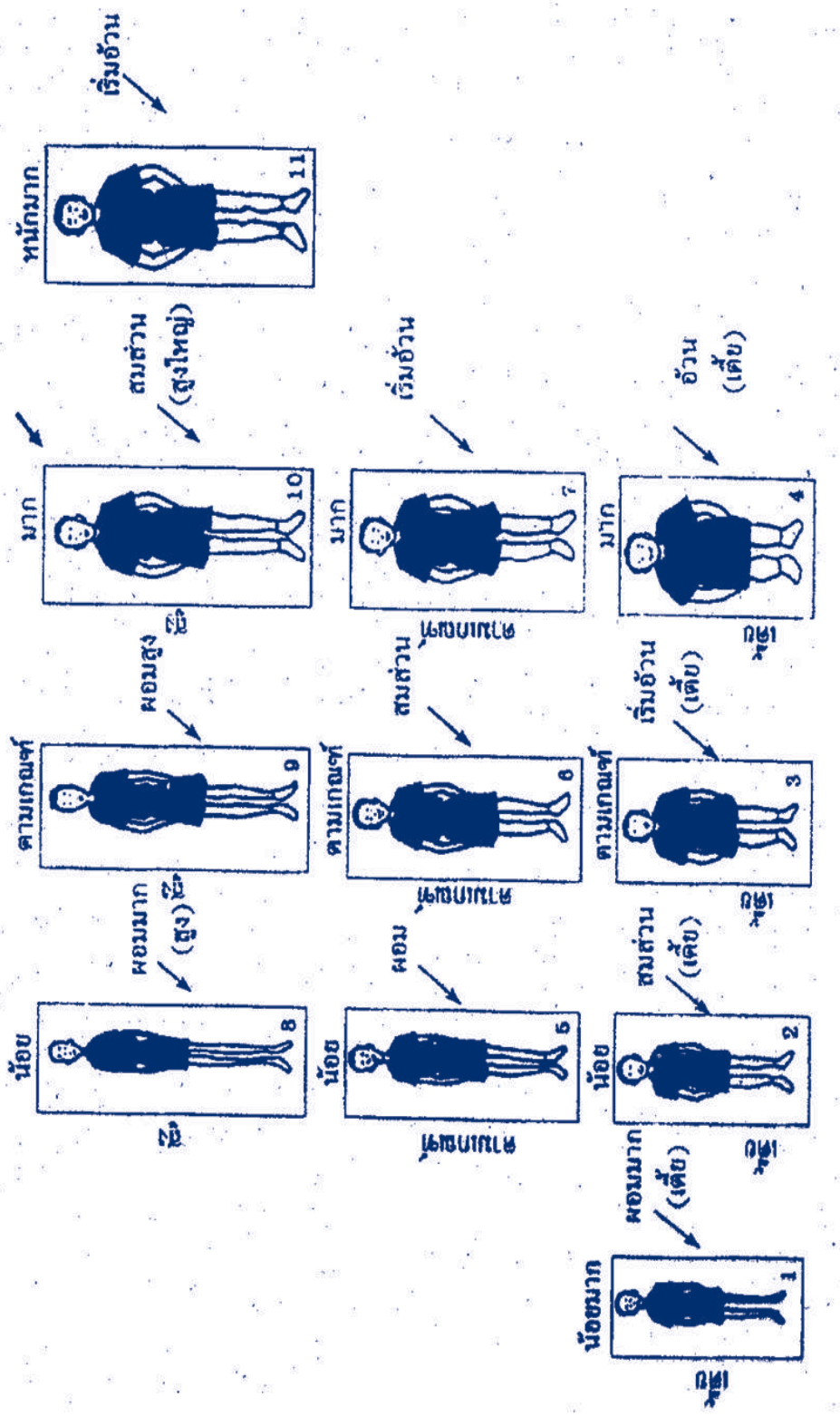

ตาราง 23 การใช้ดัชนีร่วมในการแปลผลภาวะโภชนาการหรือการเจริญเติบโต

ลำดับที่	ดัชนี			การแปลผลภาวะโภชนาการหรือการเจริญเติบโต
	น้ำหนักตามอายุ	ส่วนสูงตามอายุ	น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง	
1	น้อยกว่าเกณฑ์มาก	เตี้ย	ผอม	เป็นเด็กที่ขาดอาหารจนมีผลให้ตัวเตี้ย และการขาดอาหารยังมีอยู่อย่างต่อเนื่อง
2	น้อยกว่าเกณฑ์	เตี้ย	สมส่วน	น้ำหนักมีน้อยกว่าเกณฑ์มีผลจากความเตี้ย ซึ่งเป็นผลจากการขาดอาหารมานานในอดีต ปัจจุบันมีรูปร่างเตี้ย สมส่วนไม่ถึงกับผอม
3	ตามเกณฑ์	เตี้ย	เริ่มอ้วน	อาจขาดอาหารมานานในอดีต แต่ปัจจุบันได้รับอาหารเกิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านพลังงาน ควรกระตุ้นการเจริญเติบโตด้านส่วนสูงด้วยการออกกำลังกาย
4	มากเกินเกณฑ์	เตี้ย	อ้วน	อาจขาดอาหารนานในอดีต ทำให้ตัวเตี้ย แต่ปัจจุบันได้รับอาหารเกินมาก จนเป็นเด็กอ้วนเตี้ย
5	น้อยกว่าเกณฑ์	สูงตามเกณฑ์	ผอม	เด็กเติบโตปกติดี แต่ขณะนี้ขาดอาหาร น้ำหนักจึงน้อยกว่าเกณฑ์และรูปร่างผอม (เติบโตปกติแต่ผอม)
6	ตามเกณฑ์	สูงตามเกณฑ์	สมส่วน	เด็กเติบโตปกติดี ทั้งน้ำหนักและส่วนสูง
7	มากเกินเกณฑ์	สูงตามเกณฑ์	เริ่มอ้วน	เด็กเติบโตปกติดี แต่เริ่มได้อาหารมากเกินไป หรือออกกำลังกายน้อยไป น้ำหนักจึงค่อนข้างมาก และเริ่มอ้วน
8	น้อยกว่าเกณฑ์	สูง	ผอม	เป็นเด็กผอมสูงมีอัตราการเติบโตด้านโครงสร้างค่อนข้างดี แต่ขณะนี้ได้พลังงานจากอาหารไม่มากพอกับการเพิ่มของส่วนสูง มักเป็นเด็กที่เข้าสู่วัยรุ่นซึ่งส่วนสูงจะเพิ่มเร็วมาก
9	ตามเกณฑ์	สูง	ผอม	เป็นเด็กลักษณะเดียวกันกับลำดับที่ 8 แต่อาจไม่ถึงกับขาดอาหารมาก แต่เป็นจังหวะที่เด็กวัยรุ่นยืดตัว แต่ถ้าการเพิ่มของส่วนสูงชะลอตัวลง น้ำหนักมักจะปรับตัวให้สมดุลกับส่วนสูงดีขึ้น
10	มากเกินเกณฑ์	สูง	สมส่วน	เป็นเด็กสูงใหญ่ แม้น้ำหนักตามเกณฑ์อายุจะมาก แต่ก็มีส่วนสูงมาด้วย สมดุลกับน้ำหนัก จึงถือว่ามีภาวะโภชนาการปกติ
11	มากเกินเกณฑ์	สูง	อ้วน	เป็นเด็กสูงใหญ่และเริ่มได้อาหารมากเกินไปหรือออกกำลังกายน้อยไป น้ำหนักจึงค่อนข้างมาก และเริ่มอ้วน

การประเมินเด็กเป็นกลุ่ม เพื่อค้นหาภาวะทุพโภชนาการนั้น ควรใช้ดัชนีทั้ง 3 ตัว เช่น การใช้ดัชนีแต่ละดัชนีจะสามารถแปลผลได้ ดังนี้

น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ อัตราร้อยละของเด็กที่มีน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ จะบ่งชี้ขนาดของปัญหาการขาดสารอาหาร โปรตีน และพลังงาน ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตทั้งน้ำหนักและส่วนสูงโดยรวมว่า มีมากน้อยเพียงใด มักใช้เป็นข้อมูลติดตามภาพรวมของทุพโภชนาการด้านการขาดสารอาหารในระบบเฝ้าระวังทางโภชนาการและการติดตามประเมินผลต่างๆ

ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ อัตราร้อยละของเด็กที่มีส่วนสูงตามเกณฑ์อายุต่ำกว่าเกณฑ์ หรือเตี้ย จะบ่งชี้ว่าเด็กมีการขาดสารอาหารอย่างเรื้อรังเป็นเวลายาวนานในอดีต มักจะสัมพันธ์กับฐานะเศรษฐกิจที่ยากจน จึงได้ดัชนีบ่งชี้ระดับการพัฒนาของชุมชนท้องถิ่นหรือประเทศนั้นๆ ได้ตัวหนึ่ง

น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง อัตราร้อยละของเด็กที่มีน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูงน้อยกว่าเกณฑ์ หรือผอม จะบ่งชี้ว่าเด็กมีการขาดสารอาหารในปัจจุบันหรือแบบเฉียบพลัน ซึ่งบ่งชี้ถึงการได้รับอาหารไม่เพียงพอและภาวะการเจ็บป่วยซึ่งต้องแก้ไขเร่งด่วน และอัตราร้อยละของเด็กที่มีน้ำหนักเกินเกณฑ์ จะบ่งชี้ว่าเด็กได้รับอาหารเกินความต้องการของร่างกาย ทำให้มีน้ำหนักเกินและอ้วน ซึ่งจะมีความเสี่ยงต่อโรคไม่ติดเชื้อต่างๆ

ภาคผนวก จ

การเปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย และมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา)	มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา)	มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย (กระทรวงศึกษาธิการ)	มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
1. ผู้เรียนรู้ เป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัลและโลกในอนาคต และมีสมรรถนะ (Competency) ที่เกิดจากความรู้ความรอบรู้ด้านต่างๆ มีสุนทรียะ รักษ์และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย มีทักษะชีวิตเพื่อสร้างงานหรือสัมมาอาชีพบนพื้นฐานของความพอเพียง ความมั่นคงในชีวิตและคุณภาพชีวิตที่ดีต่อตนเองครอบครัวและสังคม	**มาตรฐานด้านที่ 3 คุณภาพของเด็กปฐมวัย** ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ข เด็กมีการเจริญเติบโตสมวัย และมีสุขนิสัยที่เหมาะสม ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ข เด็กมีพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว	**มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก** 1.1 มีพัฒนาการด้านร่างกายแข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเองได้	**มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์** **1. พัฒนาการด้านร่างกาย** มฐ.1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี มฐ.2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
	ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 ข เด็กมีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ	1.2 มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์ได้	**2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ** มฐ.3 มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข มฐ.4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และออกกำลังกาย มฐ.5 มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม

มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา)	มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา)	มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย (กระทรวงศึกษาธิการ)	มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
	ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ข เด็กมีพัฒนาการสมวัย	1.3 มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	**3. พัฒนาการด้านสังคม** มฐ.6 ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย มฐ.7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย มฐ.8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
	ตัวบ่งชี้ที่ 3.5 ข เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา เรียนรู้และสร้างสรรค์ ตัวบ่งชี้ที่ 3.6 ข เด็กมีพัฒนาการด้านภาษาและการสื่อสาร	1.4 มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะทางการคิดพื้นฐาน และแสวงหาความรู้ได้	**4. พัฒนาการด้านสติปัญญา** มฐ. 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย มฐ.10 มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย มฐ.11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ มฐ.12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

ภาคผนวก ฉ

การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561

การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Rater Agreement Index : RAI) โดยใช้สูตร

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{k=1}^{K}\sum_{n=1}^{N}\sum_{m=1}^{M}\left|R_{mnk} - \bar{R}_{nk}\right|}{KN(M-1)(I-1)}$$

RAI	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน
R_{mnk}	แทน	คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ m ของผู้รับการประเมินคนที่ n ในคุณลักษณะที่ k (m=1, 2, 3,...,M; n=1, 2, 3,...,N และ k=1, 2, 3,...,K)
$\bar{R}_{nk}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของผู้รับการประเมินคนที่ n ในคุณลักษณะที่ k ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$\bar{R}_{nk} = \frac{\sum_{m=1}^{M} R_{mnk}}{M}$$

K	แทน	จำนวนคุณลักษณะที่ประเมินทั้งหมด
N	แทน	จำนวนผู้ได้รับการประเมินทั้งหมด
M	แทน	จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด
I	แทน	จำนวนคะแนนที่เป็นไปได้ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมด

จากการนำไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับปฐมวัยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน โดยกำหนดให้มีผู้ประเมิน 3 คน คือ ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 2 คน แล้วนำมาคำนวณตามสูตรรายละเอียดดังนี้

$$\sum_{k=1}^{K}\sum_{n=1}^{N}\sum_{m=1}^{M}\left|R_{mnk}-\bar{R}_{nk}\right| = 65.04$$

$$RAI = 1-\frac{\sum_{k=1}^{K}\sum_{n=1}^{N}\sum_{m=1}^{M}\left|R_{mnk}-\bar{R}_{nk}\right|}{KN(M-1)(I-1)}$$

เมื่อ K แทน จำนวนคุณลักษณะที่ประเมินทั้งหมด 55 คุณลักษณะ

N แทน จำนวนผู้ได้รับการประเมินทั้งหมด 6 คน

M แทน จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด 3 คน

I แทน จำนวนคะแนนที่เป็นไปได้ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมด คือ 3

$$RAI = 1 - \frac{65.04}{(55)(6)(3-1)(3-1)}$$

$$= 1 - \frac{65.04}{1,320}$$

$$= 1 - 0.049$$

$$= 0.951$$

ดังนั้น ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Rater Agreement Index : RAI) ของเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 คือ .95

รายชื่อคณะทำงาน

ที่ปรึกษา

1. นายสุเทพ ชิตวงษ์	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. นายพีระ รัตนวิจิตร	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางสาวนิจสุดา อภินันทาภรณ์	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
2. นางภาวิณี แสนทวีสุข	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
3. นางกันยา แสนวงษ์	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
4. นางสาวกอบกุล สุกขะ	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
5. นางสาวกมลชนก ผ่านสำแดง	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
6. นางสาวหทยา จำปี	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ผู้ประมวลข้อมูลทางสถิติ

นายสมโภชน์ หลักฐาน	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สพป.ศรีสะเกษ เขต 1

ผู้เขียนรายงานและบรรณาธิการ

1. นางวาทินี ธีระตระกูล	ข้าราชการบำนาญ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุไรวรรณ มีเพียร	ข้าราชการบำนาญ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธาภา โชติประดิษฐ์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4. นางอรทัย เลาอลงกรณ์	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

5.	นางเอมอร รสเครือ	ข้าราชการบำนาญ	
6.	นายอารมณ์ วงศ์บัณฑิต	ข้าราชการบำนาญ	
7.	นางสาวดารารัตน์ อุทัยพยัคฆ์	ข้าราชการบำนาญ	
8.	นางรุ่งรวี กนกวิบูลย์ศรี	ข้าราชการบำนาญ	
9.	นางทรงพร พนมวัน ณ อยุธยา	ข้าราชการบำนาญ	
10.	นางสาวแน่งน้อย แจ้งศิริกุล	ข้าราชการบำนาญ	
11.	นายสมบัติ เนตรสว่าง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.สระบุรี เขต 1
12.	นายชัยวุฒิ สินธุวงศานนท์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.นครราชสีมา เขต 1
13.	นางสาวสุวรรณีย์ ศิริสมฤทัย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.พิจิตร เขต 2
14.	นางสาวศศิวิมล ผาสุข	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.ยโสธร เขต 1
15.	นางสาวธิติมา เรืองสกุล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.นราธิวาส เขต 2
16.	นางเพ็ญศรี ประเทียบอินทร์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.ชุมพร เขต 2
17.	นางปฤษณา ดำรงค์ชีพ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.พะเยา เขต 2
18.	นางนฤมล จันทร์ฉาย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.พิษณุโลก เขต 2
19.	นายบรรพต ขันคำ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.เชียงราย เขต 1
20.	นายประชัน แสนใจ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.แม่ฮ่องสอน เขต 2
21.	นางสุนิทรา พรมมล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.เชียงใหม่ เขต 4
22.	นางสาวชุตินันท์ จันทรเสนานนท์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.ปราจีนบุรี เขต 1
23.	นางหริณญา รุ่งแจ้ง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
24.	นางสุรัสวดี จันทรกุล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.ปทุมธานี เขต 1
25.	นางสาวศิวพร นิลสุข	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.กาฬสินธุ์ เขต 1
26.	นางสาวอุทัย ธารมรรค	ครูโรงเรียนอนุบาลราชบุรี	สพป.ราชบุรี เขต 1
27.	นางจุฬาลักษณ์ พงษ์สังข์	ครูโรงเรียนวัดไม้ตราสมาชิการาม	สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต 2
28.	นางสาวจีเรียง บุญสม	ครูโรงเรียนบ้านทุ่งมะขามเฒ่า	สพป.กาญจนบุรี เขต 1
29.	นางสุพร โขขัด	ครูโรงเรียนอนุบาลตรัง	สพป.ตรัง เขต 1
30.	นางนิทรา ช่อสูงเนิน	ครูโรงเรียนอนุบาลอุดรธานี	สพป.อุดรธานี เขต 1
31.	นางภาวิณี แสนทวีสุข	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	
32.	นางกันยา แสนวงษ์	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	

33. นางสาวกอบกุล สุกขะ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
34. นางสาวกมลชนก ผ่านสำแดง สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
35. นางสาวหทยา จำปี สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

จัดพิมพ์

1. นางสาวปาณิตา วัฒนพานิช สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
2. นางนภสร ภู่อารีย์ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

บันทึก